petek, 16. januarja, je naše uredništvo pripravilo v hotelu Grajski dvor v Radovljici sestanek z erštan, Janko Rabič, Jože Udovič, Jože Mrovlje, Franc Debeljak, Egi Gašperšič, Jože Ambrožič, z našega uredništva pa so se sestanka udeležili (od leve proti desni): odgovorni urednik Albin arinka Sedej. Z dopisniki iz škofjeloške, kranjske in tržiške občine pa se bomo sestali v petek, dopisniki iz jeseniške in radovljiške občine. Sestanka so se udeležili naslednji dopisniki: Alojz Ciril Rozman, Jošt Rolc, Silvo Hostnikar, Alenka Bole-Vrabec in Vlado Matjašič (leva slika). Učakar, novinar Andrej Žalar, glavni urednik Igor Slavec, tajnica Helena Jelovčan in novinarka 23. januarja, ob 17. uri v domu JLA v Kranju. — Foto: F. Perdan

Leto XXIX. Številka 5

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 20. 1. 1976
Cena: 1,50 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Samoprispevek za šolo

Ob koncu februarja se bodo v jeseniški občini odločali za samoprispevek za gradnjo šole in vrtca na Plavžu. Objekt bi veljal 80 milijonov dinarjev, od tega naj bi s samoprispevkom vseh občanov zbrali 55 milijonov v dobi petih let in z 2-odstotnim prispevkom.

Če se bodo občani odločili za prispevek v denarju, potem bo za daljše obdobje rešen problem šolskega prostora na Jesenicah, vzporedno pa bodo v teh petih letih seveda reševali tudi probleme ostalih šol v občini. Še najbolj pereč problem predstavlja poleg obeh jeseniških šol prav Koroška Bela, ki jo bo treba nujno obnoviti in jo pripraviti na prehod na celodnevno osnovno šolo. Obenem bo treba nekaj sredstev tudi za pripravo osnovnih šol v Mojstrani in v Kranjski gori, da bosta lahko prešli na celodnevno šolo. Najprej naj bi celodnevni pouk uvedli v Kranjski gori, nato pa še v Mojstrani. Obe šoli sta bili zgrajeni v Kranjski gori, nato pa še v Mojstrani. Obe šoli sta bili zgrajeni s prispevkom delovnih organizacij v jeseniški občini. Celodnevni pouk pa predstavlja pomembno novost za učence iz žirovniškega območja, kajti osnovna šola v Žirovnici je letos že prešla na šolo enakih možnosti za vse učence.

Prav izkušnje osnovne šole v Žirovnici, kjer starši in učenci ugotavljajo pomembne prednosti in precejšen napredek v vzgoji in izobraževanju, so spodbuda, da se dokončno uredijo in pripravijo prav vse šole v občini. Nujno je zato treba najprej reševati obe jeseniški šoli, ki vključujeta polovico vseh šolskih otrok v občini, sta pa v skrajno neprimernih prostorih in na neustrezni lokaciji.

Delovni ljudje in občani se zdaj na sestankih družbenopolitičnih organizacij že odločajo o referendumu za samoprispevek in sprejemajo sklepe, da ga je treba čimprej uvesti. Šolstvo in varstvo sta na industrijskih Jesenicah nezadovoljivo rešena, zato bi le s samoprispevkom zares vsem otrokom v občini lahko nudili enake možnosti vzgoje in izobraževanja. Nudili bi jim tudi rekreativni prostor z novo sodobno telovadnico ter prostore za varstvo. Želja vseh je, da v prihodnjih letih ne bi odklonili toliko otrok, ki čakajo na sprejem v vrtce in so brez ustrezne predšolske vzgoje in varstva prepuščeni sami sebi.

Nujno potrebna pa je tudi nova šola, ki naj bi bila sredi vedno bolj naseljenega Plavža na Jesenicah, krajevne skupnosti, ki bo v prihodnje sprejela še precej novih stanovalcev, predvsem mladih družin.

D. S.

Konec meseca seja skupščine SGO

Kranj – Predsedstvo skupščine gorenjskih občin, ki je v petek, 16. januarja, med drugim razpravljalo o predlogu poslovnika skupščine gorenjskih občin, je sklenilo, da bo seja skupščine 30. januarja v Kranju.

Na seji bo delegatom dano poročilo o delu predsedstva med dvema sejama skupščine. Razpravljali in sklepali pa bodo tudi o finančnem načrtu tega organa za letos in sprejeli poslovnik skupščine gorenjskih občin.

Na seji predsedstva so tudi ugotovili, da je skupščina oziroma predsedstvo v zadnjem obdobju doseglo največji uspeh pri razpravah in skupnem nastopu o razvoju cestne problematike v Sloveniji. Manj ali skoraj nič pa je bilo narejenega na področju združevanja inšpekcijskih služb v regiji, pri mehanografski obdelavi različnih podatkov in na področju razvoja srednjega šolstva. Tudi o tem bo tekla beseda na seji skupščine gorenjskih občin konec meseca.

A. Ž.

V četrtek, 15. januarja, so obiskali podjetje Termopol v Sovodnju v Poljanski dolini republiški sekretar za delo Pavle Gantar, predsednik medobčinskega sveta zveze sindikatov za Gorenjsko Zvone Labura, predsednik škofjeloškega občinskega sindiklanega sveta Marjan Gantar ter drugi sindikalni funkcionarji. S predstavniki Termopola in domače krajevne skupnosti so se pogovarjali o dosedanjem in prihodnjem razvoju podjetja. Kot vse kaže se bo 112-članskemu kolektivu že v kratkem izpolnila njihova več kot 10 let stara želja. Že v aprilu naj bi namreč v kraju začeli graditi nove proizvodne in poslovne prostore Termopola. V njih naj bi bilo potem zaposlenih prek 160 delavcev. Direktor sovodenjske tovarne za predelavo plastičnih mas inž. Janko Pogačnik je pojasnil, da ljudi, ki bi se bili pripavljeni zaposliti v domačem kraju, ne bo težko dobiti. Po sedanjih predvidevanjih se bo produktivnost v novi proizvodni hali lahko povečala za najmanj 80 odstotkov, stopnja rasti zaposlovanja pa bo znašala okrog 10 odstotkov letno. Republiški sekretar za delo Pavle Gantar je izredno pohvalil velika prizadevanja in samoodrekanja članov Termopolovega kolektiva, saj bodo v investicijo pri gradnji vložili kar po 200.000 din na zaposlenega. Pavle Gantar se je nato zanimal še za samoupravno organiziranost v sovodenjskem podjetju, za sedanje delovne razmere, s predstavniki krajevne skupnosti iz Sovodnja pa se je pogovarjal tudi o krajevni problematiki. Kot vse kaže bo nova proizvodna dvorana Termopola zgrajena že septembra ali oktobra letos, slovesna otvoritev pa bo predvidoma ob dnevu republike. (— J. Govekar) — Foto: F. Perdan

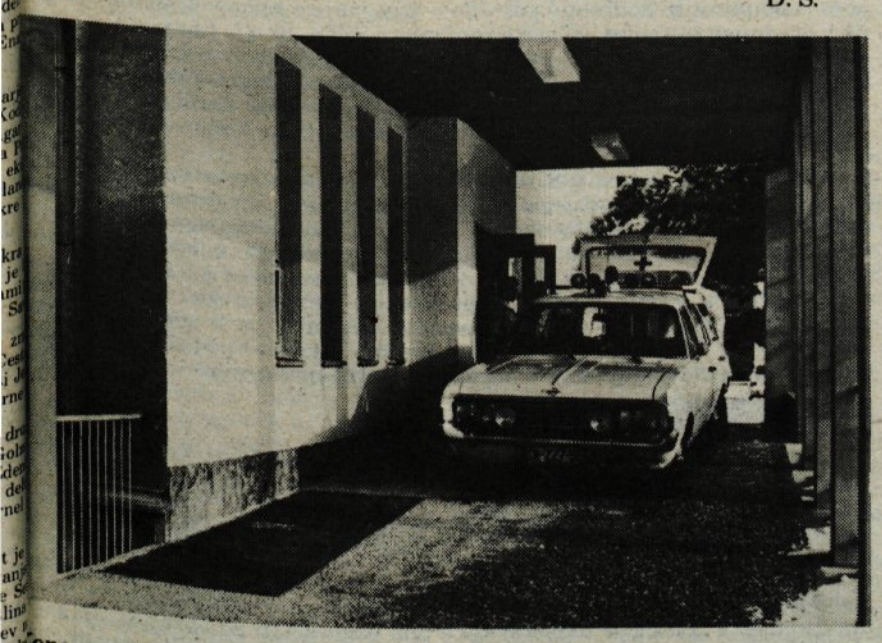

onec prejšnjega tedna so v Zdravstvenem domu v Kranju izročili svojemu namenu prenovljene prostore nujne medicinske pomoči, ki so jih uredili v prostorih nekdanjega otroškega dispanzerja. V novih funkcionalno urejenih prostorih bo služba nujne medicinske pomoči, ki je bila prej utesnjena le v enem prostoru, lahko nudila občanom nujno medicinsko pomoč v vseh tistih primerih, ki so za bolnika življenjske važnosti, obenem pa bo tudi kot dežurna zdravstvena služba omogočala neprekinjeno zdravstveno varstvo. Zdaj je na enem mestu skoncentrirana tudi vsa posebna oprema za nujno medicinsko pomoč, ki jo redne ordinacije nimajo; v novih prostorih je tudi operacijska dvorana za male kirurške posege, ki je prej imela drugo lokacijo. Takšna preditev prostorov službe nujne medicinske pomoči je za Kranj vsekakor velika pridobitev, saj se tako organizirana in opremljena služba nujne pomoči splošnega zdravstva po svojem nivoju približuje zdravstvenemu varstvu, ki ga običajno nudijo zavarovancem hospitali. Otvoritvi so med drugim prisostvovali tudi predstavniki skupnosti zdravstvenih zavodov Slovenije skupaj s člani planske in programske komisije reševalne službe Slovenije, ki so kasneje po otvoritvi razpravljali na sestanku o širših problemih reševalne službe v Sloveniji. — L. M. — Foto: F. Perdan

6. stran:

Najprej šola na Primskovem

Koordinacijski odbor za izvedbo programa gradnje družbenih objektov je potrdil predlog sekretariata odbora o vrstnem redu gradenj

Kranj – Kot smo že pisali, je sekretariat koordinacijskega odbora za izvedbo programa gradnje družbenih objektov v krajevnih skupnostih v kranjski občini pred koncem minulega leta sestavil predlog vrstnega reda gradenj. V torek, 13. januarja, pa je takšen predlog na redni seji potrdil tudi koordinacijski odbor.

Z denarjem občanov in delovnih organizacij za nove družbene objekte v krajevnih skupnostih bodo naprej zgradili šolo na Primskovem. Sledila bo gradnja vrtca v Preddvoru in vrtca na Planini ter nato gradnja osnovne šole na Planini, drsališča in strelišča. Žena sekretariatu odbora so tehtali prednost gradnje med šolama na Primskovem in na Planini, vendar so se glede na pripravo in izvedbo dokumentacije ter glede na finančne možnosti potem odločili najprej za gradnjo na Primskovem.

Poleg omenjenih objektov pa so v programu tudi rekreacijski objekti v krajevnih skupnostih, srednje šole ter komunalni in drugi objekti v krajevnih skupnostih. Za rekreacijske objekte je v programu predvidenih 8 milijonov dinarjev, po 15 milijonov pa za šole in za posebni program krajevnih skupnosti. Koordinacijski odbor je sklenil, da bodo za te tri skupine objektov vsak mesec sproti izločali denar. To pa zato, ker so v nekaterih krajevnih skupnostih izrazili željo, da bi čimprej začeli z gradnjo in da so prebivalci tudi sami pripravljeni dodatno prispevati za uresničitev programiranih del. Koordinacijski odbor podpira takšno sodelovanje in bo zato prišla na vrsto prej tista krajevna skupnost ali tisti objekt, kjer bodo prebivalci največ prispevali sami. Le pri rekreacijskih objektih osnovne šole Predoslje so naredili izjemo. Gradnji le-teh je odbor dal prednost zaradi organizacije celodnevne šole.

Nazadnje so na seji odbora sklenili, da bo vse strokovno delo okrog priprav tehnične dokumentacije prevzelo Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj. S tem nameravajo preprečiti, da bi posamezne krajevne skupnosti ali drugi sami pripravljali programe in načrte. To pa bi lahko povzročilo, da takšni programi in načrti ne bi bili usklajeni z izvajanjem programa družbenih objektov.

A. Ž.

V Innsbruck 28 športnikov

Jugoslovanski olimpijski komite je v petek po dolgi in burni razpravi določil naše potnike, ki bodo nastopili na XII. zimski olimpiadi v Innsbrucku. Poleg hokejske reprezentance, ki šteje 18 igralcev, bo nastopilo še 10 smučarjev. V Innsbruck bodo šli od alpincev Križaj, Gašperšič, Kozelj in Pašovič, od tekačev Jelenc in Kordeževa in od peterice skakalcev štirje. Za vstop v olimpijsko reprezentanco se bodo potegovali še na dveh izbirnih tekmah v sredo v Trbižu in v četrtek v Planici naslednji skakalci: Demšar, Norčič, Dolhar, Zupan in Loštrek. J. J.

Naročnik:

Darilo za 8. marec in vse dni v letu

Iverke iz Bresta

V Podskrajniku pri Cerknici je delovni kolektiv tovarne pohištva Brest v soboto predal namenu novo tovarno ivernih plošč. Slavnosti ob otvoritvi so se udeležili številni gosti. Med njimi predsednik CK ZKS France Popit in predsednik skupščine SR Slovenije dr. Marijan Brecelj. Nova tovarna bo zaposlovala 120 delavcev. Stala je 310 milijonov dinarjev. Letno bo izdelala 60.000 kubičnih metrov ivernih plošč. Pomembno pri tem je, da bodo v Brestovi tovarni uporabljali tudi odpadne surovine, kar je novost v proizvodnji ivernih plošč.

Leta 1980 rešen stanovanjski problem

Lani so v Ljubljani zgradili 3656 stanovanj v blokovni gradnji, občani pa so si sami postavili 400 stanovanj. Brez primernih bivališč pa je bilo še vedno 8600 družin. Vendar pri samoupravni stanovanjski skupnosti predvidevajo, da bodo do leta 1980 zgradili skupno 17.000 stanovanj in tako rešili vse stanovanjske probleme. V naslednjem srednjeročnem obdobju bodo tako lahko stanovanjska vprašanja reševali sproti.

Dogovor o stanarinah

Skupščine občine bodo te dni sprejemale sklep, da sporazum o višini stanarin v lanskem letu ostane v veljavi tudi letos, in sicer toliko časa, da bodo samoupravne stanovanjske skupnosti in občinske skupščine podpisale samoupravni dogovor o politiki stanarin za letos.

Rekordni dosežki

V velenjskem rudniku so lani nakopali 4,265.000 ton premoga, kar je za 115.000 ton več kot so načrtovali. V šoštanjski elektrarni pa so proizvedli 2 milijardi 360 milijonov kilovatnih ur električne energije, kar je za 5 odstotkov več od načrtovane. Tudi za letošnje leto planirajo rekordne količine: v rudniku 4,350.000 ton premoga in v termoelektrarni 2,4 milijarde kilovatnih ur električne energije.

Zanimanje za karavanški predor

Koroški gospodarski in politični krogi kažejo v zadnjem času precej zanimanja za gradnjo cestnega predora pod Karavankami. Medtem ko je bilo med Avstrijo in Jugoslavijo doseženo soglasje glede trase predora in že izdelujejo generalni projekt na podlagi trase, pa vladajo še vedno nejasnosti in različni pogledi na možnosti financiranja. Tako je mogoče sklepati po izjavi člana koroške deželne vlade Štefana Knafla, ki je dejal, da Avstrija še vedno čaka na jugoslovanske predloge o financiranju.

Kot je znano, je Jugoslavija predlagala ustanovitev mednarodnega konzorcija, ki naj bi zagotovil potrebna posojila. Oba ustanovitelja konzorcija: Jugoslavija in Avstrija, bi zagotovila 15 do 20 odstotkov potrebnih sredstev, drugo pa bi posodila svetovna banka in investicijska evropska banka.

München 76

8. maja se bodo v Münchnu že petič zbrali naši delavci, ki so začasno zaposleni v tujini. Srečanje bo organiziralo kulturno prosvetno društvo Triglav. V pripravah mu bo pomagal koordinacijski odbor za vprašanja naših delavcev na začasnem delu v tujini, ki deluje pri RK SZDL.

V okviru prireditve bodo številne kulturne manifestacije, med drugimi tudi več razstav, ki bodo prikazovale delo in življenje naših delavcev na tujem, organizacije združenega dela pa bodo prikazale svoje potrebe po delavcih in pogoje, ki jih nudijo zdomcem, če bi se vrnili v domovino.

Med tridnevnim uradnim obiskom v Sloveniji sta generalni konzul Velike Britanije v Zagrebu A. M. McConville in svetnik britanskega veleposlaništva v Beogradu C. L. Booth v petek obiskala tudi Kranj. Na vljudnostni obisk ju je sprejel predsednik občinske skupščine Tone Volčič s predstavniki kranjske občine. Med obiskom so ju seznanili z značilnostmi Kranja in občine in s sodelovanjem Kranja z angleškim mestom Oldham. – A. Ž. – Foto: F. Perdan

Predsedniki in sekretarji na posvetu

Tržič – V torek, 13. januarja, je bilo v Tržiču 3. posvetovanje predsednikov in sekretarjev krajevnih organizacij SZDL, ki ga je sklical izvršni odbor občinske konference SZDL. Tako kot prvi dve posvetovanji je tudi to izredno dobro uspelo, kar kaže, da so takšna posvetovanja dobra oblika dela občinske konference SZDL in izredno koristna za krajevne organizacije SZDL.

Na posvetovanju so veliko razpravljali o uresničevanju sklepov zadnjega takšnega srečanja. Poudarili so predvsem pomen utrjevanja družbene samozaščite po krajevnih skupnostih oziroma v krajevnih organizacijah SZDL in zagovarjali organiziran sprejem mladih v socialistično zvezo. Organizirane sprejeme je imelo le par krajevnih organizacij v tržiški občini, druge pa so to plat delovanja zanemarile. Predsedniki in sekretarji so menili, da je najprimernejši dan za sprejem mladih v SZDL 27. april ali kakšen drug pomembnejši praznik. Sprejem je hkrati tudi priložnost za seznanjanje novosprejetih članov z organiziranostjo, vlogo in nalogami socialistične zveze.

V razpravi o uresničevanju sklepov zadnjega posvetovanja so predsedniki in sekretarji omenjali tudi problem članarine, ki znaša 10 dinarjev letno. Menili so, da bodo nekatere večje organizacije dobile s članarino dovolj sredstev za redno dejavnost, sredstva manjših organizacij pa bodo pičla. Občinska konferenca je namreč sklenila izločiti iz proračuna postavko »pomoč krajevnim organizacijam« in se odločila, da bo članarina njihov edini dohodek. V tržiški občini se zato odločajo za solidarnost med krajevnimi organizacijami oziroma za pomoč večjih manjšim. Način, kako, še ni sprejet. Nekatere krajevne organizacije predlagajo prostovoljno odločitev, komu pomagati, drugi pa sodijo, da bi se sredstva zbirala na občinski konferenci, le-ta pa naj bi jih na osnovi potreb in programov razporejala.

Na torkovem posvetovanju so razpravljali tudi o uresničevanju sklepov 3. zasedanja občinske konference SZDL Tržič. Sklepe je oblikovala na konferenci izvoljena komisija, predsedniki in sekretarji pa so jih še dopolnili.

J. Košnjek

Pomemben sestanek v Podljubelju

Podljubelj – V soboto, 17. januarja, zvečer je bil v Podljubelju skupni sestanek vodstev krajevne skupnosti in krajevnih družbenopolitičnih organizacij ter društev, ki so se ga udeležili tudi sekretar izvršnega odbora občinske konference SZDL Tržič Jože Klofutar, član izvršnega sveta tržiške občinske skupščine Anton Stritih in predstavniki bližnjega naselja počitniških hišic. Udeleženci sestanka so se najprej seznanili z dejavnostjo informbiroja proti Jugoslaviji. Menili so, da kaže delo odbora za ljudski odpor še okrepiti in odločneje pojasnjevati pomen družbene samozaščite. To je za Podljubelj kot obmejno skupnost še bolj pomembno.

Nato so odkrito spregovorili o najvažnejših krajevnih problemih, o pičlih sredstvih, ki jih dobiva krajevna skupnost, o tesnejšem sodelovanju z lastniki bližnjih počitniških hišic in o vsakdanjih problemih krajevnih družbenih organizacij in društev. Dogovorili so se tudi za praznovanje letošnjega 8. marca, dneva žena.

-jk

Uvajalni seminar

Radovljica – Po programu komiteja občinske konference zveze komunistov bo radovljiška delavska univerza v petek in v soboto (23. in 24. januarja) organizirala uvajalni seminar za kandidate, ki jih bodo sprejeli v zvezo komunistov. Letos bo to prvi uvajalni seminar, lani pa so jih organizirali šest. Program seminarja je sestavljen po programu komisije za idejnopolitično usposabljanje komunistov pri centralnem komiteju ZK Slovenije.

JR

Žalna svečanost v Rižarni

V tržaškem predmestju, kjer je zadnja leta vojne delovala Rižarna – edino uničevalno nacistično taborišče v Italiji, je bila v nedeljo žalna svečanost na kateri so žrtve tega taborišča slednjič dostojno pokopali.

Žalne svečanosti, s katero je demokratični Trst sklenil prireditve ob 30-letnici osvoboditve, se je udeležila velika množica ljudi; prebivalcev iz vse Primorske, svojci ubitih partizanov in taboriščnikov, predstavniki občin in pokrajin. 11 žar s pepelom ubitih in sežganih Slovencev in Italijanov so položili v hišo na mestu, kjer je med vojno stal krematorij. Med govorniki so bili tudi tržaški župan Spaccini, novinar Primorskega dnevnika in neutrudni preiskovalec zločinov v Rižarni Albin Bubnič ter še nekatere ugledne osebnosti iz italijanskega notranjepolitičnega življenja.

Vsi govorniki so poudarili, da pogreb žrtev nacistične morije v Rižarni ni samo moralna obsodba nacizma in fašizma v drugi svetovni vojni, temveč aktualna politična obsodba. Predvsem zato, ker se fašizem še vedno ujeda v družbeno dejavnost marsikje v svetu. Albin Bubnič, ki se je od žrtev poslovil v slovenščini, pa je podčrtal, da se Slovenci v Italiji ne smejo odreči svojim pravicam, za katere je tudi v Rižani padla množica žrtev iz njihovih vrst.

Jesenice

Na zadnji seji sveta krajevne skupnosti Mojstrana so razpravljali o n mativnih aktih organov krajevne skupnosti ter o celotni reorganizaciji civi zaščite. Pogovorili so se tudi o kadrovskih pripravah za organe civilne zašč

D. S.

Pri občinskem sindikalnem svetu so sklicali sejo iniciativnega odbora ustanovitev kluba samoupravljavcev. Domenili so se, da bodo kl samoupravljavcev pri občinskem sindikalnem svetu ustanovili do konca nuarja.

D. S.

Pri občinski konferenci ZSMS si prizadevajo, da bi se samoupravljanje šolah utrdilo. Zato so se že večkrat dogovorili za konkretne akcije in nal pripravljajo pa problemsko sejo o mladih in o samoupravljanju na šol Domenili so se, da si bodo predvsem prizadevali, da odpravijo dualizem samoupravljanju in da prenehajo delati organi, ki pogojujejo dualizem samoupravljanju na šolah in njegovem dejanskem stanju jim osno usmeritve daje tudi anketa, ki so jo na temo samoupravljanje opravili na je niških šolah.

D. S.

Kranj

Včeraj se je pri občinski konferenci socialistične zveze sestala na prvi žirija za podeljevanje priznanj Osvobodilne fronte. Razpravljali so o pripr razpisnih pogojev za podeljevanje priznanj OF za letos.

Pri občinski skupščini se bo jutri sestal na tretji redni seji iniciativni bor za formiranje skupnosti krajevne skupnosti mesta Kranj. Razpravl bodo o samoupravnem sporazumu o formiranju posvetovalnega organa k jevnih skupnosti mesta Kranj, o datumu podpisa tega sporazuma in o skl prve seje novoizvoljenih delegatov v ta organ.

Medobčinski svet SZDL za Gorenjsko bo v petek pripravil pogove predsedniki komisij pri občinskih konferencah zveze komunistov in občins konferencah socialistične zveze za mednarodne odnose in sodelovanje z mejskimi Slovenci. Razpravljali bodo o mednarodnem političnem polož metodah in oblikah dela in medsebojnem sodelovanju.

A. Ž.

Jutri, v sredo, 21. januarja, se bo sestalo predsedstvo konference mla iz krajevnih skupnosti. Govorili bodo o pripravah na sejo konference. predsedstva sklicuje Milan Bajželj in bo ob 17. uri v prostorih kranjsk študentskega kluba.

Istega dne ob 18. uri se bodo sestali tudi predsedniki mladinskih akt na srednjih in poklicnih šolah. Na sejo so vabljeni tudi mladi komunisti iz šol. Alenka Markovič, ki je predsednica konference mladih v izobraževa pri OK ZSMS, predlaga za dnevni red obravnavanje programa mladinskih poročila s seje mladih komunistov na srednjih in poklicnih šolah, poroč problemske konference o samoupravljanju in obravnavanje udeležbe sejah.

V petek, 23. januarja, bo konferenca Zveze tabornikov kranjske obč Na njej bodo sprejeli pravila Zveze tabornikov, podpisali samoupravni razum o delovanju, pregledali dosedanje delo in sprejeli program dela, ter delili priznanja in pohvale za aktivno delo aktivistom v taborniških vrst Konferenca bo ob 17. uri v sejni dvorani kranjske občinske skupščine.

-lb

Radovljica

Danes popoldne se bo na 43. redni seji sestal izvršni svet radovljiške činske skupščine. Razpravljal bo o predlogu družbenega plana občine za l in o osnutku letošnjega delovnega programa občinske skupščine. Na dnev redu je razen tega še odločanje o ustanovitvi Indok centra, nadalje razpra predlogu odloka o davkih občanov in sklepanje o soglasju k pogojno odo nim investicijskim garancijam Tovarni verig Lesce, Tovarni Plamen Kr LIP Bled in Stanovanjski skupnosti Radovljica.

Predsednik skupščine krajevne skupnosti Radovljica Miran Špicar j jutri (sreda, 21. januarja) sklical drugo sejo skupščine delegatov kraj skupnosti. Na seji bodo pregledali sklepe ustanovne seje, obravnavali pre statuta krajevne skupnosti, predlog srednjeročnega programa krajevne s nosti do 1980. leta in sklepali o razpisu referenduma za izgradnjo mrli vežic, dostopa in ureditve novega pokopališča in drugih komunalnih d Radovljici. Razen delegatov uličnih in vaških odborov, delegatov iz TOZ na sejo vabljeni tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij, predsed delegacij za zbor KS in samoupravnih interesnih skupnosti.

Škofja Loka

V petek, 16. januarja, so se s sestankom v Žireh končali posveti s pred niki krajevnih konferenc SZDL, predsedniki delegacij za delegir delegatov v zbor krajevnih skupnosti ter predsedniki delegacij za delegir delegatov v samoupravne interesne skupnosti. Občinska konferenca SZD sestanke pripravila po vseh večjih krajih škofjeloške občine. Udeleženci svetov so izredno kritično spregovorili o delu samoupravnih organov v jevnih skupnostih. Podrobno poročilo o dosedanjem njihovem delu bo po na naslednjem sestanku občinske konference SZDL Škofja Loka.

Jutri ob 13. uri bo v prostorih družbenopolitičnih organizacij ob Škofja Loka v domu ZB seja izvršnega odbora občinske konference S Škofja Loka. Sejo sklicuje sekretar občinske konference Pavel Okorn, na pa bodo člani odbora pregledali pravila in programske zasnove društev čini.

Danes ob 12. uri bo v Škofji Loki seja izvršnega sveta skupščine ob Škofja Loka. Člani izvršnega sveta bodo na njej spregovorili o pred družbenega načrta razvoja občine Škofja Loka v letošnjem letu, leto proračunskih dohodkih in izdatkih občine, osnutkih odloka o potr urbanitičnega programa za Selško dolino, urbanističnega načrta Železni urbanističnega reda za Selško dolino ter spremembah urbanistič programa občine Škofja Loka za območje Železnikov in o potrditvi za nega načrta v Železnikih »Na Plavžu«, predlogu sklepa o podelitvi Prešer nagrade za letošnje leto ter še o nekaterih drugih vprašanjih.

-jg

Tržič

Komite občinske konference ZKS Tržič in občinski svet Zveze sindik bosta tudi letos pozorno spremljala in ocenjevala uresničevanje akcij gospodarsko stabilizacijo ter izvajanje sprejetih dogovorov s tega področ akcijo sta se odločila stopiti že sedaj, ko po občinah snujejo samoupr sporazume in družbene dogovore o delitvi in razporejanju denarja. Vzgo izobraževanje sta po sodbi komiteja in sindikalnega sveta tako pomem področje družbenega življenja, kjer bodo potrebne natančnejše analize t nja denarja. V Tržiču se nameravajo o tem pogovarjati na bližnjem sest predstavnikov vodstev osnovnih šol in predstavnikov družbenopolit organizacij na šolah. Sklicatelja sestanka bosta komite ZKS in občinski Zveze sindikatov.

Tržiški občinski svet Zveze sindikatov bo skušal s posebnim vpraš kom ugotoviti, kako so v občini lani uresničevali določila sindikalne lis koliko denarja je bilo v občini potrebnega za uresničevanje sindikalneg kumenta. Posebno zanimive utegnejo biti ugotovitve, v kolikšni me pogoji gospodarjenja vplivali na uresničevanje določil sindikalne liste.

-jk

Ob prebiranju podatkov o novih naročnikih smo ugotovili, da je naš časopis decembra na novo naročilo kar 42 Gorenjcev, od tega 5 Jeseničanov, 11 Kranjčanov in 14 Tržičanov. Tudi iz inozemstva sta se oglasila dva rojaka in naročila Glas. Veseli nas, da bo odslej Glas stalni prijatelj 42 novim družinam, prijeten gost v 42 novih »hišah«, in če bodo z nami zadovoljni, bo to naše največje plačilo in oddolžitev za vloženi trud.

Razveseljiva novica

Nekoliko bolj nas skrbi januar, ko se pričenja novo koledarsko leto, in marsikdo napravi malo inventuro revij in časopisov, se pri tem zamisli, koliko denarja zmeče za »papir«, in se takrat odloči za odpovedi. Držimo pesti, da to ne zadeva tako rigorozno našega edinega gorenjskega poltednika Glas, ki vas skuša redno dvakrat na teden za minimalne denarje sproti informirati o pomembnejših dogajanjih predvsem na Gorenjskem naši ožji domovini.

Vsekakor nam vsak naročnik mnogo pomeni, naročnik in kupec našega časopisa nam je drag, in v smo če ste s časopisom zadovoljni, in se resnično je če nam včasih ne uspe tako kot želimo in kot smo si pravili svoje načrte. Vaša pošta, ki jo prejemamo iz krajev Gorenjske, pa tudi celo iz Čačka je prišlo p nam je vedno dobrodošla, pa naj grajate ali hvalite nam nakazuje določen utrip in zainteresiranost n bralcev za dogodke doma in v svetu, za domače lju domače kraje.

Torej pišite nam čim večkrat, pišite nam o vsem, vas zanima. Radevolje bi prejemali vaše pripo predloge in nasvete glede našega pisanja in o tem naj napravimo, da bi v letu 1976 pridobili še več naročnikov.

Vas iskreno pozdravlja vaš urednik

O aktivih mladih komunistov ne sme biti dilem

Že na začetku se nam vsiljuje vprašanje, če so aktivi mladih komunistov s svojim dosedanjim delovanjem upravičili pričakovanja in hotenja pobudnikov in ustanoviteljev takšnega družbenopolitičnega združevanja mladih. Pogostokrat namreč ugotavljamo, da so aktivi pri delu premalo povezani. Od tega pa je precej odvisno uspešno izpolnjevanje sprejetih stališč Zveze komunistov. Marsikateri mladi komunist se pri tem umika celo osnovnemu delovanju, kot je obiskovanje sestankov, pri čemer se izgovarjajo na delo v krajevnih organizacijah ZK ali v službah. Vse to jih seveda ne more opravičiti, saj so odgovorni za delo v aktivu.

Kaj izhaja iz tega? Nedvomno bo potrebno še bolj okrepiti lastne vrste, in sicer z aktiviranjem čim večjega članstva mladine in z večjo odgovornostjo za uresničevanje sprejetih dolžnosti in obveznosti. To že samo po sebi dokazuje, da sta boljša idejnopolitična usposobljenost mladih komunistov in poenotenje akcijskih izhodišč nujna, da bo ZK še bolj učinkovita pri uresničevanju kongresnih resolucij. Zatorej pri opredeljevanju statusa aktiva ne sme biti nobenih dilem. V statutu Zveze komunistov Slovenije jasno piše o aktivih mladih komunistov kot eni izmed oblik organiziranja in delovanja članstva ZK, ki omogoča vsakemu članu, da daje pobude in sodeluje pri oblikovanju stališč, od organizacije Zveze komunistov pa zahteva, da jih obravnavajo. Poleg tega je govora o tem, da se aktiv komunistov lahko ustanovi na različnih nivojih, bodisi, da gre za določeno občino, društvo ali osnovno organizacijo, v katere okviru bi zajeli vse aktivne družbenopolitične mlade delavce — komuniste. Seveda se v tak aktiv lahko vključijo tudi tisti, ki delujejo z mladimi in so z njihovimi vprašanji in problemi dobro seznanjeni.

Gre torej za precej široke možnosti oblikovanja takega aktiva. Le na tak način se lahko uveljavi nepretrgano delo z ljudmi, ki se v bistvu ukvarjajo s skupnimi vprašanji. Delovno področje aktiva mladih komunistov so torej vprašanja, ki najbolj zadevajo mlade. Pa naj gre za področje idejnopolitičnega izobraževanja, kulture in političnega dela, šport in podobne stvari, ki mlade navdušujejo. Seveda mladi komunist ob tem ne sme nikakor zanemarjati stališč mladinske organizacije, ker so cilji Zveze mladine in Zveze komunistov enaki. Mladina mora biti povsod navzoča, pri vsakem dejanju in pobudi. Zato je treba z metodami, ki so prilagojene sodobnemu času, nenehno pritegovati mladi rod v akcije, ki so našega skupnega pomena.

J. Žerdin

Usklajen sistem obveščanja

Čeprav za delegatski sistem nasploh danes ne bi bila prav nič preuranjena ali premalo kritična ugotovitev, da se je v razmeroma zelo kratkem časovnem obdobju zadovoljivo uveljavljal in si pridobival svoje pravo, resnično mesto, pa je vendarle nujno potrebno, da se mu nadaljnja uspešna pot omogoča tudi z odpravljanjem morebitnih pomanjkljivosti in težav. Le-te naj bi se odkrivale in odpravljale vse dotlej, dokler ne bo v vseh sredinah in na vseh področjih doseženo jasno in resnično dejstvo, da prav vsi ljudje in občani lahko tvorno uveljavljajo svojo pravico odločanja in samoodločanja, sporazumevanja in dogovarjanja.

Med najbolj zaviralne probleme, ki ovirajo naše stalno hotenje in prizadevanje za resnično in dosledno uveljavljanje delegatskega sistema sodi ponekod še vedno neurejeno in neusklajeno medsebojno obveščanje. Pravočasno in popolno informiranje pa je vendarle prvi pogoj za odločanje in odločitev, medsebojno informiranje je sestavni del prizadevanj za uresničevanje delegatskega sistema in delegatskih razmerij. Obveščanje naj bi bilo takšno, da bi bili obveščeni in imeli možnost obveščati vsi delovni ljudje in občani na svojih delovnih mestih in v krajih bivanja. Informiranje naj bi torej ne bi doseglo le delegatov in delegacij, temveč vse delovne ljudi in občane.

Izhajajoč iz teh spoznanj in v korak s temi napori se v vseh gorenjskih občinah trudijo, da bi si organizirali takšen sistem informiranja, da bi delegatski odnosi resnično zaživeli in da bi delovni ljudje v vseh temeljnih samoupravnih skupnostih uresničevali svoje pravice do samoupravnega odločanja. V okviru večjih organizacij združenega dela so ustanovili svoje centre za obveščanje, izdajajo svoje biltene, občinske informatorje, biltene posameznih krajevnih skupnosti in tako dalje.

Prizadevanja so torej očitna, še posebno zdaj, ko povsod načrtujejo tudi informacijsko dokumentacijske centre, ki naj bi nudili strokovne usluge na področju obveščanja in katerih naloga je predvsem v tem, da poenotijo in uskladijo sistem informiranja. Naloga centrov bo med drugim tudi v tem, da prek sedanjih sredstev javnega obveščanja poskrbe za kar najbolj popolno obveščanje delovnih ljudi in občanov.

Tako se zdaj, če bodo centri zaživeli in odgovorno opravljali svoje poslanstvo, obeta tudi bolj urejen sistem informiranja. Zdi se, da kljub resnični dobri volji in pripravljenosti posameznikov in skupin, pravzaprav vsi ti bilteni, listi, občasne brošure, niso bili tako učinkoviti, kot se je predvidevalo in predvsem želelo. Če nič drugega, tak način posredovanja informacij ne zagotavlja sprotnosti, aktualnosti, ker je nemogoče, da bi listi in bilteni izhajali večkrat tedensko. Več ali manj so bile informacije dostopne in namenjene le delegatom in delegacijam, medtem ko nikakor niso dosegle vseh delovnih ljudi in občanov. Če pa že so bile namenjene prav vsem krajanom — informacije krajevnih skupnosti — so bile brane kot skrajno nezanimive, suhoparne ali pa so zaradi svoje neprivlačnosti in neučinkovitosti obležale kar v poštnih nabiralnikih.

Če smo povsem odkriti, je za Gorenjsko prav značilno in hkrati do kraja nerazumljivo, da na področju informiranja drobi sile in sredstva. Izdajanje zgolj neučinkovitih priložnostnih publikacij namreč zahteva precej denarja, učinek pa je dvomljiv.

Le izjemoma, v redkih primerih, so stvar pretehtali in poiskali kar najbolj smotrne rešitve. Le-te pa niso nikjer drugje kot že pri sedanjih sredstvih informiranja, pri lokalnih in regijskih, pri časopisih in radijskih postajah. Ne le, da so na voljo usposobljeni kadri in da so možnosti neprimerno ugodnejše, tudi samo takšno obveščanje rodi številne povratne informacije kar najbolj širokega kroga delovnih ljudi in občanov, ki posredujejo mnenja, dogovore in odločitve.

Skrajno nerazumljivo je torej, da se v posameznih sredinah odločajo drugače, da se trdno drže za svoje občinske plotove ali da celo mimo svojih občinskih glasil trmoglavo uveljavljajo svoje drage in povrh vsega še neučinkovite zamisli. In, hoteli ali ne, prej ali slej jih bo pot morala pripeljati do edinole razumnih rešitev. Takšno pot si bodo izbrali predvsem na novo ustanovljeni informacijsko dokumentacijski centri, če bodo hoteli, da bodo obveščeni vsi delovni ljudje in občani, ki naj bi jim bila dokončno zagotovljena možnost, da tudi sami obveščajo, se dogovarjajo in odločajo.

D. Sedej

Mladina radovljiške občine pred pomembnimi nalogami

Predsedstvo občinske konference ZSMS Radovljica je na 10. seji 6. januarja sklenilo, da je osnovna naloga mladih dosledno uresničevanje sklepov in stališč skupne seje komiteja občinske konference ZK in predsedstva obbinske konference ZSMS. Na tej seji, ki je bila 23. decembra lani, so obravnavali programsko usmeritev in organizacijsko kadrovska vprašanja občinske konference ZSMS Radovljica.

Na področju razvijanja samoupravnih odnosov in delegatskega sistema bodo skušali zagotoviti čimbolj množično vključevanje mladih v samoupravne organe in delegacije v TOZD, OZD, KS in SIS. Sklenili so, da bodo do konca meseca pripravili ustanovne seje konferenc mladih delavcev, seje konferenc mladih v krajevnih skupnostih in mladih na področju izobraževanja. Ustanovili bodo tudi aktiv komunistov — študentov.

Predsedstvo bo takoj začelo akcijo za ustanavljanje osnovnih organizacij ZSMS v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela, kjer jih doslej še ni. Pri tem bodo poskrbeli za mentorje, ki naj bi pomagali pri razreševanju organizacijskih in vsebinskih vprašanj v novoustanovljenih osnovnih organizacijah. Ugotovili so še, da se bodo morali bolj vključiti v delo osnovnih organizacij ZSMS tudi mladi komunisti. Sicer pa bodo v prihodnje pozorno spremljali delo in aktivnost mladih in najbolj aktivne predlagali za sprejem v zvezo komunistov. Velja še omeniti, da so pri predsedstvu občinske konference ZSMS imenovali tudi komisijo za SLO in družbeno samozaščito, ki bo sodelovala s komisijami v osnovnih organizacijah ZSMS v krajevnih skupnostih in TOZD.

Med najpomembnejšimi sklepi pa je nedvomno akcija za mobilizacijo in vključevanje čimveč mladih v interesne dejavnosti, predvsem na področju kulture in telesne kulture. Tako so podprli pobudo, da se ustanovi samostojni mladinski pevski zbor in se zavzeli za večje sodelovanje v kulturni akciji za delovne kolektive. Nadalje predsedstvo predlaga, da bi bile telovadnice in dvorane v novih šolah v občini odprte za različne interesne dejavnosti mladih. Sicer pa se bodo o postopnem reševanju prostorskih težav pogovarjali s krajevnimi konferencami SZDL in sveti krajevnih skupnosti. Že v prihodnjih dneh nameravajo pripraviti takšen pogovor na Bledu, kjer imajo mladi največ težav zaradi pomanjkanja ustreznih prostorov. Razen tega so opozorili, da bi mladi v občini tudi sami morali pokazati večjo zavzetost za reševanje prostorskih težav. Lep zgled na tem področju so prav mladi v Begunjah, Lescah, v Kamni gorici v Radovljici in še v nekaterih krajevnih skupnostih v občini.

Dokaj konkreten program so sprejeli tudi glede obveščanja in propagandne dejavnosti. Tako so pred kratkim v vse osnovne organizacije ZSMS že poslali vprašalnike, da bi dobili odgovore, v katerih interesnih področjih in oblikah bi mladi radi sodelovali in kako organizirati obveščanje. Menili so, da je na tem področju še vrsta neizkoriščenih možnosti. Omenjali so predvsem klubsko dejavnost, filmsko in tehnično vzgojo, sodelovanje z zamejsko slovensko mladino in druge oblike.

Nazadnje so na predsedstvu razpravljali tudi o povezovanju in vlogi medobčinskega sveta ZSMS za Gorenjsko. Mnenja o financiranju tega organa in o poklicni zasedbi kadrov so bila deljena. Predvsem bo treba pregledati program dela tega organa in podrobneje obrazložiti finančne potrebe. Menili so tudi, da bi večji del finančnih bremen morala prevzeti republiška konferenca ZSMS.

JR

Dobri rezultati in težave

Pri Koordinacijskem svetu ZSMS v Železarni Jesenice, ki je bil ustanovljen pred tremi meseci, so se pokazali prvi rezultati. Posamezne komisije pri predsedstvu izvajajo akcije po sprejetih delovnih programih. Kot najbolj uspešni sta se doslej izkazali kulturna in športna komisija. Idejnopolitično izobraževanje je potekalo predvsem na raznih seminarjih, sedaj pa komisija za to področje pripravlja gradivo o informbiroju. Člani komisije menijo, da mladi železarji te dogodke premalo poznajo in bodo zato zbrano gradivo posredovali vodstvom OO ZSMS. Člani predsedstva so na prvih petih sejah obravnavali predvsem aktualne naloge okrog organiziranosti mladih železarjev, pripravili pa so tudi razpravo o sindikalni listi 1976. Med letošnjimi pomembnimi nalogami vsekakor velja omeniti problemsko sejo Koordinacijskega sveta o nalogah s področja družbene samozaščite, ki bo februarja.

Osnovne organizacije ZSMS v obratih in oddelkih so v tem obdobju precej poživile svojo dejavnost. Nekaj je bilo na novo ustanovljenih, v nekaterih pa so zamenjali vodstva. Skupno je ustanovljenih zdaj šestindvajset OO ZSMS.

Ob spodbudnih rezultatih pa se še vedno pojavljajo tudi stare napake in hibe. Tako del novoizvoljenih organov zaupano nalogo jemlje neodgovorno, saj se ne udeležuje sestankov, kaže pa tudi pasiven odnos do dela. Precej težav pa ponekod povzročajo tudi neaktivna vodstva OO ZSMS, s čimer hromijo delo celotne osnovne organizacije v obratu.

J. R.

Kopica dobrih rezultatov

Člani OO ZSMS Planika — TOZD Breznica so na nedavni letni konferenci ocenili delo v letu 1976 ter se dogovorili o novih akcijah v letošnjem letu. Kot so ugotovili, je leto 1975 pomenilo pomemben korak naprej v delu zveze socialistične mladine v tem mladem kolektivu.

Na prvem mestu velja omeniti bolj enotno organiziranost mladih ter bolj poglobljeno sodelovanje s sindikatom in organizacijo ZK ter samoupravnimi organi. Poudarjeno je bilo, da ni samoupravnega organa, kjer ne bi bili zastopani mladi. Posebno aktivni so bili mladi pri ustanavljanju temeljne organizacije združenega dela v tem obratu Planike. Nadalje so se udeleževali večine akcij, ki jih je organizirala občinska konferenca ZSMS na Jesenicah. Posebno pozitivno so na letni konferenci ocenili sodelovanje z graničarji na karavli Matije Verdnika-Tomaža v Žirovnici. Izmenjali so več obiskov, izvedli pa so tudi skupno delovno akcijo v Završnici, ko so uredili spominsko obeležje Dragoljuba Milovanoviča. Poleg naštetega pa so mladi organizirali tudi izlet v Kumrovec, kjer so si ogledali spominski dom mladine in borcev NOB.

Uspešno delo so spremljale tudi težave. Največ preglavic so jim povzročali kadri, saj je v OO ZSMS še vedno vključenih premalo mladih v obratu. Čeprav so pred nedavnim ustanovili komisijo za idejnopolitično delo, se stanje še vedno ni popravilo. Precej problemov imajo tudi zaradi sestajanja, ker je tekoča proizvodnja. Na letni konferenci so sklenili, da se bodo odslej sestajali ob sobotah.

J. R.

Varčno pri vsakem dinarju

Izvršni odbor izobraževalne skupnosti Tržič razpravljal pretekli teden o letošnjem finančnem programu

Tržič — Tehtanje o razporeditvi vsakega dinarja in želja po varčnosti sta bili glavni značilnosti zadnje seje izvršnega odbora izobraževalne skupnosti občine Tržič, na katerem so razpravljali o finančnem programu za letos. Tako kot marsikje drugje tudi v vzgoji in izobraževanju denarja letos ne bo preveč, saj bo na primer letos začela v Križah celodnevna šola, razen tega pa ima izobraževalna skupnost do delavcev v vzgoji in izobraževanju še nekatere obveznosti. Lani osebni dohodki zaposlenim v izobraževanju niso bili izplačani v skladu s samoupravnim sporazumom. Vrednost točke bi lahko dosegla 13,84 dinarjev, vendar je bila zaradi pomanjkanja sredstev znižana na 13,26 dinarjev. Izvršni odbor izobraževalne skupnosti je sklenil razliko poravnati letos in se tako izravnati z drugimi gorenjskimi občinami.

Precej razprave je bilo o deležu osebnih dohodkov za vodstvene, administrativne in tehnične delavce (VAT) v celotni množini denarja za OD na posameznih šolah. Izvršni odbor je menil, da kaže letos za vodstvene, administrativne in tehnične delavce potrošiti 28 odstotkov za osebne dohodke namenjenega denarja. Temu odstotku so se že lani v Tržiču približali. Tam, kjer imajo več oddelkov, podružnične šole in druge objekte, pa celo presegli. Če bi pa imele šole vse, v sistemizaciji delovnih mest zapisane delavce, bi denarja še zmanjkalo. Tako šole nimajo dovolj čistilk, so brez pomočnikov ravnateljev, svetovalnih služb itd.

Člani izvršnega odbora so še posebej pozorno razpravljali o sofinanciranju osnovne šole za odrasle pri DU, financiranju glasbene šole, šole v naravi, kjer letos ne sme priti do »prosjačenja« po kolektivih, v kakršnega so bili v Tržiču prisiljeni lani, in materialnih stroških. Le-ti skokovito naraščajo. Kakšno višino utegnejo doseči letos in kako jih načrtovati, bodo razpravljali na bližnjem sestanku predstavniki izvršnega odbora izobraževalne skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in osnovnih šol.

J. Košnjek

Organizacija ZSMS Lesce med najboljšimi

Po oceni predsedstva občinske konference ZSMS Radovljica je osnovna organizacija ZSMS Lesce med najboljšimi in najbolj delavnimi v občini. Ta organizacija tesno sodeluje s konferenco ZSMS v Vetrigi, posebno skrb pa so lani posvetili idejnopolitičnemu usposabljanju, pripravam na SLO in družbeno samozaščito, kulturno-zabavnemu in športnemu življenju mladih in drugim vprašanjem.

V lanskih devetih mesecih je osnovna organizacija ZSMS Lesce skupaj s svetom krajevne skupnosti pripravila več skupnih akcij. Uspešno je organizirala žalno svečanost pri spomeniku NOB ob dnevu mrtvih in pomagala pri vseh drugih proslavah in prireditvah v krajevni skupnosti. Decembra so v svojem lepo urejenem mladinskem klubu pripravili debatni večer, priredili kviz ter več dobro obiskanih glasbenih in zabavnih večerov. V mladinskem klubu pa so imeli tudi enotedensko razstavo 12 likovnih del mladega ustvarjalca Slavca Železnjaka.

Posebno aktivni in prizadevni so bili mladi Leščani na decembrskih tekmovanjih v počastitev dneva JLA. Na turnirju v namiznem tenisu, ki ga je organizirala osnovna organizacija ZSMS Lancovo, sta moška in ženska ekipa iz Lesc osvojili prvo mesto, njihova druga ekipa pa je bila med osmimi četrta. Na šahovskem turnirju v družbenem centru Lesce so domači mladinci nastopili z dvema ekipama in zasedli tretje in peto mesto. Sodelovali pa so leški mladinci tudi v drugih športnih panogah.

JR

Priprave na ustanovitev skupnih služb SIS

Radovljica — Predsedstvo občinske konference socialistične zveze je v sredo, 14. januarja, na posvetu predsednikov izvršnih odborov in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine razpravljalo o pripravah za ustanovitv centra strokovnih služb za vse občinske samoupravne skupnosti. Iniciativni odbor za ustanovitev centra, ki je bil imenovan že oktobra lani, je že pred koncem leta poslal vsem samoupravnim skupnostim osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi in financiranju centra. Izvršni odbori so se z osnutkom načelno strinjali.

Na posvetu pa so potem sklenili, da je do konca januarja treba pripraviti sistematizacijo in opis delovnih mest za tajnike vsake SIS. To morajo pripraviti samoupravne interesne skupnosti skupaj z iniciativnim odborom. Razen tega pa mora iniciativni odbor izdelati merila za financiranje skupnih služb. Ko bo to opravljeno, bo objavljen razpis za vodjo centra in za tajnike. Po predlogu nove organizacije naj bi en tajnik opravljal posle za izobraževalno skupnost in otroško varstvo, eden za socialno varstvo in skrbstvo, medtem ko bi za kulturno in telesno kulturno skupnost lahko opravljal posle tajnik s polovičnim delovnim časom. Za raziskovalno skupnost pa bi bilo dela le nekaj ur na teden.

Ko bodo predlog uskladili, ga bodo obravnavale vse skupščine SIS. Vendar ta naloga ne bo uresničena pred začetkom aprila.

JR

Posvet duhovnikov

Radovljica — V četrtek, 15 januarja, je bilo v Radovljici vsako letno posvetovanje duhovnikov. Pripravil ga je koordinacijski odbor za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi pri občinski konferenci socialistične zveze. Posvetovanja so se udeležili tudi člani republiške konference socialistične zveze Franc Kimovec in Miran Meden in člani občinskega koordinacijskega odbora.

Na posvetu so govorili o aktualnih vprašanjih in urejanju najrazličnejših vprašanj v krajevnih skupnostih. Ugotovili so, da v občini ni problemov, ki bi motili že pred več leti utrjeno prakso odkritih in strpnih razgovorov pri odpravljanju žgočih vprašanj s tega področja. Po zaslugi občinske organizacije socialistične zveze so odnosi v občini dobri in po mnenju predstavnikov republiške konference SZDL za vzor drugim občinam.

JR

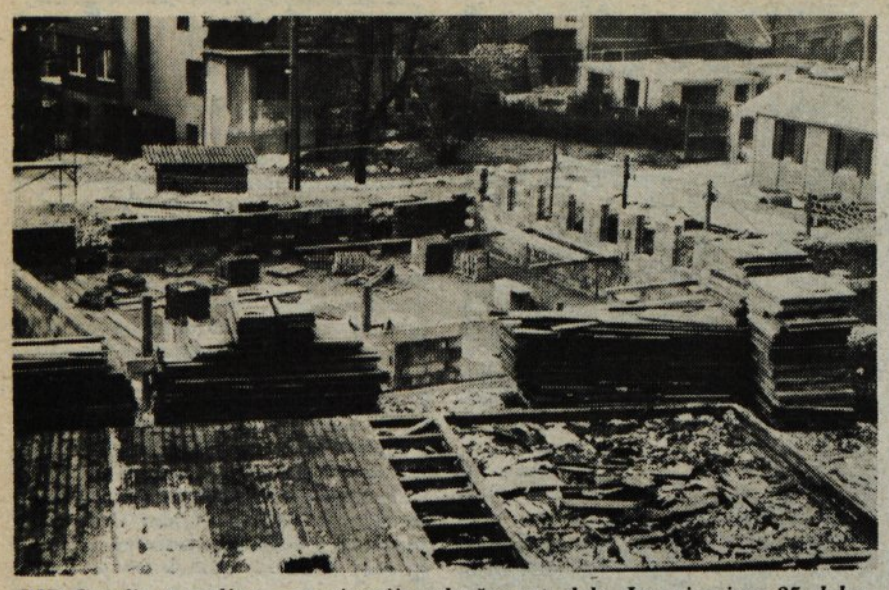

GIP Gradis, temeljna organizacija združenega dela Jesenice ima 35 delavcev, ki potrebujejo družinska stanovanja. Da bi čimprej rešili ta problem, so lani začeli graditi na Savi šestnajst stanovanj, ki bodo gotova to jesen. Graditev večinoma financirajo sami, za del potrebnih sredstev pa so najeli tudi kredit. – Foto: B. B.

Spremeniti delitev sredstev

Jesenice – Organizacije združenega dela so se s podpisom samoupravnega sporazuma zavezale, da bodo do konca letošnjega leta odvajale za stanovanjsko gradnjo najmanj 8 odstotkov od skupnega zneska sredstev, od katerih se plačujejo prispevki iz osebnega dohodka oziroma najmanj 6 odstotkov tiste organizacije, ki sporazuma niso podpisale, vendar jim takšno obveznost nalaga občinski odlok o določitvi najnižjega odstotka sredstev za razširjeno reprodukcijo.

Tako plačujejo v jeseniški občini organizacije za vse svoje delavce, ki imajo stalno prebivališče na območju občine, samoupravni enoti za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu 1,5-odstotni prispevek, enak odstotek pa morajo po sporazumu združevati pri poslovni banki. Vendar pa prav vse organizacije združenega dela – posebno nekaj dislociranih – ne združujejo sredstev pri bankah in zato so kljub enaki prispevni stopnji združena sredstva za 10 odstotkov manjša od solidarnostnih. Nekatere organizacije zatorej onemogočajo delavcem, da bi lahko vplivali in odločali, nastopali kot posojilojemalci ali se odločali za individualno gradnjo.

Na Jesenicah menijo, da se bo potrebno še pred iztekom veljavnosti samoupravnega sporazuma o minimalnih stopnjah izločanja sredstev za stanovanjsko gradnjo dogovoriti, ali so stopnje ustrezne ali niso. Pri tem ne mislijo kakorkoli že povečevati sedanjih stopenj, nameravajo le poiskati ustrezna razmerja med sredstvi, ki so pri banki, in ostajajo organizacijam, in med sredstvi, ki se namenjajo za družbeno pomoč.

Izhajajoč iz tega, da je prvenstveno treba načrtovati in se zavzemati za družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo, zmanjšati pa individualno stanovanjsko gradnjo, nastopajo v občini težave, če bodo notranja delitvena razmerja ostala nespremenjena. Stanovanjska skupnost bo kot nosilec stanovanjske politike učinkovito posegala na področju družbeno usmerjene stanovanjske gradnje le takrat, če bo tudi upravljala primerna sredstva. V Kranju, na primer, se za stanovanjsko gradnjo izloča 6 odstotkov sredstev, od česar odpadejo 3 odstotki na združena sredstva pri poslovni banki, 2 odstotka za družbeno pomoč, en odstotek pa ostaja organizacijam združenega dela. Stanovanjska skupnost v Kranju ima tako direkten vpliv na 83,3 odstotka sredstev, na Jesenicah pa le na 37,5 odstotka združenih in solidarnostnih sredstev, pa še za ta namenska sredstva obstajajo določene tendence financiranja nekaterih drugih potreb (vrtci, trgovine itd.).

Zato na Jesenicah menijo, da bi morali sprejeti nekaj potrebnih ukrepov pri spremembi notranje delitvene strukture stanovanjskih sredstev, da bodo resnično lahko govorili o načrtovani družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji. D. Sedej

N nama

Trgovsko podjetje Nama Ljubljana
Tomšičeva 2

objavlja prosto delovno mesto za:
TOZD veleblagovnica Škofja Loka

1. prodajalca
za prodajo obutve in tehničnih predmetov

Pogoji: šola za prodajalce, poskusno delo 1 mesec, delo za nedoločen čas

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazilom o izobrazbi sprejema kadrovsko socialna služba podjetja 8 dni po objavi.

OZD Elektro strojno podjetje »TIKI«
Ljubljana, Aleševčeva 52

objavlja za svoj počitniški dom v Kranjski gori naslednja prosta delovna mesta:

1. **upravnika počitniškega doma**
2. **kuharice**
3. **kuhinjske pomočnice**

Kandidati za prvi dve delovni mesti morajo imeti že nekaj delovnih izkušenj pri podobnem delu. Prednost imajo zakonski pari, lahko tudi starejši.

Pismene ponudbe sprejema splošni sektor podjetja »TIKI«, Ljubljana, Aleševčeva 52 15 dni po objavi oglasa.

Široko zastavljene naloge

Radovljica – Komite občinske konference zveze komunistov je na 21. seji 23. decembra lani obravnaval gradivo in sklepe 13. seje predsedstva ZKJ o organizacijskih in vsebinskih nalogah komunistov na področju družbene samozaščite. Ugotovili so, da so vse osnovne organizacije ZK v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah sklepe že začele uresničevati.

Pri izvajanju teh sklepov je sicer še nekaj nejasnosti, vendar bodo kmalu izoblikovana stališča, ki jih je pripravil aktiv poverjenikov za družbeno samozaščito. Le-ta je na nedavnem seminarju namreč podrobno preučil celotno gradivo in sklepe in sprejel konkretne naloge, ki so zaokrožene v enoten program uresničevanja zaščite osnovnih moralnih in družbenih vrednot v občini.

Komite občinske konference ZK je takšen program aktiva potrdil in sklenil, naj se v občini pripravi posebni družbeni dogovor, s katerim bodo določeni nosilci nalog v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in v družbenopolitičnih organizacijah. O varnostni problematiki in organiziranosti družbene samozaščite bodo razpravljali v vseh družbenopolitičnih organizacijah, v TOZD, OZD in krajevnih skupnostih, kjer bodo še ta mesec sprejeli tudi svoje akcijske programe o družbeni samozaščiti. Komisija ZK za SLO in družbeno samozaščito ter koordinacijska odbora za SLO pri občinski konferenci SZDL in občinski skupščini pa bodo do 1. februarja pripravili osnutek pravilnika oziroma poslovnika o delu vseh organov družbene samozaščite.

Na predlog koordinacijskega odbora za SLO in družbeno samozaščito pri občinski konferenci socialistične zveze bodo v vseh krajevnih konferencah SZDL v občini ustanovili odbore za SLO in družbeno samozaščito. Razen tega bodo imenovali delegatske skupščine vseh krajevnih skupnosti. Le-te bodo sodelovale s sedanjimi koordinacijskimi odbori za SLO in družbeno samozaščito predvsem pri obveščanju občanov in seznanjanju delovnih ljudi z nalogami in vsebino te družbene dejavnosti. Na podlagi takšnega programa bodo v prihodnje pripravili več predavanj za vse občane. Aktiv poverjenikov za družbeno samozaščito pa bo pripravil posvet in določil najprimernejše oblike obveščanja in usposabljanja vseh občanov. JR

Uravnovešena bilanca pred skupščino

Kranj, 14. januarja – Na 81. oziroma prvi letošnji seji izvršnega sveta občinske skupščine Kranj so imeli kaj težavno nalogo: že zdavnaj pripravljeni in tudi večkrat korigirani predlog proračuna občine Kranj, so morali znižati s predvidenih 61 milijonov na 58,272 milijona dinarjev. Komu vzeti in katero postavko znižati, v tem je bila celotna dilema, težka zahteva in težko vprašanje za IS. Občinski proračun namreč sme biti od lanskoletnega večji le za 12,6 odstotka in v tem je vsa težava! Potrebe, kaj šele želje, posameznih uporabnikov proračunskih sredstev pa so danes mnogo višje od do sedaj »predvidenih« sredstev. Izvršni svet bo to problematiko še temeljito obravnaval in bo skupščini predlagal vsekakor uravnovešeno bilanco dohodkov in izdatkov za proračunsko leto 1976 v predvideni višini 58,272 milijona dinarjev!

Izvršni svet je prav tako soglašal s predlogom, da se za tajnike in blagajnike krajevnih skupnosti v najkrajšem času organizira strokovni seminar, na katerem bodo predvsem tajniki KS dobili ustrezno osnovno strokovno znanje za vodenje tajniških (in blagajniških) poslov v KS. I. S.

Skupščina »vodarjev«

Kranj – V sredo, 14. januarja, je bila v Kranju 3. skupščina območne vodne skupnosti za Gorenjsko. Delegati, ki so se polnoštevilno udeležili zasedanja, so potrdili srednjeročni program razvoja vodnega gospodarstva na področju območne vodne skupnosti Gorenjske od leta 1976 do leta 1980. Program ni tog, temveč ga bo mogoče v določenih okvirih prilagajati in usklajevati s potrebami Gorenjske ter sodelovati z ljubljansko območno vodno skupnostjo oziroma Vodno skupnostjo Ljubljanica-Sava, kamor sodi precejšen del kranjske občine. Za uresničitev srednjeročnega programa je skupščina sprejela samoupravni sporazum o zagotovitvi sredstev, ki bo prav tako veljal pet let.

Delegati so potrdili tudi letošnji program vodnogospodarskih del in začasni finančni načrt. Tako kot na ostale dokumente je bilo tudi nanju precej pripomb, ki jih je skušal izvršni odbor skupnosti upoštevati. Razen tega bo o programu in finančnem načrtu še sprotno razpravljal in s predlogi seznanjal skupščino, ki se bo spomladi ponovno sešla. Prevladalo je načelo, da bo območna vodna skupnost posredovala tam, kjer je najbolj ogroženo bivanje ljudi in njih premoženje, vzdrževala sedanji vodni in hudourniški režim na Gorenjskem, se v skladu z možnostmi odločala za investicije in upoštevala težo problemov, ne glede na to, kje se le-ti pojavljajo. -jk

Dela na gorenjskih cestah

KRANJ – Predsedstvo skupščine gorenjskih občin je na zadnji seji v Kranju razpravljalo o rezultatih povezovanja regije pri izgradnji cest v minulem letu in o dogovoru za letos. Ugotovili so, da so lani na področju tovrstnega sodelovanja in dogovarjanja ter skupnega nastopa dosegli lepe rezultate in da so bile tik pred koncem leta podpisane pogodbe za ureditev nekaterih cestnih odsekov na Gorenjskem. Gre za tretjo fazo gradnje na Jeperci, za gradnjo bohinjske ceste v Soteski, obnovo asfaltne prevleke na cesti Tržič – Ljubelj in za cestna dela na Jesenicah. Vrednost teh del bo znašala okrog 40 milijonov novih dinarjev.

Ko so razpravljali o dogovoru za izgradnjo cest na Gorenjskem letos, so se strinjali, da je treba vključiti v program tiste ceste, ki so lani izpadle. To so preddvorska cesta, cesta na Blejski Dobravi in Iskrino križišče ter nekateri drugi. Poudarili pa so, da je zneske za te cestne odseke treba revalorizirati po letošnjih novih kalkulativnih osnovah za gradnjo cest.

Predsedstvo je potem še sklenilo, da morajo načelniki oddelkov za urbanizem pri gorenjskih občinskih skupščinah najkasneje do 10. februarja pregledati in oceniti točnost podatkov v informaciji, ki jo je izdala strokovna služba republiške skupnosti za ceste, zakaj je na nekaterih cestnih odsekih lani prišlo do zastojev pri delih. Razen tega bodo od republiške skupnosti za ceste zahtevali, da skupščini gorenjskih občin pošlje letošnji operativni plan cestnih del na Gorenjskem. Celotno gradivo bodo potem preučili in skušali ugotoviti, ali so letošnja dela po višini sredstev in deležu zadovoljiva za Gorenjsko ali so posamezni odseki pravilno programirani ali ustrezajo potrebam gorenjskega gospodarstva in ali bo moč posamezne projekte uresničiti. Če bodo ugotovili, da nekaterih projektov ne bo moč uresničiti, so sklenili, da bodo predlagali druge odseke. Skratka, strinjali so se, da se bodo tudi o letošnjem programu izgradnje cest na Gorenjskem dogovarjali enako kot lani.

A. Žalar

Tehnične izboljšave

KRANJ – Lanska inovacijska dejavnost v kranjski Iskri Elektromehaniki je bila veliko večja kot prejšnja leta. Od 56 prijavljenih racionalizacij so bili trije predlogi posredovani Iskrini službi za industrijsko lastnino. Med najpomembnejšimi paje bila izboljšava na avtomatih za razvrščanje Reedovih kontaktnikov, ki so jo pred nekaj meseci uresničili v tovarni ATC na Laborah.

V tovarni na Laborah imajo dva stroja za razvrščanje zaprtih kontaktnikov. Stroja sta se večkrat že pokvarila in bi zato za odstranitev ozkih grl v proizvodnji morali v ZDA kupiti še en tak stroj ter zaposliti več novih delavcev. Vendar so se Janez Benčina, Franc Eržen in Marjan Dermota odločili, da bodo oba stroja preuredili. Po nekajmesečnem študiju so spremenili celoten postopek za podajanje in mehansko razvrščanje. Na elektronskem delu avtomata pa so spremenili skoraj polovico programskih enot. Tako so s to izboljšavo prihranili blizu 5,4 milijona novih dinarjev.

Sicer pa se nasploh največ izboljšav pojavlja v Iskrini tovarni na Laborah. V tej tovarni je namreč še veliko možnosti za izpopolnjevanje tehnologije. Vse bolj se kaže prav množična inventivna dejavnost. Čeprav se v Iskri zavedajo pomembnosti različnih izboljšav za proizvodnjo, vseeno lahko ugotovimo, da je prijav glede na število zaposlenih še vedno malo. Morda ne bi bilo napak, da bi imeli v tovarni še večje razumevanje za to, saj je nedvomno res, da delo na izboljšavah pomeni za slehernega delavca dodatno obremenitev. Potrebno bi bilo organizirano usmerjanje in morda tudi boljše materialno priznanje. Razen tega pa bi delavcem morali omogočiti, da se dodatno izobražujejo in seznanjajo z novostmi na raznih sejmih in drugih podobnih prireditvah.

Ne glede na to pa že lahko ugotovimo, da leto tehnoloških inovacij in zaščite pravic industrijske lastnine lani ni ostalo oziroma bilo zabeleženo kot enkratna akcija. V kranjski Iskri se bodo še naprej trudili za bolj organizirano delo na tem področju.

A. Boc

Anketa med dijaki prvega vpisa

Bližina šole je odločilna

Motivi za poklicne odločitve so dokaj različni: psihologi, ki se ukvarjajo s poklicnim usmerjanjem, motive v glavnem delijo na zunanje in notranje. Medtem ko med notranje motive štejemo človekove sposobnosti, zanimanje, spretnosti, skratka gre za notranjo željo po usmeritvi v določen poklic, med zunanje motive štejemo vplive okolja. Najpomembnejši pri izbiri poklica so vsekakor notranji motivi, manj pomembni, a včasih prav tako odločujoči so lahko vplivi staršev, sošolcev, bližina šole, materialne možnosti družine, trenutna moda poklica in drugo.

Ker je bil v letu 1972/73 odprt novoustanovljeni oddelek Ekonomske šole v Radovljici, dotlej ta občina namreč ni imela nobene štiriletne šole, se je služba poklicnega usmerjanja pri Komunalnem zavodu za zaposlovanje Kranj, odločila pobliže ogledati skupino dijakov prvega in drugega letnika glede na njihove prejšnje poklicne namere in na kasnejšo odločitev. Anketo je pripravila sodelavka zavoda prof. Anica Robičeva.

Anketa je zajela 62 dijakov – 59 deklet in tri fante. Če pogledamo najprej njihove namere po končani osemletki, lahko sklenemo, da se v obdobju od 1971 do 1974 zanimanje za vključitev v ekonomsko šolo med absolventi osemletk v radovljiški občini ni posebno povečevalo in se je potem, ko je bil oddelek odprt, vsaj polovica dijakov vključila iz drugih razlogov. Le slaba polovica vpisanih dijakov je namreč v anketi odgovorila, da so se vpisali, ker jih je ta šola veselila. Druga polovica je ekonomsko šolo izbrala iz drugih vzrokov: bodisi, da so bile na drugih šolah omejene možnosti, morda je prevladala želja staršev, da se šolajo v domačem kraju ali pa so bili na drugih šolah odklonjeni.

Dijaki so v anketi med drugim odgovarjali tudi na vprašanje, kaj bi izbrali, če bi se še enkrat odločali za poklic. Odgovori kažejo, da bi se jih iz obeh letnikov še enkrat vpisalo na isto šolo 71 odstotkov. Med letnikoma je sicer večja razlika, saj so bolj zadovoljni s svojo odločitvijo dijaki prvega letnika kot drugega. Po razvrstitvi motivov, zakaj so se odločili za to šolo, je na prvem mestu bližina šole, na drugem mestu je veselje do poklica, na tretjem je vpliv staršev, slede pa odločitve po nasvetu ljudi istega poklica, poklicnih svetovalcev in podobno.

Bližina šole, ki je med motivi poklicnega odločanja vsekakor drugotnega pomena, torej za notranji motivi, je kot kaže anketa, bila pri skupini prvega in drugega letnika ekonomske srednje šole v Radovljici vsekakor odločujoča. Ker je zanimivo vedeti, kako se bo po končanem šolanju odločala ta prva generacija, ali se bo zaposlila ali šolala naprej ali se bo celo poklicno preusmerila, se je služba poklicnega usmerjanja odločila, da bo namere dijakov spremljala do zaključka šolanja oziroma do zaposlitve.

L. M.

Vse večja vloga delavskih univerz

Delavske univerze so bile, kot že njihovo ime pove, ustanovljene za izobraževanje delavcev. Organizirale naj bi oddelke osnovne šole za odrasle, tečaje in šole za pridobitev kvalifikacije, tečaje za izpopolnjevanje znanja v določenem poklicu in druge strokovne in splošne šole. Svojo nalogo dobro opravljajo in po dveh desetletjih obstoja vse bolj pridobivajo na pomenu. Več tisoč izrednih študentov na srednjih, višjih in visokih šolah, katerih pouk so lani organizirale gorenjske delavske univerze, potrjuje to trditev. Izredno pomemben člen postajajo tudi pri izobraževanju samoupravljavcev in delegatov. Samo lani je bilo na seminarjih, predavanjih in političnih šolah, ki so jih delavske univerze pripravile v okviru družbenega izobraževanja, več deset tisoč slušateljev.

DELAVSKA UNIVERZA V TOZD IN KS

Delavska univerza Tomo Brejc iz Kranja svojo dejavnost sistematsko razvija in širi ob pomoči in sodelovanju vseh družbenopolitičnih dejavnikov v občini. Tako je občinska konferenca ZK obravnavala njeno delo in tudi sprejela stališča za nadaljnji razvoj. Takšno sodelovanje jim omogoča kvalitetno delo in sprotno izvajanje zastavljenih nalog.

V lanskem letu so svojo dejavnost razširili v temeljne organizacije združenega dela med neposredne proizvajalce in med občane v krajevnih skupnostih. Pripravljali so seminarje za delegate občinske skupščine, samoupravne interesne skupnosti, za organe samoupravne delavske kontrole in za razne druge interesne skupine samoupravljalcev. V te izobraževalne oblike se je vključilo več kot 2000 slušateljev.

Posebno pozornost so posvetili tudi političnim šolam. Postale so redne vzgojno izobraževalne oblike družbeno-političnih organizacij. Z zadovoljstvom ugotavljajo, da se rezultati njihovih prizadevanj pri organizaciji izobraževanja že kažejo pri razvijanju neposrednih samoupravnih socialističnih odnosov v praksi. Za leto 1975 je za kranjsko delavsko univerzo pomembno tudi to, da je izobraževanje ob delu — šole, seminarji in tečaji — še vedno v porastu. Delavci, ki so dokončali osnovnošolsko obveznost, so si odprli pot in možnost vključevanja v vse oblike poklicnega izobraževanja in mnogi od njih tudi nadaljujejo šolanje pri delavski univerzi.

Pri izvajanju zastavljenega programa za leto 1975 so kolektiv delavske univerze Tomo Brejc spremljale tudi nekatere težave, ki so zavirale kvalitetnejše izvajanje dela. To je predvsem pomanjkanje učnih prostorov ter sodobnih učil in učnih pripomočkov, ki so primerni za šole za odrasle.

Delo delavske univerze v lanskem letu so ugodno ocenile tudi družbenopolitične organizacije s pripombo, da je treba izboljšati način financiranja nekaterih izobraževalnih oblik, ki so posebnega družbenega pomena, predvsem pa je potrebno izboljšati materialne pogoje za delo celotne delavske univerze.

Katere naloge so si zastavili za letos? Kolektiv delavske univerze meni, da je treba razvoj pospeševati v dveh smereh, in sicer v ustvarjanju novega družbenoekonomskega položaja delavske univerze v združenem delu ter razvijanju delavske univerze kot sestavnega dela vzgojno izobraževalnega sistema. Njena posebna vloga pa bo še vedno v tem, da izobražuje odrasle za delo in jih usposablja tudi za samoupravno in politično aktivnost.

Iz te usmeritve izhajajo tudi konkretne naloge. Med najvažnejše sodi skrb in prizadevanje za kvalitetnejšo izvedbo vzgojno izobraževalnih nalog. Za izvedbo te naloge bo potrebno poleg prizadevanja predavateljev vložiti tudi več sredstev za opremo učilnic s sodobnimi učnimi pripomočki.

Iz leta v leto večji vpis v vse izobraževalne oblike terja tudi postopno uvajanje novih oblik dela. Ena takšnih oblik je vsekakor seminarsko dopisna metoda, ki so jo že v preteklem letu začeli uvajati. Letos pa jo bodo skušali razširiti na čim več šol, ki delujejo v okviru DU. Intenzivno se bodo vključili tudi v izvajanje nalog v okviru družbenega dogovora o kadrovski politiki v kranjski občini. To bo pravzaprav ena od njihovih najbolj pomembnih nalog, saj so potrebe po nekaterih vrstah poklicev izredno velike, uvajanje sodobne tehnike in tehnologije v TOZD pa narekuje hitro in učinkovito usposabljanje kadrov.

POUDAREK NA DRUŽBENEM IZOBRAŽEVANJU

Tudi **delavska univerza v Radovljici** ima za sabo uspešno poslovno leto in na prvi pogled bi težko rekli, kateri uspehi so najbolj pomembni. Vendar bi kazalo posebej omeniti njihovo delo na področju družbenega izobraževanja, ki je bilo v preteklih letih dokaj slabo zastopano v njihovem programu.

V preteklem letu so organizirali za člane družbenopolitičnih organizacij, za samoupravljavce in za delegate, poleg redne, vsakoletne politične šole, kar 22 različnih seminarjev, ki se jih je udeležilo 780 slušateljev. Pripravili so tudi 162 predavanj za člane ZK, prosvetne delavce in v okviru obrambne vzgoje prebivalstva. Vsa ta predavanja je poslušalo več kot 15.000 ljudi. Posebej so v lanskem letu pripravili tudi razstavo politične literature ob tednu Komunista.

Najpomembnejša naloga, ki so si jo zastavili za letos, je združitev z radovljiškim izobraževalnim centrom. Po dosedanjih uvodnih razgovorih naj bi delavska univerza postala samostojna TOZD v okviru tega centra. Prevzela bi celotno področje izobraževanja odraslih. Z združitvijo bo delavska univerza dobila boljše materialne pogoje za delo. S tem pa ji bo tudi omogočeno, da bo začela izvajati tudi drugi del svojega programa: razširila in okrepila bo strokovno izobraževanje delavcev.

POSEBNO SKRB IZOBRAŽEVANJU KMETOV

Pri **škofjeloški delavski univerzi** so lani dali poseben poudarek izobraževanju delegatov za zbore občinske skupščine in za zbore skupščin samoupravnih interesnih skupnosti. Več kot 280 ur trajajočih seminarjev in predavanj se je udeležilo skoraj 1000 delegatov. V celoti pa so na področju družbenega izobraževanja pripravili 1156 ur predavanj, tečajev, političnih šol in seminarjev, ki se jih je udeležilo 14.300 občanov. Pri organizaciji družbenega izobraževanja je delavska univerza sodelovala z občinskimi družbenopolitičnimi organizacijami in z odsekom za ljudsko obrambo. S sodelovanjem slednjega so pripravljali predavanja o splošnem ljudskem odporu.

Ob tem niso zanemarjali splošnega izobraževanja in so na tem področju pripravili 1350 izobraževalnih ur. Predavanja je poslušalo 221 občanov. Na področju strokovnega izobraževanja pa so opravili 1013 učnih ur, katerim je prisostvovalo 382 izrednih slušateljev. Poleg tega je delavska univerza organizirala dislocirane oddelke pri rednih šolah v občini. Obiskovali so jih občani, ki so želeli izpopolniti svoje znanje. Dislocirane oddelke so ustanovili pri osnovni, poklicni administrativni šoli, delovodski šoli, poklicni šoli strojne in avtomehanske stroke, tehnični šoli za strojništvo, ekonomski srednji šoli in poklicni kovinarski šoli. Te šole je obiskovalo 439 občanov.

Za letos so pri delavski univerzi v Škofji Loki zapisali v program dela, da bodo skrbeli predvsem za to, da bo kvaliteta njihovega dela še večja. Skladno z določili družbenega dogovora o enotnih načelih in merilih kadrovske politike v občini pa se bodo tesneje povezali s podpisniki dogovora in se zavzeli za sprejem ustreznega sporazuma, s pomočjo katerega bodo naloge, ki jih družbeni dogovor določa, tudi uresničili.

Posebno skrb pa bodo posvetili izobraževanju kmečkih gospodarjev in gospodinj. Program izobraževanja bodo pripravili v sodelovanju s poklicno šolo za kmetovalce in kmečki turizem. Zavzeli se bodo za sodobnejšo organizacijo nekaterih oblik dopisnega izobraževanja. Več pozornosti bodo posvetili tudi zdravstveni in prometni ter kulturno-estetski vzgoji.

Uresničevanje zastavljenih nalog delavske univerze v Škofji Loki pa ovira neurejeno financiranje temeljne dejavnosti, kar povzroča, da je izobraževanje še vse preveč odvisno od finančnih možnosti posameznika, ki želi študirati.

OSREDNJA USTANOVA ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Delavska univerza v Tržiču je lani izpolnila vse pogoje za verifikacijo. To je za manjšo občino, kakršna je Tržič, izrednega pomena, saj delavska univerza zavzema osrednje mesto v sistemu družbenega in splošnega izobraževanja odraslih. Lani so uvedli nekatere nove oblike izobraževanja in utrdili že obstoječe, posebno veliko dela pa so vložili v organizacijo usposabljanja članov ZK, samoupravnih organov in delegatov. V usmerjenem izobraževanju so poleg šolskih oddelkov (ekonomska srednja šola in poklicna administrativna šola) zlasti uspešno delovali tečaji za pridobitev kvalifikacije oziroma za pridobitve določenih sposobnosti za delavce na nekaterih delovnih mestih. Sem sodijo tečaji za voznike viličarjev, tečaji o varstvu pri delu, higienskih minimumih in podobni. V vse te izobraževalne oblike je bilo vključenih več kot 4000 delovnih ljudi in občanov oziroma več kot tretjino prebivalcev občine.

Na osnovi sprejetega družbenega dogovora o kadrovski politiki v občini bodo proučili kadrovske razmere v občini in sprejeli načrt za izboljšanje te strukture. Usposabljanje za delo in družbeno izobraževanje želijo tudi čimbolj približati delovnim ljudem v temeljnih organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnostih in KS. Pri tem računajo na pomoč kluba samoupravljavcev.

Poleg finančnih težav, ki so značilne za vse delavske univerze, se tržiška srečuje tudi s problemom pomanjkanja predavateljev, zlasti za nekatera področja družbenega izobraževanja. Prepričani pa so, da bodo te težave laže in bolj uspešno odpravljali, ko bo v občini izdelan enoten sistem izobraževanja.

L. Bogataj

Kdo je bila Miška iz Kranja?

Med zbiranjem gradiva za diplomsko nalogo o narodnoosvobodilnem pesništvu sem v arhivu instituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani naletela na devet pesmi (Pesem svobodi, Pesem dela, Partizan poje, Poglej na obzorja, Pesem vojne, Junakom zraka, Pismo, Mojci in Domovini) ter tri članke (zapiske predavanj?, referate?) o zgodovini revolucij, potvarjanju dejstev in ženski enakopravnosti. Vsa besedila so imela nadpis — MIŠKA. Na enega od listov je nekdo pripisal: Kranj. Razen enega od člankov so vsa besedila natipkana, našla pa sem jih v fasciklu (647), kjer so sicer prozni in pesniški zapisi aktivistk in borcev z vse Primorske, poleg njih pa najverjetneje kot ostalina katerega od cerkljanskih srečanj gorenjskih in primorskih žensk in mladine tudi nekaj besedil z Gorenjske.

14. februarja 1945 je Partizanski dnevnik priobčil članek Naša pesem, katerega avtor je tovariš France Žen-Lovro, tedanji referent za kulturo pri PO OF za Gorenjsko. Članek je pregledne narave in v njem med drugim piše:

... Iz Kranja, glej se je oglasila Miška. Njen močni duh je zajel ves današnji čas in vso domovino. Vzdignil se je od domačega ognjišča nad zibelko slovenstva — Koroško, kjer je tudi zavihral upor:

(Mojca govori s fantom)

»V vojni edini je brat
že padel za tujo svojat,
a oče v Celovcu ječi,
ker zvest je slovenski krvi.

Beseda slovenska je greh
in pesem zločin na teh tleh ...
Potem pa še vprašaš me ti,
zakaj imam solzne oči!«

»Potrpi še malo dekle,
posuši si svetle solze,
in vedi, že blizu je dan,
svobode za naš Korotan.

Na prsi mi nagelj pripni,
ker vedi, da zate bori
v strmih gorah noč in dan
slovenski se partizan.«

•••

Kljub večmesečnemu povpraševanju se mi avtorice doslej še ni posrečilo odgonetiti. Prosim bralce, ki bi kaj vedeli, naj to sporočijo uredništvu Glasa ali na naslov: Alenka Božič, Kidričeva 38, 64000 Kranj, telefon 64-23-656.

Večer z igralcem Borisom Cavazzo

Vse prijatelje gledališča, igralce, režiserje in dijake vabimo na srečanje in razgovor z igralcem BORISOM CAVAZZO, ki bo v torek, 20. 1. 1976, ob 18. uri v kadilnici Prešernovega gledališča v Kranju.

Večeri z glasilom Horizont

Uredniški odbor Horizonta, glasila občinske konference ZSMS Jesenice, je v prostorih Delavskega doma na Javorniku pripravil literarni večer, na katerem so se predstavili trije mladi besedni ustvarjalci iz jeseniške občine. Poleg literarnega večera so člani uredniškega odbora sprejemali tudi prispevke o kakršnikoli dejavnosti mladih v ZSMS. Komisija je dobila devet prispevkov in se odločila, da knjižno nagrado za najboljši prispevek prejme učenka iz Kranjske gore. Obiskovalci so prejeli tudi peto številko Horizonta, ki ima poleg običajnih rubrik tudi literarno prilogo.

Čeprav obisk prvič ni bil najboljši, bo odbor Horizonta še pripravljal podobne večere, s katerimi želi predvsem predstaviti širši javnosti še neznane mlade besedne ustvarjalce, z zbiranjem in nagrajevanjem prispevkov pa želi spodbuditi zanimanje za informativno dejavnost med člani ZSMS.

J. R.

Sodelavci Partizanskega dnevnika 1943 — 1945

Bralce prosimo, da nam pomagajo sestaviti vsaj delni seznam sodelavcev Partizanskega dnevnika: poskušali bomo razvozlati ilegalna imena dopisnikov in sodelavcev tega edinstvenega lista iz vojnih let. To je del širše zasnovanega načrta o kompletnem ponatisu lista; sledila naj bi tudi posebna knjiga z vsemi potrebnimi pojasnili, registri itd. Lani je že izšel reprint tiskanih številk Partizanskega dnevnika (1944 — 1945) v založbi Skupščine občine Nova Gorica, Lipe iz Kopra in Partizanske knjige iz Ljubljane.
(Pišite na Inštitut za zgodovino delavskega gibanja, arhivski oddelek, Trg osvoboditve 1, Ljubljana). Vnaprej topla hvala za sodelovanje!

Partizanski dnevnik ja **začel izhajati** 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem. V začetku je bil to list Triglavske oziroma XXXI. divizije ter IX. korpusa, kasneje je postal glasilo OF za Primorsko in Gorenjsko. Vsega skupaj je izšlo 475 številk. V I. letniku (1943) je izšlo 34 ciklostiranih številk; v II. letniku (1944) je bil list do začetka septembra še ciklostiran (234 številk), nakar ga je kratek čas tiskala tiskarna »Julij 63«, kasneje imenovana »Doberdob« (v grapi Govcu pod Gorenjo Trebušo, kjer je izšlo 13 številk) in nato je delo prevzela nova ilegalna tiskarna »Slovenija« (v grapi pod Ogalci pri Vojskem, tu so izšle 102 številke). V III. letniku (1945) pa je izšlo 89 rednih številk in 3 posebne izdaje: v tiskarni »Sloveniji«, oziroma zadnje tri številke že v tržaški tiskarni »Il Piccolo«.

Začetna **naklada** je bila 400 izvodov, a se je kasneje dvignila na 1000 izvodov, septembra 1944 je že štela 4.000 izvodov in dosegla svoj vrh ob Novem letu 1945 pri 7.000 izvodih. V času najhujše ofenzive marca in aprila 1945 je naklada padla na 2.000 oziroma 1.200 izvodov. Kljub okupatorjevim ofenzivam je dnevnik redno izhajal vse do majskih dni 1945 leta, kar je gotovo nekaj edinstvenega v evropskem odporniškem gibanju! Njegovi sodelavci in tiskarji so z iznadljivostjo in veliko požrtvovalnostjo uspešno premagovali mnoge ovire.

Tiskovni sklad Partizanskega dnevnika je bil osnovan konec decembra 1944, ker je list zašel v finančne težave. Bralci so se zelo zavzeli in v 4 mesecih zbrali precejšnjo vsoto: 174.234,30 lir, 12.021,72 RM, 102 dolarja, 235 francoskih frankov, 146 rubljev, 43 zlotov, 362 kun in 20 belgijskih frankov. Prispevali so tudi borci, ne le Slovenci, ampak tudi Italijani, Poljaki, Francozi: ... »ne zato, ker bi morali, temveč zato, ker se zavedajo važnosti našega osvobodilnega tiska ...«

Vsebina lista: Predvsem tiskane številke so imele svoje stalne rubrike in priloge, dokaj zahtevno likovno opremo (linoreze in vinjete) in celo izredne praznične izdaje, Dnevnik je pogosto pisal o slovenski in jugoslovanski politični problematiki in nacionalnem vprašanju. Bralce je dovolj izčrpno informiral o najvažnejših dogajanjih v Jugoslaviji in Evropi, še posebej v Sovjetski zvezi. Predvsem pa se je osredotočil (večkrat tudi zelo kritično) na vsakodnevna politična vprašanja, ki so se pojavljala na terenu in v naši vojski, pisal je o vlogi žene v narodnoosvobodilni borbi, o mladini, o odnosu do katoliške Cerkve, o domobranstvu in četništvu. List je pozorno spremljal dogajanja v kulturi in prosveti ter v partizanskem tisku. Pogosto je poročal o partizanskem sodstvu, zdravstvu in socialnem skrbstvu. Tudi gospodarstvo je bilo primeren poudarek: kmetijstvo, živinoreja, finance, zadružništvo in obnova; izšle so tri posebne priloge »Na gospodarski fronti«. Od novembra 1943 do maja 1945 so dnevnik **urejali**: France Vreg-Mile, Edvard Kokolj-Martin, Marjan Tepina, Jurij Štante-Juš, Milena Mohorič, France Štiglic-Tugo, Lev Modic, Nada Dragan-Živa, Franc Žen, France Bevk, Danilo Milič, Saša Štempihar, Jože Smole, Lado Pohar-Damjan, Andrej Pagon-Ogarev.

List je imel zelo dobro organizirano **dopisniško mrežo**. Prispevke za popularno rubriko »Krajevne vesti« so pošiljali Primorci in Gorenjci — člani rajonskih in krajevnih propagandnih odborov OF. Preko odseka za informacije in propagando (OIP) oziroma komisije za agitacijo in propagando (KAP) so prihajali prispevki do vodje oddelka za dopisništvo pri okrožnem odboru OF in nato v uredništvo lista. Običajno so se ti sodelavci podpisovali le s svojimi partizanskimi imeni: med njimi so mnoge žene prvič prijele za pero in napisale dopise ter pesmi. V dnevniku so objavljali tudi vidni politični in kulturni delavci ter znanstveniki (ki pa so se podpisovali že s svojimi pravimi imeni): Bevk France, Beltram Julij-Jánko, Bratko Ivan-Andrej, Cajnkar Stanko, Dujc Albin, Jakopič Albert, Kraigher Boris, Kimovec Franc-Žiga, Kardelj Edvard, Krese Leopold-Jošt, dr. Mikuž Metod, dr. Milič Danilo, Modic Lev, dr. Potočnik Miha, Seliškar Tone, dr. Joža Vilfan, Vodušek Božo, dr. Zwitter Fran, dr. Svetek Lev-Zorin, Štucin Jaka-Cvetko, Tomšič Vida, Zdešar Henrik in drugi.

V ciklostiranih številkah so objavljali pesmi: Ančka, Črtomir, Draga, Edo, Franci, mati Francka, mama Č., Gustelj, Jelka Olga, Silvi, Tone, Vladimira Kras, Zinka itd.

Tudi ne vemo, kdo so prizadevni dopisniki (1943 — 1944): Anica, Andrej, Afra, Bela, Bogomir, David, Vid Dobrin, Drago, Dora iz Trsta, France, Ivan iz Baškega, Jožko, Ksenija, Ljubo iz Prešernove brigade, kmečka mati Mirta, Milan, Miro, Miha, Pepi, Polda, Roza, Sonja, Stojan, Tatjana, Tržačan, Urša, Urška z Gorenjskega, Vrle, Viktor, Zora z Vipavskega, Zdenka, Zorka itd.

Žal ne poznamo imen tistih, ki so skrbeli za opremo ciklostilnih številk dnevnika.

Kdo je Vislav, avtor spominskih verzov cerkljanskim žrtvam (1945)? Naj naštejemo še nekaj imen dopisnikov tiskanih številk (1944 — 1945): Cene iz Bohinja, Črtomir iz Tržiča, Darja, Desanka iz Komna, Drago, Gorazd, Iztok iz Ajbe, Ivan iz Gorij, Joža iz Jamnika, Just, Kapa, Ljuba, Ljubo iz Gregorčičeve brigade, Ladica, Marja, Marta, Marij iz IX. korpusa, Marjetka iz Idrije, Mihol, -mn-, Nadja, Niko, Polda, Pevec Polde, Planinka, Sik, Slovan, Stana iz Ajdovščine, Tatjana, Tone, Triglavski, Urh, Urška, Vojmir iz Brkinov, Volga, Zvezda, Žaromil, Živa itd.

Povojne izdaje Partizanskega dnevnika: skupaj je izšlo pet izdaj (1947, 1953, 1963 in 1964), ob obnovitvi tiskarne »Slovenije«, ob zborovanju na Okroglici, za 20-letnico primorske vstaje in ob prenovitvi bolnice »Franje«. Seveda pa je tukaj lažje iskati sodelavce, ki so se v glavnem podpisovali s polnimi imeni. Bila je svoboda in ostali so le še spomini na nekdanje težke, toda lepe partizanske čase na Primorskem.

prof. Marjeta Čampa

Darilo za 8. marec in vse dni v letu

Milena Ziherl

Mirjam Jan Blažič

Marija Leben

Dragica Belič

Tončka Mihelčič

Pavla Zavrl

Štefan Pangeršič

Namesto običajnih daril naj bi letos poklonili gorenjskim ženam dva aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojki – prispevek po 50 din na zaposlenega – denar se zbira na žiro računu Odbora za nakup aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojki pod št. 51500-678-280091 – imena darovalcev bomo objavljali v Glasu

Pobudo so dale naše bralke ob lanskem 8. marcu. Namesto bogatih proslav (zabav) in daril, ki jih osnovne organizacije sindikata ob dnevu žena poklanjajo svojim članicam, so predlagale, naj bi denar ali vsaj del denarja, ki ga porabijo za obdaritve, namenili za nakup rentgenskega aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojki. Nakup bi bil najlepše darilo za vse gorenjske ženske, za zaposlene in tudi za tiste, ki niso v delovnem razmerju, za gospodinje, kmetice in upokojenke.

Za akcijo je bilo lani prepozno. Zato pa je Odbor za nakup rentgenskega aparata, ki so ga imenovali pri medobčinskem svetu Zveze sindikatov za Gorenjsko in ga vodi Viktor Eržen, napel vse sile, da jo izpeljemo letos. Vsem osnovnim organizacijam sindikata je priporočil, da akcijo podpro in iz svojih proračunov prispevajo po 50 dinarjev na zaposlenega za nakup aparata. Pravzaprav za nakup dveh aparatov. Enega bi namestili na Jesenicah in bi bil namenjen ženskam iz zgornjega konca Gorenjske in drugega v Kranju, kamor bi hodile na pregled ženske iz škofjeloške, tržiške in kranjske občine.

Če hočemo akcijo izpeljati do dneva žena, je skrajni čas, da začnemo zbirati prispevke oziroma, da sindikalne organizacije odločajo o združevanju denarja za nakup aparata. Kje pa se bo denar zbiral? Odbor za nakup rentgenskega aparata pri medobčinskem svetu ZSS za Gorenjsko je te dni že odprl žiro račun pri SDK v Kranju. Njegova štev. je 51500-678-280091. Sindikalne organizacije, ki bodo denar nakazale, naj to sporočijo tudi v naše uredništvo. Njihova imena bomo objavili v posebni, tej akciji posvečeni rubriki.

Pobuda je vsekakor vredna, da jo uresničimo in s tem damo poseben, še bolj slovesen poudarek mednarodnemu prazniku žena. Prazniku, ki ni posvečen opevanju materinstva, temveč boju za boljši položaj žensk v družbi, boju za njihove pravice in enakopravnost. Takega mnenja so bili ljudje, s katerimi smo se te dni pogovarjali na raznih koncih Gorenjske.

Takoj, ko se boste odločili in nakazali denar na žiro račun Odbora za nakup rentgenskega aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojki, to sporočite tudi v naše uredništvo. Imena darovalcev bomo sproti objavljali v posebni rubliki.

Naš naslov je: ČP Glas, Ulica Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj

Milena Ziherl iz Form:

»O akciji in nakupu aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojki sem brala v časopisu, v podjetju pa se o tem še nismo pogovarjali. Zamisel je zelo dobra in nedvomno bo nakup aparata za nas veliko lepše darilo kot so prtički, kozarci in podobna darila, ki nam jih poklanjajo ob dnevu žena. Predlagam tudi, da akcija ne bi bila samo enkratna in samo letos, temveč naj bi vsako leto ob 8. marcu združili denar in kupili kaj koristnega za vse ženske.«

Mirjam Jan-Blažič iz Škofje Loke:

»Lani, 27. junija, ob dnevu samoupravljavcev, smo ženske iz LTH imele zbor. Že takrat smo se dogovorile, da bomo prekinile z običajnim praznovanjem ženskega praznika, ki ga je zabavanje (na škodo dela) po obratih in odhajanje predčasno domov oziroma do bližnjih gostinskih lokalov, močno razvrednotilo. Sklenile smo, da bomo denar namenjen za darila in zabavo, koristneje porabile. Zato sem prepričana, da bo akcija za nakup aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojki uspela in, da tudi pri moškem delu kolektiva ne bo težav zaradi prispevka. 8. marec pa bomo proslavile z delovnim zborom, na katerem se bomo pogovorile o vprašanjih in težavah, ki zadevajo ženske v našem kolektivu.«

Marija Leben iz Škofje Loke:

»Pozdravljam akcijo o nakupu aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojki in tudi pobudo, da bi denar namenjen za nakup daril ob dnevu žena koristneje porabili. Prepričana sem, da je nakup aparata upravičen, ker je rakastih obolenj vedno več in je nujno potrebno začeti s preventivo tudi na tem področju zdravstva. Marsikatera ženska se bo laže odločila za pregled v centru, kot pri svojem zdravniku. Prav pravočasen pregled pa je dostikrat odločilnega pomena za nadaljnji potek zdravljenja. Še posebej pa sem s srcem za akcijo zato, ker sem pred desetimi leti sama prebolela raka.«

Dragica Belič iz Kranja:

»Prepričana sem, da bo aparat najlepše darilo za vse ženske ne samo ob 8. marcu, ampak za vse dni v letu. Le zdrava ženska je lahko tudi srečna in zadovoljna, lahko dela in si lahko skromno darilo, kakršnega navadno dobivamo ob dnevu žena, tudi sama kupi. Ženski praznik pa se lahko tudi brez daril in pojedin dostojno praznuje.«

Tončka Mihelčič iz Čirčič:

»Aparat za zgodnje odkrivanje raka na dojki ni tako drag, da ga Gorenjci z združenimi močmi ne bi mogli kupiti. Je pa nujno potreben, če bosta dva, pa še toliko bolje, ker je za pregled dojk v Centru za odkrivanje raka v Ljubljani zelo dolga čakalna doba. Vse, ki smo že morale na takšen pregled, pa lahko povemo, kako hudo je živeti v negotovosti.«

Pavla Zavrl iz Lahovč:

»Za akcijo sem izvedela iz članka v Glasu in sem se takoj ogrela zanjo. Darila ob 8. marcu naj bodo takšna, da bodo koristila vsem ženskam in naj bodo trajne vrednosti in ne kakšne drobnarije, ki si jih vsaka ženska lahko sama kupi. Aparat za odkrivanje raka je zelo primerno darilo. Mislim pa, da bi morali s takšnimi in podobnimi akcijami nadaljevati tudi v prihodnjih letih.«

Štefan Pangeršič iz Bohinja:

»Kot član sindikata Alpetourovih hotelov v Bohinju pobudo in akcijo zelo podpiram. Takšna akcija lahko veliko pripomore k zdravju naših deklet in žena. Zato predlagam, da dan žena sicer primerno počastimo, denar, ki smo ga včasih porabili za razne proslave in različna darila, pa raje namenimo za rentgensko napravo.«

»Jože Antonič iz Zasipa pri Bledu:

»Ideja je zanimiva, vredna pohvale in jo podpiram. Vseeno pa menim, da so tudi žene, ki so med letom največkrat prikrajšane za prenekatero kulturno dobrino, upravičene do proslave dneva žena. Prepričan sem, da so žene, ki se samo na ta dan morda poveselijo. Zato jim njihovega praznika ne bi smeli vzeti, morda bi ga lahko le drugače proslavili. Za rentgensko napravo pa bi se morda včasih tudi možje lahko odpovedali kakšni zabavi. In ne nazadnje bi bilo prav, da bi tudi celotna družba nekaj prispevala k temu.«

Marička Sodja iz Bohinjske Bistrice:

»Rentgenska naprava za zgodnje odkrivanje raka na dojki bi bila prav gotovo pomembna pridobitev in hkrati tudi lepo darilo gorenjskim ženam za njihov praznik. Vseeno pa menim, da bi bilo treba praznik tudi drugače počastiti. Mislim predvsem na starejše mamice in na partizanske mame, ki se jih za ta dan spomnimo. Vsekakor pa se strinjam, da dan žena ne bi smeli vrednotiti le po porabljenem denarju za bolj ali manj bogate proslave in darila.«

Mihaela Šporar iz Bohinja:

»Prav nič nimam proti, da bi ta denar namenili za rentgensko napravo. Saj so pogosto darila za osmi marec takšna, da je denar slabo porabljen. Sicer pa žene še vedno lahko sedemo skupaj in na ta dan malo pokramljamo. Sem pa zelo proti temu, kar so doslej včasih delale razna podjetja, da so pripravljala večerje in kaj vem, kaj še. To ni bilo prav, ker takšnih daril nikdar niso bile deležne vse ženske.«

Miha Finžgar iz Begunj:

»Če bi se odločili za nakup takšne naprave, po moje praznik žena ne bi prav nič izgubil na pomenu. Celo pridobil bi. Prepričan sem, da predlog na Gorenjskem podpira 90 odstotkov žena in 95 odstotkov mož.«

Štefka Svenšek iz Bohinja:

»Takšna naprava bi bila zelo potrebna za zdravje žena in za potomce. Zato pobudo podpiram. Sicer pa sem gostinska delavka in za dan žena doslej nikdar nisem mogla samo praznovati, ker so največkrat žene imele različne proslave pri nas v hotelu. Prepričana sem, da bi bilo to najlepše darilo za žene za njihov praznik.«

Marinka Potočnik z Orehka pri Kranju:

»Ženske se danes morda za dan žena zabavajo preveč individualno, čeprav v skupinah. Takšna praznovanja so včasih lahko tudi precej žalostna. Mi prosvetni delavci gremo navadno na ta dan v gledališče. Sedanji predlog pa se mi zdi zares lep. Menim pa, da zaradi nakupa te naprave praznik žena ne bi prav nič izgubil na pomenu in pozornosti. Otroci – šolarji bi jih na ta dan še vedno lahko obiskali in obdarili. Skratka, praznovanje naj vseeno bo, vendar kulturno. Kot sem že povedala, smo me šle lani v gledališče, vsaka pa je dobila en nageljček.«

Vera Kotnik iz Kranjske gore:

»Delam v bolnišnici in pri nas smo bili za dan žena vedno vajeni simboličnih obdaritev. Zato se mi res ne bi bilo težko odločiti in vsekakor sem za rentgensko napravo. So pa podjetja, kjer so ob takšnih prilikah lepe denarje namenjali za potovanja v tujino. Tam bi se ženske najbrž teže odločile med sedanjim predlogom ali vabljivim izletom oziroma podobnim; če sploh one pri tem lahko kaj pripomorejo. Če bi se recimo sama znašla v takšnem položaju, da bi imela na voljo izlet recimo na Karibske otoke, ne vem kako bi se odločila. Toda ali ni to že malo preveč subjektivno?! Kot sem že povedala, mi v bolnišnici doslej nismo bili takšnih oblik praznovanja. A tudi če bi jih bili, mislim, da se ne da tehtati o pomembnosti takšne naprave.«

Besedilo: A. Žalar
L. Bogataj
Fotografije: F. Perdan

Jože Antonič

Marička Sodja

Mihela Šporar

Miha Finžar

Štefka Svenšek

Marinka Potočnik

Vera Kotnik

Zimska sezona na Pokljuki

Turistični delavci v gorenjskih smučarskih središčih že postajajo po malem nestrpni. Pred novim letom je še kazalo, da bo letošnja zimska sezona končno vendarle ugodnejša od prejšnjih treh, ki so minile tako rekoč brez snega, zdaj, ko smo že čez sredino januarja, pa so prenekatera smučišča skoraj kopna. Upajmo, da se ne bo ponovila četrta slaba zima, saj bi bila to za smučarska središča zares prava zimska turistična katastrofa.

Trenutno jih še najmanj skrbi, kakšna bo letošnja zima, na Pokljuki. Tukaj je snega še dovolj za pravo smuko. Ob Šport hotelu, kjer imajo tudi žičnico, ga je še okrog pol metra. Decembra lani so v hotelu zabeležili kar lep obisk, zares ugoden poslovni rezultat pa so jim prinesli novoletni prazniki. Direktor Alpetourovega Šport hotela na Pokljuki **Peter Škrinjar** pa pravi, da tudi za preostali del letošnje zimske turistične sezone nimajo bojazni.

»Prava zimska sezona se pri nas začne okrog 10. januarja in bo tudi letos trajala vse do konca aprila. Ves ta čas bo namreč v depandansi Jelka šola v naravi za učence ljubljanskih in okoliških osnovnih šol. Sicer pa smo letos poskrbeli tudi za nekatere novosti. Učenci osnovnih šol, ki prihajajo na Pokljuko na enodnevne smučarske in zimske izlete, lahko v hotelu dobijo enolončnico za 10 dinarjev. Prav za šolarje pa bo od srede tega meseca pa vse do konca smučarske sezone veljal tudi enodnevni paket, ki bo veljal 40 dinajrev. Vanj je vključeno neomejeno število voženj na žičnici in enolončnica.«

Zanimiva in privlačna za starejše smučarje pa sta tudi dva druga zimska paketa. V prvem je vključeno neomejeno število voženj na žičnici, kopanje v zimskem bazenu in kosilo, kar velja 90 dinarjev. Drugi tako imenovani vikend paket pa vsebuje večerjo, prenočišče, zajtrk in kopanje v bazenu in velja 100 dinarjev.

»Podatki o lanskem devetmesečnem poslovanju so za Šport hotel pokazali kar precejšnjo izgubo. Kako ste končali lansko poslovno leto in kako kaže za letos?« smo poprašali direktorja Petra Škrinjarja.

»Izgubo, ki se je pokazala ob koncu lanskega tričetrtletja, smo do konca leta zmanjšali, povsem pokrili pa je nismo. Solidarnostno so jo pokrile druge TOZD Alpetour. Povedati pa moram, da smo že na začetku lanskega leta planirali določeno izgubo. To se sicer morda malo čudno sliši, vendar dokler hotel ne bo dobil še dodatnih zmogljivosti, pač ne gre drugače.

Zdaj imamo 125 postelj za prenočevanje. Potrebovali bi jih najmanj še 100. V drugi polovici tega meseca, ko so šolske počitnice, pa bi jih bilo še dodatnih 300 premalo. Žal nekaj časa posteljnih zmogljivosti že ne bomo mogli povečati. Naša delovna organizacija Alpetour ima namreč v srednjeročnem programu najprej predvideno izgradnjo novega hotela v Bohinju, zatem pa dograditev zmogljivosti na Pokljuki. Tja do 1980. leta naj bi dobili nekakšno zaključeno celoto. In do takrat naj bi bila po predvidevanjih gotova tudi cesta na Pokljuko.

Zanima vas, kako bo letos. Povedati moram, da si kolektiv, ki smo ga zaradi stabilizacijskih ukrepov (in varčevanja na vseh področjih) zmanjšali od 53 na 35, prizadeva, da bi letos zabeležili čimmanjšo izgubo. Vendar smo prepričani, da tudi letos ne bo šlo brez nje. Lani smo na primer predvidevali, da bomo ustvarili 5,60 milijona dinarjev prometa. Plan smo presegli, saj je vsak zaposleni ustvaril okrog 175.000 dinarjev prometa. To je precej več kot v nekaterih obmorskih hotelih, kjer beležijo okrog 120.000 dinarjev na zaposlenega. Kar 162 dni v letu je bil hotel zaseden in zabeležili smo prek 20.000 prenočitev pri 125 posteljah. Toda po drugi strani smo morali kar 1,75 milijona dinarjev odšteti za odplačilo kreditov. V precejšnje breme, po drugi strani pa je seveda tudi privlačna zanimivost, nam je tudi bazen. Kurjava za ogrevanje vode se je od zgraditve bazena do danes povečala od 40 par na 1,60 dinarja na enoto. Tako nas ‚vzdrževanje' bazena stane vsak dan v letu 760 din, iztržimo pa poprečno 150 dinarjev. Kot vidite, se bomo torej tudi letos srečevali z nekaterimi nepremagljivimi težavami. Vendar smo prepričani, da bo letošnja izguba vseeno manjša od lanske. To bomo dosegli z nekaterimi organizacijskimi spremembami in novostmi.«

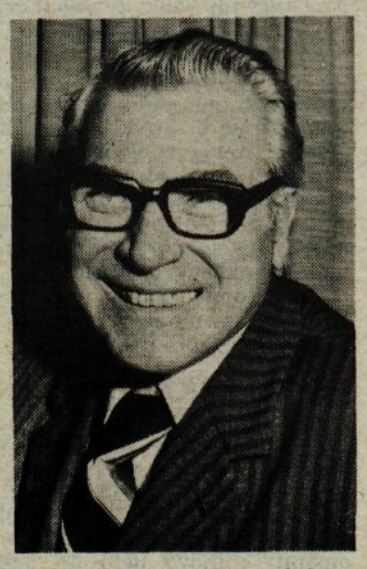

V hotelu sta na primer zdaj na voljo gostom vedno dva menija za kosilo (prej eden). To je nedvomno svojevrstna kvalitetna novost. Po drugi strani pa bo v depandansi Jelka poslej le prenočišče z zajtrkom, kuhinjo in restavracijo pa bodo ukinili in s tem močno zmanjšali režijo. Tako bodo gostje dobili kosilo in večerjo v hotelu. Uvedba te posebnosti je že pokazala, da gostje na takšno organizacijo nimajo pripomb.

Veliko si tudi obetajo od priključitve žičnice k hotelu. Doslej jo je upravljal TOZD Žičnice Alpetour Škofja Loka, zdaj pa bodo sami lahko oblikovali različne pakete in storitve. Kot pravijo, bodo takšni smučarski paketi še posebno ugodni za šolarje. Zato ne bi bilo napak, če bi se vodstva šol bolj pogosto odločala za smučanje in zimske izlete na Pokljuki. Kot rečeno, je namreč snega na Pokljuki dovolj in ni bojazni, da ga med zimskimi počitnicami ne bi bilo.

A. Žalar

Delo Hortikulturnega društva

Jesenice – Hortikulturno društvo na Jesenicah se že ponaša z lepimi delovnimi uspehi, še posebno z ureditvijo parka na nekdanjem jeseniškem pokopališču. Park pa še ni dokončno urejen, zato jih še čaka nekaj dela.

Ko so na zadnjem občnem zboru sprejemali program svojega dela, so se dogovorili, da se bodo posamezni člani še naprej aktivno vključevali tudi v prizadevanja za ustanovitev društva za varstvo okolja. Predlagali so, da bi v okviru društva ustanovili več komisij, ki bi delovale za varstvo zraka, voda, zelenih površin in so ob tem nakazali več problemov z jeseniškega območja.

B. B.

Tudi letos pustni sprevod

Bled – Upravni odbor turističnega društva Bled je na zadnji lanski seji sklenil, da bodo na Bledu tudi letos organizirali tradicionalni pustni sprevod po blejskih ulicah. Odbor je imenoval posebni organizacijski komite za organizacijo prireditve pod naslovom Pustne prireditve Bled 76.

Upravni odbor turističnega društva in organizacijski komite povabita vse, ki so sodelovali na lanskih pustni prireditvi na Bledu in drugem da se tudi letos prijavijo za prireditev. Skupinam in posameznikom odbor in komite svetujeta, da se prireditev udeležijo na čimbolj izviren oziroma domiseln način. Prijave za udeležbo na prireditvah že sprejema organizacijski komite pri turističnem društvu Bled.

A. Ž.

Preddvorska folklorna skupina v Hamburgu

Na povabilo turistične agencije Lang se je konec lanskega novembra folklorna skupina, ki deluje pri OŠ Matije Valjavca v Preddvoru, udeležila velike mednarodne turistično propagandne manifestacije v največjem zahodnonemškem mestu Hamburg v kongresnem centru. Poleg Jugoslovanov, ki jih je predstavljalo podjetje Kompas in mladi plesalci iz Preddvora, so bili še predstavniki iz Francije, Švice, Avtrije, Nizozemske, Danske, Finske, Švedske in Norveške. Ker pa omenjena firma največ sodeluje prav z Jugoslavijo, so bili pionirji vseskozi kar je trajala slovesnost v središču pozornosti. V svojem programu, s katerim so nastopili na otvoritveni in sklepni slovesnosti, so mednarodnemu občinstvu in turističnim strokovnjakom zaplesali gorenjske in belokranjske narodne plese. Poželi so veliko priznanj in pohval organizatorja te velike turistične manifestacije.

Nastopali so v največjem in najmodernejšem kongresnem centru v Evropi. To je sistem zgradb, nad katerimi se ponosno dviga največji hotel v Hamburgu, hotel Plaza. Pod njim pa so med seboj funkcionalno povezani prostori, v katerih so številne dvorane, avle, garderobe, skratka prostori, v katerih so lahko koncerti, kongresi, banketi, tiskovne konference, seminarji, sprejemi, razni tečaji, poslovna srečanja, plesi itd. CCH, kakor na kratko imenujejo kongresni center Hamburga, ima 16 dvoran od 30 do 3000 sedežev; za skupno 7500 obiskovalcev. Dvorane pa so prirejene tako, da jih lahko na vse načine spreminjajo. Vse skupaj pa je opremljeno z najsodobnejšo tehniko, imajo lastno televizijo, naprave za simultano prevajanje, kompjuter itd. Celotna zgradba stoji nekako v središču Hamburga, v botaničnem vrtu, kjer je bila pred leti svetovna cvetlična razstava in se imenuje Planten un Blomen. V tej prekrasni zgradbi so naši pionirji in mladinci predstavili slovenske pesmi. Prireditvi so prisostvovali tudi jugoslovanski politični in gospodarski predstavniki. Ko so pionirji odplesali program, so se razpršili med gledalce in jim razdelili prospekte Preddvora in Gorenjske.

Poleg številnih vtisov s tega nadvse zanimivega, poučnega in dobro organiziranega potovanja, nam bo prav gotovo vsem ostalo v neizbrisnem spominu srečanje z našimi zdomci, ki jih je usoda življenja zanesla tako visoko na sever Evrope, 1600 km daleč od domovine. Srečali smo se povsem naključno in morda je bilo prav zaradi tega vse toliko bolj prisrčno in spontano. Ko smo se zbrali pri kosilu v stavbi nemških sindikatov, nas je natakar vprašal, če smo tudi mi Jugoslovani in če spadamo k tisti skupini, ki ima v spodnji dvorani proslavo. Začudeno smo ga gledali, vendar pa takoj odšli pogledat, kdo je res spodaj. Zagledali smo polno dvorano ljudi, oder okrašen, na sredi slika našega maršala in napisi v obeh jezikih. Vprašali smo, če lahko tudi mi z eno točko sodelujemo pri proslavi. Preden so prinesli kosilo, so vsi pionirji, kot bi trenil, stekli med naše rojake na oder in jim zapeli nekaj naših pesmi, zraven pa še zaplesali. Kasneje smo se domenili, da bomo popoldne, po našem nastopu v CCH prispevali kratek program na njihovi osrednji prireditvi v sosednji stavbi, kjer imajo Jugoslovani in tudi drugi narodi svoje klubske prostore. Za današnje praznovanje pa so jim Italijani in Portugalci odstopili prostore, tako da je bila cela stavba na voljo našim. Medtem smo zvedeli tudi nekaj podatkov o naših ljudeh in njihovem združenju. Predsednik Jugoslovanskega kluba je Slovenec Franc Roj, ki je že 13 let v tujini in je obenem predstavnik nemških sindikatov za naše delavce. Jugoslovanski klub ima 2000 članov in je den največjih v Zahodni Nemčiji. Ima več sekcij; športno, kulturno, izobraževalno itd. Današnjo proslavo pa so organizirali skupno z generalnim konzulatom v Hamburgu. Predstavniki konzulata z generalnim konzulom na čelu so bili prav tako na slovesnosti. Predsednik kluba nam je v pogovoru povedal, da dobivajo 32 različnih časopisov iz vse Jugoslavije, radi bi pa videli, da bi dobivali tudi osrednji slovenski časopis Delo. Včeraj so organizirali v športni hali mednarodni jugolovanski dan, v hotelu Plaza je bil teden jugoslovanske kuhinje, v kinematografih so predvajali jugoslovanski film Sutjeska. Skratka, ves Hamburg je bil v znamenju Jugoslavije.

Popoldne, po glavnem nastopu v CCH, so bili naši nemški gostitelji toliko prijazni, ko smo jim povedali svojo željo, da so nam dali avtobus in šoferja, ki nas je odpeljal k našim rojakom in tudi počakal na nas, medtem ko smo nastopali. Takega nastopa še nismo imeli in težko bi opisali vzdušje, ki je nastalo ob navzočnosti mladih pionirjev v narodnih gorenjskih in belokranjskih nošah. Program smo morali seveda sproti sestavljati, napovedovati v slovenskem, srbohrvatskem, nemškem in italijanskem jeziku. Nastopi so bili v prenabitih dvoranah, tako da so nas gostje dobesedno obstopili in tiho poslušali pesmi, med katerimi so jih belokranjke ganile do konca. Gledal sem te ljudi, kako so nepremično zrli v naše otroke in solze so jim polzele po licih. Tudi mi jih nismo mogli povsem zadržati.

Tako smo proslavili tudi mi naš največji praznik, dan republike in veseli smo, da smo lahko z našim nastopom in našo prisotnostjo tem ljudem na veliki dan prinesli košček domovine.

Težko smo se poslovili, povabili so nas medse, nam nudili vse, kar so mogli, v trenutku so bile vse mize polne najrazličnejših dobrot, toda naš program nas je klical dalje.

Preden bi nadaljevali z našim potepanjem po Hamburgu, bi bilo morda zanimivo videti, kako so to srečanje občutili naši pionirji. Dobesedno prepisujem domačo nalogo z naslovom »Domovina«, ki jo je napisal eden od udeležencev. (12 let)

»Domovina«

Kaj je domovina, se sprašujem. Ali je to pokrajina, v kateri živim? Ali so to ljudje? Ali je to partija? Ali pa je to nekaj drugega...? Domovina so tudi ljudje, zemlja, ptice, gore, vode... Mnogo je ljudi, ki so prikrajšani za največjo sladkost sveta. Tudi po svetu, nekaj tisoč km oddaljeni so zdomci, ki želijo slovensko besedo, slovensko pesem.

Ko smo šli sedaj v Hamburg, smo neki dan ob kosilu slučajno videli, kako so naši zdomci praznovali svoj dan republike. Ko smo se predstavili, so bili vsi navdušeni. Zapeli smo pesem. Mnoge oči so bile rosne. Vsem je šlo na jok. Ne zaradi žalosti, temveč zaradi sreče. Videli so nas in mnogi so si zaželeli, da bi bili spet v domovini, v kateri so domači ljudje, domača beseda, partija in pesem.

Morali smo brž v avtobus in nazaj v CCH, kjer nas je čakal nov nastop pred novim in drugačnim občinstvom. Z veseljem lahko napišemo, da je skupina nadvse dostojno predstavila sebe, Slovenijo in Jugoslavijo, kar potrjujejo mnoge laskave pohvale organizatorja in ostalih udeležencev in ne nazadnje ponovno povabilo.

M. K.

Prihodnjič: Še malo o Hamburgu

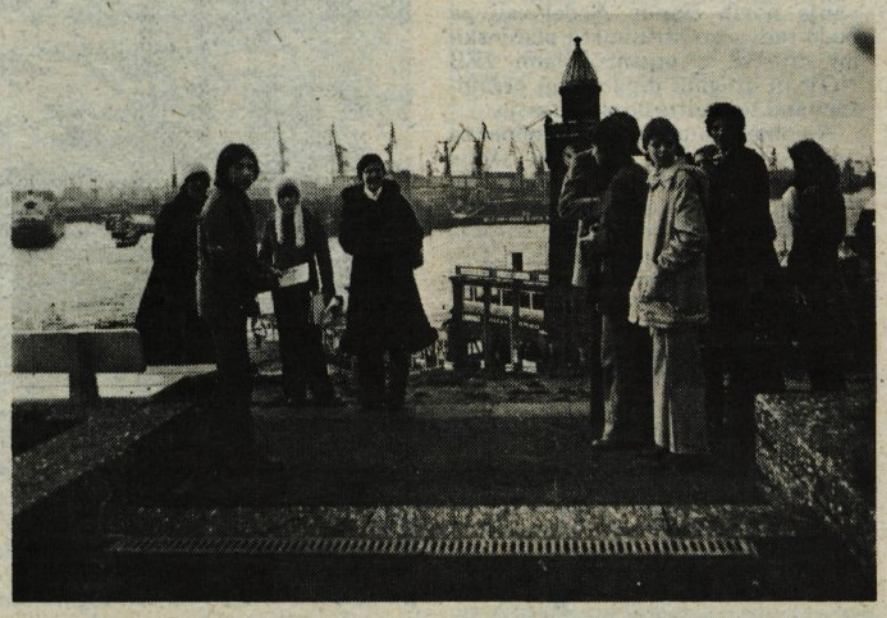

Del panorame, kakršna se vidi s terase študentskega zavetišča, kjer smo stanovali.

Potovali smo z zelo udobnim enonadstropnim avtobusom turistične agencije Lang iz Hamburga. Na nemških avto cestah je dovoljena hitrost za avtobuse samo 80 km na uro, zato so se turistične agencije odločile, da bodo odslej privabljale turiste ne več s hitrimi, temveč z udobnimi avtobusi. Enonadstropna gmota, ki je na sliki, je pri tej hitrosti še dovolj varna, zraven pa nudi popotnikom polno udobje, saj imajo vgrajeno stranišče, umivalnico, kuhinjo za topla jedila. V spodnjem delu je še najbolj podoben poslovnemu vlaku, zgoraj pa je predvsem čudovit razgled.

KŽK

KŽK Kranj — TOZD Kmetijstvo — Mehanični servis Šenčur nudi iz svoje trgovine v Šenčurju pri Kranju rezervne dele

za traktorje: Pasquali - Tomo Vinković, IMT Ferguson, Ursus, Deutz

za kosilnice: Garibaldi, Mörtel

za pluge: IMT in OLT

- ves elektromaterial za opremo traktorjev in prikolic
- vse vrste in velikosti akumulatorjev
- škropiva za zaščito rastlin

V mehanični delavnici v Šenčurju popravljamo vse kmetijske stroje in traktorje, servisno pa zastopamo proizvajalce traktorjev: Deutz, Ursus, Tomo Vinković in Pasquali.

Naročila sprejemamo pismeno in telefonično.
Pismeno: KŽK Kranj — TOZD Kmetijstvo — Mehanični servis 64208 Šenčur
Telefonično: 064 41-025 Mehanični servis Šenčur.
Naročeno blago dostavljamo po povzetju!

Črtomir Zorec:

Beneška Slovenija, naša Deveta dežela . . .

(Kraji, ljudje, pesem in govorica)

(3. zapis)

Če sta bila prva dva uvodna zapisa bolj čustvene narave in kar prepolna razmišljanj o beneško-slovenskih narečjih — potem naj bo ta zapis — ki pa tudi sodi k vpeljavi snovi — bolj stvaren. Pogovoriti se moram namreč o imenu deželice, o njenih mejah, o sosedih pa tudi delitvi na značilna jezikovna področja. In seve tudi o vodah, gorah in dolinah v naši Deveti deželi.

ŠTIRI IMENA

Sicer smo se že odločili za najbolj rabljeno in točno ime — za Beneško Slovenijo. Toda nekateri — v govoru in pisanjih — imenujejo deželo tudi kot Slovensko Benečijo. Tuji avtorji pa uporabljajo še dve drugi imeni: »Slavia Friulana« ali pa »Slavia Italiana«, torej Furlanska Slavija oz. Italijanska Slavija.

Seveda pa so vsa ta imena bolj literarna, nikakor pa ne geografska. Na neslovenskih zemljevidih teh označb, ne take ali drugačne, ni. Vse je uradno pač del Videmske pokrajine. Le Rezijo tudi italijanski zemljevidi precizirajo kot »Canale di Resia« (Dolina Rezije); podobno kot imajo tudi kanalsko dolino izrecno označeno »Val Canale«.

Kar brž pa moram še povedati, da takó Beneški kot Rezijanski in Kanalski Slovenci nikjer ne mejé na italijansko etnično skupnost, pač pa na Furlane, ki so po čustvovanju, nacionalni strpnosti pa tudi po drugih lastnostih dosti bliže nam kot Lahom. Saj so tudi sami že stoletja pod določenim pritiskom velikoitalijanstva, ki jim ne priznava niti posebne nacionalnosti, ne uveljavitve jezika in tudi ne drugih pravic.

Morda je prav to — nekako strpno sosedstvo — vzrok, da se naša etnična meja na zahodni strani v teku zadnjih stoletij bistveno ni krčila. Laščina se sicer vsiljuje v vseh otroških vrtcih in šolah — ljudje se sicer tujega jezika nauče in ga tekoče govoré — toda ostajajo Slovenci. Tu je tragika narodnega odpadništva dosti manjša kot jo je žal toliko na Koroškem. Tu je več one tragike, ki jo prinaša revščina in ekonomska odvisnost. In ko gre ubogo slovensko dekle s svojih domačih gora služit v laške Benetke, v Verono ali Padovo, se ne potujči tako brž, tudi zato ne, ker jo sramote s psovko »schiava« (izg.: ščava), sužnja... (Podobno zmerjajo koroški nemški nestrpneži naše rojake s »čuši«.)

Ker pa sem že pri primerjavah obeh naših narodnostnih skupin, povem še to, da Beneški Slovenci sebe največkrat imenujejo »Slovene« kot so Korošci »Svovenje«. — V obeh poimenovanjih vidim starosvetno ime za Slovence. Spominjam pa se iz časov medvojnega izgnanstva v Srbiji, da so nam tam — vsaj v Šumadiji — rekli, da smo Sloveni) v smislu Slovencev). Naše staro skupno ime! Ovekovečeno tudi v Finžgarjevem romanu Pod svobodnim soncem. In tu, na večerni strani, na mrtvi straži ob romanskem morju, je naše staro, dobro ime še živo!

KJE SO NAŠE MEJE?

Za omejitev Beneške Slovenije se lahko odločimo za več meril. Ali zajamemo v ta pojem tudi Rezijo in Kanalsko dolino — torej vsa slovenska ozemlja v Videmski pokrajini ali pa le strogo Beneško Slovenijo brez Rezije in Kanalske doline. Nihal sem — potem pa sem se odločil: Kanalska dolina je bila do l. 1920 del Koroške, tudi govorica rojakov pod Višarjami je neko posebno ziljsko narečje — torej sodi bolj v pripoved o naši Koroški. Rezija in ostala Beneška Slovenija pa sta že stoletja pod vplivom Furlanov in Italijanov — zato ju obravnavam skupaj, Rezijo kot del Beneške Slovenije, podobno kot kraje v porečju Tera in Karnahte, Nadiško dolino in porečje Idrijce ob meji z Jugoslavijo.

Za omejitev deželice — v mislih imam celotno Beneško Slovenijo, skupaj z Rezijo — naj bo na severni meji Veliki Kanin (2592 m), ki je hkrati tudi skrajni mejnik na naši državni meji. Od Kanina nas vodi etnična mejna črta po grebenih na Žrd (2341 m), Kolk, Kosmato goro, Tam na Kope, Vranji Kuk, Zagato (815 m), Biski vrh (730 m) in na Planjo.

Tu pa se naša jezikovna meja v Reziji zasuče ostro proti jugu, vodi mimo Rušč in Gospodnice, prestopi Bielo (Rezijanski potok), nadaljuje ob Črnem potoku, se povzpne na Špic (1201 m) in Stilico (1730 m), ki ji pravijo tudi »Tam za Vadico, nad Planinico«. Etnična meja zdaj prekorači visoke Muzce (1630) ter se rahlo obrne proti zahodu, do Predora (1093) in Kvarnana (1372 m), do Smardeče (italijansko »Sammarderchia«!), Čizerij (Ciserils), čez reko Ter, vzhodno od Čeute (Tarcento), severno od Nem (Nimis), čez reko Karnahto, od tu vodi meja spet proti jugovzhodu čez rečico Malino do Raven, mimo Fojde (Faedis), tik pod bregovi Ivanca (1167 m), nad Čedadom (Cividale del Friuli), prek Nadiže, pod južnim pobočjem božjepotne Stare gore (Castelmonte) in do Ibane (Albana) ob Idrijci. Tu smo pa že tudi na naši državni meji pod Goriškimi Brdi.

Kdor je sledil pripovedi z zemljevidom pred seboj, je bolje razumel. Sicer pa bom v enem od prihodnjih zapisov objavil tudi nazorni zemljevid Beneške Slovenije.

VODE IN GORE

Naključje je hotelo, da sta oba najmarkantnejša gorska vrhova, ki zreta po vsej beneški slovenski deželici, hkrati tudi mejnika Jugoslavije: Veliki Kanin in Matajur. — Najpomembnejše reke in rečice, ki tekó po slovenskem ozemlju onstran meje, so: Ter (Torre), Karnahta (Cornappo), Malina (v italijanščini prav tako!), Nadiža (Natisone), Idrijca (Indrio) in Učeja (Uccea). Za vodo, ki teče skozi Rezijo, imajo domačini pa kar troje imen: poleg Rezije (Resia), ji pravijo tudi Rezijanski potok (ali Rezijanska voda, Rozojanska wöda) in še Biela.

Posebnost večine teh vodá je njihova usmerjenost na zahod, na jugozahod in na jug. Le Učeja teče proti vzhodu in se izliva naravnost v našo Sočo. — Rezija se izliva v Felo (Fella) in po njej v Tilment (Tagliamento). Vse ostalo vodovje pa prevzame Ter (Torre) in ga vodi v Zdobo, spodnji tok Soče.

Beneška Slovenka

Ta prometni znak so na križišču v Spodnjih Gorjah postavili delavci Cestnega podjetja Kranj. Od tod naprej je vožnja z avtomobili dovoljena le še dober kilometer, promet čez most Fortuna, ki premostuje reko Radovno, pa je prepovedan. Dotrajani most ima lesene žebljane nosilne gredi in ga je zob časa že tako načel, da je skoraj odslužil. Gozdno gospodarstvo Bled zato prevaža s svojimi kamioni hlodovino z Mežaklje preko Poljan, Jesenic, Lesc in Bleda do obrata žage podjetja LIP Bled na Rečici. Če bi bil most trden, bi bila pot čezenj veliko krajša. Prometnega znaka pa ne upoštevajo nekateri zasebniki in s tovornjaki na svojo odgovornost vozijo čez most Fortuna. Kaj če bo most nekega dne odpovedal?! – J. Ambrožič

Trebijski gasilci

Trebija – Tukajšnje gasilsko društvo, ki združuje člane iz petih vasi, dosega zadnja leta pomembne uspehe. Trebijsko društvo je imelo v nedeljo, 11. januarja, redni občni zbor, ki se ga je udeležil tudi poveljnik gasilske zveze Škofja Loka Franc Poljanšek. Gasilsko društvo posveča zadnje čase veliko pozornost usposabljanju in izobraževanju članstva, posebno mlajših vključno s pionirji. O dobrem delu na tem področju pričajo dosežki na raznih tekmovanjih, od občinskih do sektorskih.

Lani so se gasilci pridružili proslavljanju 30. obletnice osvoboditve. Organizirali so tombolo, predavanja in tečaje za mlajše člane in pripravili nekaj mokrih in suhih vaj. Visoko je tudi število prostovoljnih delovnih ur pri gradnji gasilskega poslopja. Lani so dobili tudi nekaj nove opreme. Trebijske gasilce je srečati na vseh področjih družbenega in političnega življenja. Dobro sodelujejo s krajevno skupnostjo in družbenopolitičnimi organizacijami ter odborom za ljudski odpor. Tudi zaradi tega se članstvo stalno veča. V prihodnje nameravajo trebijski gasilci posvečati še večjo pozornost družbeni samozaščiti.

Delovni program za letos je obsežen. Trebijski gasilci se bodo zavzemali za dograditev doma, za povečevanje in še učinkovitejše izobraževanje članov, članic in pionirjev, za bogatitev opreme, za večje število naročnikov Gasilskega vestnika, za protipožarno vzgojo občanov in za sodelovanje s krajevno skupnostjo in družbenopolitičnimi organizacijami. Vsako gospodinjstvo naj bi kupilo gasilni aparat. Trebijski gasilci nameravajo razen tega organizirati družabno prireditev, napeljati telefon, zgraditi protipožarna bazena v Stari Oselici in Kladju, sodelovati z občinsko gasilsko zvezo in se pridružiti proslavljanju 35. obletnice vstaje in drugih jubilejev.

Franc Galičič

Zbor gasilcev iz Smokuča

Smokuč – V soboto, 10. januarja, je bil v dvorani na Breznici 46. letni občni zbor gasilskega društva Smokuč, ki ima 59 članov, 15 članic, 12 mladincev in 24 pionirjev, kar je za društvo, ki je bilo pred leti med najslabšimi v jeseniški občini, izreden dosežek! Občnega zbora so se udeležili tudi predstavniki krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, jeseniške gasilske zveze in poklicne gasilske enote Železarne Jesenice.

Društvo je lani namenjalo največjo pozornost pridobivanju novih članov in izobraževanju. Oblikovana je bila ženska desetina. 8 članic je opravilo preizkus za izprašanega gasilca. Razen teh je dobilo smokuško društvo lani 9 novih častnikov, 10 podčastnikov in 23 izprašanih gasilcev. Takšno usposabljanje je nujno, saj je recimo lani sirena kar šestkrat poklicala na pomoč.

Na občnem zboru je prejelo 12 članov priznanja in odlikovanja. Med njimi je bil tudi častni društveni poveljnik Leopold Anderle, ki je član društva že več kot pol stoletja, poveljnik pa je bil 40 let. Danes opravlja to dolžnost še častno. Smokuški gasilci so izvolili tudi nov društveni odbor. Večjih sprememb ni, kar kaže, da ljudje staremu zaupajo. Tudi v prihodnje pričakujejo dobro uresničevanje nalog. Odboru predseduje Ciril Jalen. -elj

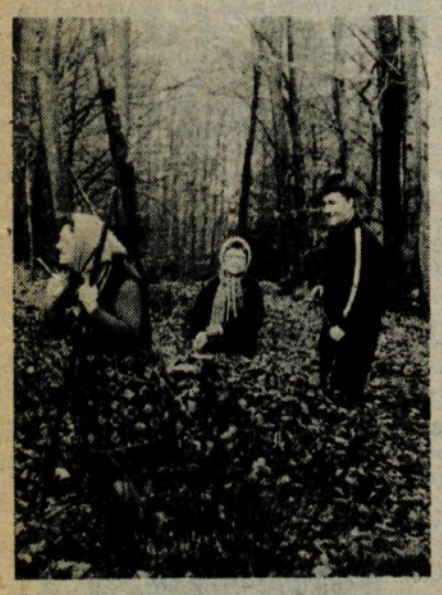

Letošnja zima je po svoji muhavosti precej podobna zimam v zadnjih nekaj letih. Zakaj? V začetku tega meseca so Erženovi iz Kamne gorice v radovljiški občini na primer grabili steljo v gozdu za živino. Starejši vedo povedati, da so bile včasih tekšne mile zime redke. No, letos pa tudi grabljenje stelje v tem letnem času ni nobena posebnost. – F. Debeljak

Prizadevni gasilci

Bled – 40 rednih članov gasilskega društva Mlino na Bledu je imelo 10. januarja občni zbor v obnovljenem društvenem prostoru svojega doma. Mlinski gasilci so začeli dom obnavljati lani. Poleg redne strokovne in druge dejavnosti so opravili prek 3500 delovnih ur v vrednosti blizu 60.000 dinarjev. Prav toliko pa so prispevali tudi občani za obnovitvena dela. Razen tega pa so 55.000 dinarjev prispevale delovne organizacije Veriga Lesce, LIP Bled, GG Bled, Komunalno gradbeno podjetje Grad Bled, svet krajevne skupnosti Bled in občinska skupščina.

Na zboru so podelili tudi priznanja 12 članom za več kot 10-letno delo. Janeza Kunčiča, ki je v društvu že prek 50 let, pa so imenovali za častnega člana. Pohvalili so tudi delo predsednika Mihe Rejca, poveljnika Franca Žerovca in tajnice Nade Šobar. JR

Vse sile za dograditev doma

Cerklje – Toliko članov AMD in predstavnikov družbenopolitičnega življenja kot jih je bilo minulo soboto v klubskih prostorih zadružnega doma v Cerkljah, že dolgo ni bilo, saj sta bili obe dvorani nabito polni.

Po poročilih in bogati razpravi so sprejeli celo vrsto sklepov za nadaljnje delo društva. Na prvo mesto pa sodi sklep o čimprejšnji dograditvi doma AMD, ki ga gradijo v Cerkljah. Seveda so vsa sredstva vložili v dograditev doma, prav tako pa bodo člani kakor do sedaj tudi v bodoče pomagali z materialom in prostovoljnimi deli, kajti zavedajo se, da bo društvo lahko polno zaživelo šele v svojih dograjenih prostorih. Seveda pa zaradi tega ne bo trpela tudi druga društvena dejavnost, predvsem skrb za vzgojo svojih članov in bodočih šoferjev. -an

Foto-kino amaterji pregledali delo

Radovljica – Na rednem občnem zboru Foto-kino kluba Radovljica so v petek, 9. januarja, ocenili enoletno dejavnost članstva in sprejeli program in finančni načrt za letos. Predsednik kluba Ivan Pipan je v poročilu opozoril na zavzetost članov pri nekaterih akcijah, kot so bile: priprava in izvedba razstave fotografij spomenikov NOB, organizacija krožkov in tečajev ter debatnih večerov.

Veliko skrb so v klubu posvečali mladim. Pridobili so več novih privržencev, tako da je klub lani imel 81 članov. Letošnji program kluba je tudi bogat. Pripraviti nameravajo gorenjsko razstavo barvnih diapozitivov, razstavo o delu v delovnih organizacijah, v gostinstvu in druge. Razen tega bodo člani kluba sodelovali na različnih drugih razstavah, uredili bodo novo temnico v starem zdravstvenem domu, prirejali tečaje, debatne večere, izlete in podobno. Še naprej bodo skrbeli tudi za pridobivanje novih članov. Sodelovali pa bodo tudi s turističnimi in planinskimi društvi, z organizacijami ZZB NOV in drugimi družbenimi organizacijami ter kulturno skupnostjo.

Na zboru so podelili več diplom za naslove amaterja druge in tretje kategorije. Posebno priznanje za dolgoletno in prizadevno delo, zlasti za vodenje tečajev in organiziranje razstav, je dobil Jože Poljanec. Dobil je tudi diplomo fotoamaterja druge kategorije. JR

Še letos šola za varuhinje

Odkar pravzaprav obstajajo vrtci, so poleg vzgojiteljic skrbele za predšolske otroke v vrtcih tudi varuhinje, ki otroke zjutraj sprejmejo, zaposlijo, pomagajo pri hranjenju, pri počitku in ga kasnege spet oddajo staršem. Večina varuhinj opravlja svoje delo v deljenem delovnem času: delovnik se začne okoli pete ure zjutraj, ko se vrtec odpre, in traja približno do devete ure, nato pa spet od enajste ure ali nekaj več do petnajste ure oziroma dokler je vrtec odprt. Na delovno mesto varuhinje v vrtcu se je doslej zaposlila lahko vsaka ženska, ki je imela veselje do dela z otroki, saj za to delo ni bila potrebna nobena kvalifikacija.

Čeprav imamo pravilnik o usposabljanju varuhinj, izdal ga je republiški sekretar za prosveto in kulturo že leta 1971, se je pri organizaciji poklicne šole za varuhinje zatikalo vse do letos. Zdaj kaže, da bo v jeseni v organizaciji Delavske univerze v Kranju za področje Gorenjske organiziran dislociran oddelek ljubljanske vzgojiteljske šole. Šola za varuhinje naj bi bila enoletna: med pogoji za vpis pa so končana osemletka, starost vsaj 17 let, zaposlitev v vrtcu ter seveda splošni pogoji kot je sposobnost in nagnjenje za delo z otroki.

Trenutno se je na to poklicno šolo že prijavilo okoli 70 varuhinj iz gorenjskih vzgojno varstvenih zavodov, vendar pa kot kaže, to še ne bo končna številka. Trenutno namreč prav za ta poklic med dekleti vlada dokaj veliko zanimanje, vrtci pa po drugi strani potrebujejo tudi precejšnje število tega kadra; normativ je namreč ena varuhinja za dva oddelka, kar pa je posebno pri mlajših skupinah otrok skorajda premalo in vsak oddelek pravzaprav potrebuje svojo varuhinjo poleg vzgojiteljice, da ne omenjamo predpisa, po katerem morata otroke na sprehodu varovati tako vzgojiteljica kot varuhinja. Še posebej pa je ta normativ – ena varuhinja za dva oddelka premajhen v tistih vrtcih, ki so zaradi velikega povpraševanja po varstvu sprejeli v oddelke tudi do 30 odstotkov več otrok. L. M.

Občni zbor AMD Šenčur

AMD Šenčur pri Kranju sklicuje izredni občni zbor društva v soboto, 24. januarja 1976, ob 19. uri v prostorih kulturnega doma v Šenčurju.

Obveščamo vse člane in ostale občane, da posebnih vabil ne bomo pošiljali. Po zboru bo družabni večer.

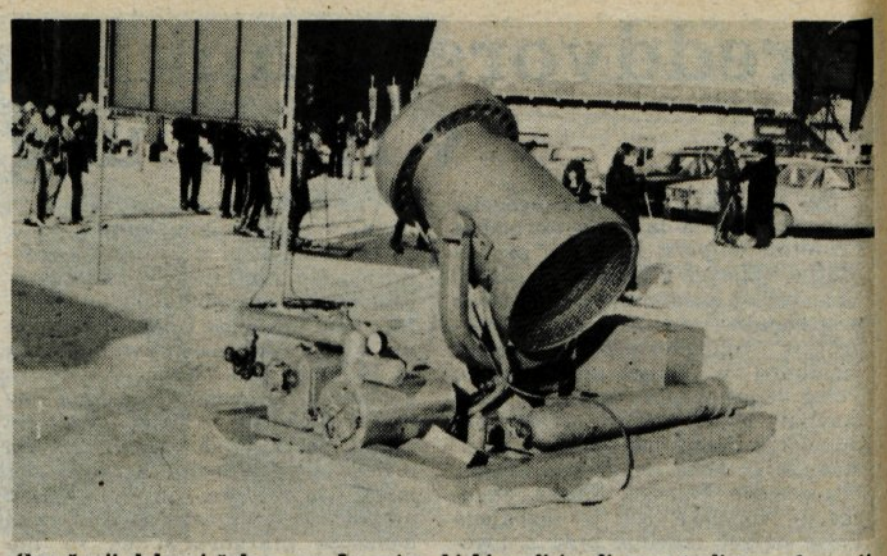

Smučarji-delavci železarne Jesenice, ki bi radi imeli sneg tudi na rekreacijski smučarski progi na Kresu nad Koroško Belo, so sami izdelali prototip topa za sneg. Na preizkušnjo so ga pripeljali v Kranjsko goro, kjer so temperature nižje in bolj ugodne. Po preizkušnjah so ugotovili, da bodo morali še nekaj preurediti, preden bo top postal zanesljivejši. Foto: B. B.

V Soteski v radovljiški občini so bila vrsto let zasilna stanovanja v lesenih barakah. V njih so živeli delavci z družinami, zaposleni v jeseniški občini, predvsem v Železarni. Nemogoče stanovanjske razmere so pred dnevi rešili jeseniška Železarna in solidarnostna stanovanjska sklada jeseniške in radovljiške občine. 15 stanovanj so delavci z družinami dobili v novozgrajenem bloku na Jesenicah. Pet stanovanj je kupila Železarna, po pet pa tudi oba solidarnostna stanovanjska sklada. Lesene barake pa so v sredo, 7. januarja, podrli. – A. Ž. – Foto: F. Perdan

Letošnja suha zima ne prizanaša s pomanjkanjem snega le dolinam, marveč ga tudi v hribovitejših gozdnih predelih ni veliko. Zato so gozdne ceste domala kopne in dobro vzdrževane. In prav zato Gozdno gospodarstvo Bled nima težav z dobavo hlodovine do žag podjetja LIP Bled v dolini. – J. Ambrožič.

Ureditev ceste na Straži

Jesenice – Po skupnem dogovoru med Železarno Jesenice, krajevno skupnostjo Javornik-Koroška Bela in organi občinske skupščine so že začeli urejati odsek ceste od Tomšičeve do Straže. Le-tam nameravajo odstraniti most in ozkotirno železnico ter urediti okolico. V prihodnje pa naj bi tudi asfaltirali del ceste od Straže do kisikarne v Trebežu.

D. S.

Svet delovne skupnosti Osnovne šole

Matije Valjavca Preddvor

razpisuje prosto delovno mesto

kuharske pomočnice

za delo v šolski mlečni kuhinji v Preddvoru s polovičnim delovnim časom za nedoločen čas.

Nastop dela 1. februarja 1976.

Odslej kazni za kršilce

Tržič – Odlok o javnem redu in miru tržiške občine natančno določa, kdo mora ob praznikih in drugih priložnostih izobesiti zastave, kje naj zastave visijo in kakšen red naj vlada pri tem. O tem govorita še posebej 18. in 20. člen tega odloka. Predvidene so tudi sankcije za kršilce odloka oziroma za organizacije in posameznike, ki teh določil ne spoštujejo.

Zdanji prazniki, še posebej pa lanski 29. november, so opozorili na nespoštovanje tega odloka. Že površni opazovalec je lahko ugotovil to pomanjkljivost. Na precej za to določenih mestih zastav ni bilo opaziti. Občinska konferenca SZDL Tržič zato meni, da kaže v prihodnje ob takih primerih seči tudi po sankcijah!

-jk

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Nudimo vam vsak dan sveža domača JAJCA. Šenčur, Mlakarjeva št. 58 305

Prodam OSTREŠJE za hišo. Informacije po telefonu 60-284, Erznožnik 308

Prodam HLADILNIK 1000 litrov, z garancijo. Tel. 60-801 301

Prodam semenski KROMPIR igor in desire. Velesovo 24, Cerklje 397

Prodam KRAVO, 9 mesecev brejo. Rupa 6, Kranj 398

Prodam 3 nova vezana OKNA, zidarske mere 140×140, možno tudi na ček. Naslov v oglasnem oddelku. 399

Prodam eno leto starega BIKA. Strahinj 46, Naklo 400

Prodam dva PRAŠIČA po 150 kg težka. Cerklje 97 401

Prodam PRAŠIČA za zakol. Praše 15 402

Prodam moško in žensko KOLO znamke ROG in 200 kosov MONTA OPEKE 12. Telefon 064-61-830 403

Prodam mladega PSA, dobrega čuvaja. Ogled po 15. uri. Dolhar Jože, Predoslje 107 404

Prodam PRAŠIČA za zakol in obračalnik za seno 127 cm za BCS. Kokalj Stanko, Predoslje 7 405

Prodam delovnega VOLA, težkega okrog 500 kg. Stružnikova 21, Šenčur 406

Prodam PRAŠIČA, 130 kg težkega, za zakol. Češnjevek 6, Cerklje

Valilnica Naklo obvešča rejce perutnine, da bo začela s prodajo enodnevnih piščancev vsak torek od 10. februarja dalje.

Zaradi boljše postrežbe in prodaje prosimo za prednaročila od 20 kosov dalje.

Se priporoča

Valilnica KZ Naklo

Prodam PRAŠIČA za zakol, 170 kg težkega, in obrana JABOLKA. Praprotna polica 24, Cerklje 408

Prodam belo dolgo POROČNO OBLEKO. Britof 279 409

Zelo ugodno prodam barvni TELEVIZOR ISKRA PANORAMA. Ponudbe pod »Lepe barve« 410

Prodam PLINSKO PEČ. Skrbiš Peter, Drolčevo naselje 13, Kranj 411

Prodam mesnatega PRAŠIČA za zakol. Luže 12, Šenčur 412

Prodam termoakumulacijsko PEČ ELIND 4. Breg ob Savi 66, Kranj 413

vozila

Prodam NSU 1200, letnik 1972, po delih ali celega, v nevoznem stanju. Manes, Dražgoška 6, Kranj 322

Kupim STROJ za škodo 1000 MB. Musič Ranislav, C. 1. maja 67, Kranj 414

Prodam TRAKTOR STAYER 18 s kosilnico. Struževo 12, Kranj 415

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1969. Ogled od 15. ure dalje. Lesjak, Polica 19, Naklo 416

Prodam avto MAZDA 1500, letnik 1970, dobro ohranjen. Dolinar, Zg. Senica 15, Medvode 417

Prodam ZASTAVO 750, lux, letnik 1973. Kuralt, Zgornja Senica 6, Medvode 418

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1968. Barle, Kranj, Krašnova 5 419

Ugodno prodam ZASTAVO 750, neregistrirano, v voznem stanju in pet novih OBROČEV za 750. Cerklje 150 420

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1970. Koselj Jože, Brezje 6 421

Ugodno prodam NSU 1100, letnik 1968. Informacije vsak dan od 6. do 13. ure po telefonu 81-557 422

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, kopitarjeva 2. – Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. – Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 – Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, maloglasni in naročniški oddelek 21-194. – Naročnina: letna 140 din, polletna 70 din, cena za 1 številko 1,50 dinarja. – Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1971, registracija, tehnični pregled plačan do 15. 1. 1977, lepo ohranjena, po zelo ugodni ceni. Telefon 24-891 423

Prodam AMI 8. Kokra 41, Zg. Jezersko 424

Gasilsko društvo Prebačevo – Hrastje proda enoosno PRIKOLICO, preurejeno v gasilske namene. Cena solidna. Ogled vsak dan v domu Prebačevo – Hrastje. 425

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1969. Registracija plačana za leto 1976. Špendal Pavel, Brezje pri Tržiču 19, Tržič 426

kupim

Kupim PANCARJE štev. 39–40. Zupan Iva, Šorlijeva ul. 21, Kranj, telefon 25-405 427

Kupim enobrazdni PLUG za traktor. Telefon 26-123 428

Kupim rabljen otroški ŠPORTNI VOZIČEK. Korenčič Brane, Sv. Duh 69, Škofja Loka 429

stanovanja

Mlad zakonski par išče neopremljeno SOBO ali sobo in kuhinjo v Kranju ali okolici za 2 leti. Ponudbe pod »Reden plačnik« 331

Dekletu oddam SOBO v Kranju. Informacije po telefonu 77-314 od 15. do 17. ure. 430

Delno opremljeno SOBO oddam dvema dekletoma v centru KRANJA. V poštev pridejo Slovenke. 400 din na osebo. Naslov v oglasnem oddelku. 431

posesti

Prodam ZAZIDLJIVO PARCELO. Naslov v oglasnem oddelku. 432

Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO v bližnji okolici Kranja. Plačam v devizah. Laharnar Miloš, Reševa 4, Kranj, tel. 22-309 433

Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO v okolici Kranja. Pajk, Podreča 17 ali tel. 40-029 434

zaposlitve

NATAKARJA-ICO zaposlimo honorarno za strežbo ob nedeljah. Gostilna »LAKNER«, Kranj, Kokrica, C. na Brdo 33 341

obvestila

Solidno popravljam vse vrste HLADILNIKOV. Telefon 60-801 392

DRUŽABNI PLESI za mladino in odrasle v delavskem domu Kranj so vsako sredo, petek, soboto in nedeljo. Nadaljevalni tečaj se začne v soboto, 24. jan., ob 18.30. V primeru manjšega števila interesentov za nadaljevalni tečaj se bo začel nov PLESNI TEČAJ za začetnike. 435

ostalo

Nujno potrebujem do 25. 1. 1976 23.000 din, plačam visoke obresti. Izplačilo dolga v mesecu avgustu. Ponudbe pod šifro »Nujno« 436

kino

Kranj CENTER

20. januarja amer. barv. krim. KITAJSKA ČETRT ob 15.30, 17.45 in 20. uri
21. januarja amer. barv. krim. KITAJSKA ČETRT ob 15.30, 17.45 in 20 uri
22. januarja premiera amer. barv. krim. GANGSTER LEPKE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

20. januarja amer. barv. ljub. ZAPELJIVEC ob 16., 18. in 20. uri
21. januarja amer. barv. krim. MESTO NASILJA ob 16., 18. in 20. uri
22. januarja amer. barv. krim. KITAJSKA ČETRT (zadnjič!) ob 15.30, 17.45 in 20. uri

Tržič

20. januarja amer. barv. krim. MESTO NASILJA ob 18. in 20. uri
21. januarja mehiški barv. pust. OTOK V PLAMENU ob 18. in 20. uri
22. januarja mehiški barv. pust. OTOK V PLAMENU ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

20. januarja amer. barv. KOCKAR ob 18. uri
21. januarja amer. barv. KOCKAR ob 18. in 20. uri
22. januarja amer. barv. vestern MOŽ Z VZHODA ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA

20. januarja amer. barv. pust. KARATE JONES ob 20. uri
21. januarja amer. barv. pust. KARATE JONES ob 18. in 20. uri
22. januarja amer. barv. spekt. QUENTIN DURWARD ob 20. uri

Železniki OBZORJE

21. januarja amer. barv. krim. LOV NA LJUDI ob 20. uri

Radovljica

20. januarja kanad. barv. DUDDY VISOKO LETA ob 20. uri
21. januarja nem. barv. pust. KID IN KOMPANIJA ob 20. uri
22. januarja franc. barv. krim. POLICIJA NEKAJ SKRIVA ob 20. uri

Bled

20. januarja amer. barv. krim. VOHUN, KI JE UNIČIL SVOJE ZVEZE ob 20. uri
21. januarja amer. barv. krim. VOHUN, KI JE UNIČIL SVOJE ZVEZE ob 20. uri
22. januarja kanad. barv. DUDDY VISOKO LETA ob 20. uri

Jesenice RADIO

20. januarja amer. barv. vestern SANTY ob 17. in 19. uri
21. januarja angl. barv. krim. ŠAKAL ob 17. in 19. uri

Jesenice PLAVŽ

20. januarja nem. barv. CS drama UMOR V GRADU HUBERTUS ob 18. in 20. uri
22. januarja amer. barv. vojni NAJDALJŠI DAN ob 18. in 20. uri

Kranjska gora

21. januarja amer. barv. vestern SANTY ob 18. in 20. uri

Kitajska četrt

Režija: Roman Polanski,
glavni vlogi: Jack Nicholson in Faye Dunaway

Kitajska četrt pomeni v prenesenem pomenu besede kraj, kjer je vse mogoče, ne da bi vedeli, kaj vse je mogoče. Podkupljivost, mračnost, kriminal, ki seže v vrhove družbe, kraj, kjer se človek zaman bojuje proti krivicam, čeprav – po drugi strani – lahko človek ali skupina terorizira vse mesto, deželo.

Film Kitajska četrt se dogaja v Los Angelosu v času razcveta gangsterizma, kljub temu pa sta tako kraj kot čas le ogrodje pripovedi o družbeni stiski, o tem, da smo stisnjeni v kolesje nemoči in nadvlad, številke samo.

Ko zasebni detektiv ugotovi, kako je bil izigran (do umora je sledil glavnemu inženirju Vodovoda in skušal najti njegovo ljubico), razišče motiv za umor in najde tudi morilca. Zvedel je za špekulacije z zemljišči in z mestnim vodovodom, da se je glavni inženir upiral gradnji novega jezu, ki bi služil samo peščici bogatašev, a uničil mesto; zgodba pa se vendar bridko zaključi. Detektivov in sploh poraz pravičnosti se konča v Kitajski četrti.

Pomembnost filma pa ni le v zares inteligentno napisanem scenariju, zaradi inventivnega režijskega koncepta, kreacij itd., čeprav je seveda pri naštetih sodelujočih čutiti in je vidno veliko obvladovanje filmskega izraza ter povednosti – s pomočjo ironije v dialogih in z duhovitimi slikovnimi posnetki in rezi, ki so, ne le izpovedljivi, včasih celo na novo odkriti – pomembnost Kitajske četrti je tudi v demitizaciji toliko priljubljenega poklica zasebnega detektiva, ki zvrst kriminalke sploh navdihuje. Kritika kraja in časa ni izpeljana v ostrino, jo pa zato »po ameriško« z zaključkom filma čustveno opiše. Z detektivovim (junakovim) krajem, v spoznanju o nemoči, je kraj tudi organiziranemu boju in borca proti vsakterim krivicam.

J. Poštrak

dežurni veterinarji

OD 23. DO 30. JANUARJA 1976:
RUS Jože, Cerklje 147, telefon 42-015 za območje občine Kranj;
PLESTENJAK Tone, Bled Prešernova 34, tel. 77-828 in 77-740 za območje občin Radovljica in Jesenice;
HABJAN Janko, Žiri 114, telefon 69-280 za območje občine Škofja Loka.

V primeru odsotnosti področnega dežurnega veterinarja in v nujnih primerih kličite centralno veterinarsko dežurno službo: tel. št. 25-779 na ŽVZG Kranj, Iva Slavca 1. (nasproti hotela Jelen).

Zamrzovalne skrinje prijateljice gospodinjstva

lth ***

Odbor za medsebojna delovna razmerja pri osnovni šoli
Simona Jenka Kranj

razpisuje naslednja delovna mesta:

1. učitelja razrednega pouka za oddelek podaljšanega bivanja
(določen čas od 2. februarja do 30. junija 1976)
Pogoj: srednja ali višja izobrazba

2. knjigovodje
za nedoločen čas s polnim delovnim časom

3. delovno mesto blagajnika
za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Za delovni mesti pod 2. in 3. je pogoj administrativna ali ekonomska šola.
Poizkusna doba je 3 mesece.

Pismene prošnje oddajte na osnovno šolo Simona Jenka Kranj najkasneje do 31. januarja 1976.

Tovarna obutve
Peko
Tržič

razglaša za svojo prodajalno na Jesenicah, Maršala Tita 44, prosto delovno mesto

poslovodje

Pogoji za sprejem:
- visoko kvalificiran delavec v trgovini s sposobnostjo organizacije in vodenja s 3 leti delovnih izkušenj ali kvalificiran delavec v trgovini s sposobnostjo organizacije in vodenja s 7 leti delovnih izkušenj,
- prednost imajo kandidati iz stroke,
- poskusno delo traja tri mesece,
- da kandidat ni v preiskavi in nima prepovedi opravljanja dela poslovodje.

Prijave sprejema kadrovski oddelek Tovarne obutve Peko Tržič v 15 dneh od objave razglasa.

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Franca Jauha

kovača v pokoju

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in delovnim kolektivom za darovane vence, cvetje in vsem ostalim, ki so ga v velikem številu spremili na njegovi zadnji poti ter nam stali ob strani v teh težkih trenutkih. Posebna zahvala sosedom, gasilcem, g. župniku za lepo opravljen obred ter pevcem, ki so mu zapeli v slovo.

Še enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoči: žena Lucija, sinovi Franc, Janez, Martin, hčerke Marija, Anica, Ivka z družinami, hči Ela, vnučki in vnukinje, brata in sestra ter ostalo sorodstvo.

Kokrica, Kranj, Hrastje, Maribor, Velesovo, 19. januarja 1976

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je za vedno zapustila naša dobra mama, stara mama, sestra in teta

Francka Okršlar

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom za pomoč in izrečena sožalja, kolektivu Žitopromet Senta v Kranju za denarno pomoč in venec. Hvala lepa č. g. župniku iz Predoselj in pevcem, enako tudi dr. Udirju.

Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Žalujoča družina Okršlar

Kokrica, 19. januarja 1976

Prometna akcija

»Varstvo človeka v prometu«

V mraku, ponoči in v slabih vremenskih razmerah kot je megla, dež in sneženje, se vidljivost na cesti močno zmanjša; to velja tako za vozila, ki so sicer osvetljena, kot tudi za druge udeležence v prometu; predvsem kolesarje, vprege in pešce. Močno zmanjšana vidljivost pa seveda povečuje možnost prometnih nezgod. Zato se je svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu SR Slovenije odločil za akcijo Varstvo človeka v prometu 1975/76. Glavni namen akcije je spodbuditi udeležence v cestnem prometu, da bi uporabljali varovalna sredstva, ki povečujejo odboj svetlobe in s tem bolje označujejo vozilo ali pa pešca na cesti.

Pešci naj bi v mraku in ponoči, kadar hodijo ob robu ceste, nosili svetlejša oblačila ali pa vetrovke ali pelerine rumene ali rumeno-oranžne barve. K večji varnosti zaradi hoje po cesti naj bi prispeval tudi svetlobno odsevni narokavni trak, ki naj bi si ga pešec nadel na desno roko, kadar bi hodil po levi strani ceste zunaj naselja. Učinkovit je tudi svetlobno odsevni pas, ki se ga priporoča predvsem voznikom motornega vozila, kadar popravljajo okvaro na vozilu. Podobno nalogo ima tudi odsevni obesek, odsevna folija na čevljih, in pa šolske torbice živih barv, prelepljene z odsevnimi nalepkami. Za invalide in starejše ljudi je priporočljiva belo obarvana palica s svetlobno odsevno nalepko. Tudi drugi predmeti kot so dežniki, kovčki naj bi bili svetlih barv, če jih že ne moremo oblepiti z odsevno folijo. Primerno zaščiteni z odsevnimi trakovi in oblačili primernih barv naj bi bili tudi vsi občani, ki svoje delo redno ali občasno opravljajo ob vsakem vremenu tudi na cesti (cestarji, snažilci, gasilci, delavci milice, filmski delavci itd.).

Kolesarji naj bi svoja kolesa – poleg odbojnega stekla seveda – oblepili z odsevno folijo, belo prebarvali zadnji blatnik ali oblepili z odsevnimi trakovi ogrodje kolesa po levi strani itd. Prav tako naj bi poskrbeli za svoja vozila, da bodo bolj vidna, tudi vozniki vprežnih vozil, vozniki mopedov, koles z motorjem in motorjev, traktoristi ter prav tako vozniki osebnih avtomobilov, tovornjakov in avtobusov.

Na domačem tržišču je zdaj že nekaj več izbire med odsevnimi predmeti kot pred leti. Tovarna v Novi Gorici že izdeluje pasove, narokavne trakove, odsevne elemente za avtomobile; enako tudi Etiketa Žiri; prodajajo jih v trgovinah z avtomobilskimi deli in pri Metalki v Ljubljani. Blago, ki ima tudi varnostne lastnosti, če tako rečemo, pa izdelujejo tovarne Prebold in Sava, varovalna oblačila iz tega blaga pa Jutranjka Sevnica in tudi drugi konfekcionarji.

L. M.

nesreče

Smrtna nesreča s traktorjem

V petek, 16. januarja, nekaj po 14. uri se je na krajevni poti med Žejami in Bistrico pri Tržiču pripetila huda prometna nezgoda. Voznik traktorja Slavko Gros (roj. 1915) iz Žej je s pripetim plugom plužil sneg. Med vožnjo po klancu navzdol je na blagem ovinku zapeljal preveč desno, traktor je zato potegnilo s ceste, kjer je trčil v drevesa, nato pa se je prevrnil po pobočju. Traktor je pod seboj pokopal tudi traktorista, tako da je le-ta na kraju samem zaradi hudih poškodb umrl.

Tovornjak zdrsnil s ceste

V petek, 16. januarja, nekaj po 13. uri se je na cesti drugega reda med Zg. in Sp. Jezerskim pripetila prometna nezgoda. Voznik tovornega avtomobila Žarko Polajnar (roj. 1949) iz Preddvora je peljal proti Sp. Jezerskemu; na nepreglednem ovinku je njegov tovornjak na zasneženi in spolzki cesti začelo zanašati, podrl je dva cestna smernika, nato pa se je vozilo prevrnilo kakih 20 metrov globoko v strugo Kokre. V nesreči sta bila hudo ranjena voznik Polajnar in sopotnik Marjan Povšnar (roj. 1946) iz Sp. Kokre. Zdravita se v ljubljanski bolnišnici. Škode na vozilu je za 30.000 din.

Poledenela cesta

V petek, 16. januarja, nekaj po 13. uri se je na vaški poti v Brezjah pripetila prometna nezgoda. Voznik tovornega avtomobila Peter Potočnik (roj. 1951) z Brezij je peljal iz Dobrega polja proti Brezjam; na vzpetini in na poledeneli cesti pa je njegov tovornjak začelo zanašati, drsel je nazaj in voznik ga kljub zaviranju ni uspel ustaviti. Pri tem je vozilo zapeljalo v levo s ceste in se prevrnilo. Voznik je tik pred tem še lahko skočil iz kabine. Škode na vozilu je za 30.000 din.

Zadel pešca

V petek, 16. januarja, ob 5.30 se je na cesti prvega reda na Laborah v Kranju pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Jože Gašperlin (roj. 1934) iz Luž je peljal proti Jeprci; na Laborah je na prehodu za pešce opazil dva pešca, ki sta šla od leve proti desni čez cesto. Kljub zaviranju je voznik Gašperlin zadel Petra Žonto (roj. 1920) iz Kranja in ga zbil. Pešec je bil v nesreči le lažje ranjen.

Nezgoda na zasneženi cesti

V petek, 16. januarja, ob 8.30 se je na magistralni cesti na Jeprci pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Stanko Čubranič (roj. 1946) iz Zasipa je peljal proti Jeprci. Zaradi neprimerne hitrosti na zasneženi cesti ga je zaneslo proti levi, kjer je trčil v nasproti vozeči osebni avtomobil Milana Klančarja iz Ljubljane. V trčenju sta bila voznik Čubranič in njegova žena ranjena, škode na vozilih pa je za 25.000 din.

Zapeljal v ograjo

V soboto, 17. januarja, ob 17. uri se je pripetila prometna nezgoda na cesti drugega reda med Bledom in Bohinjem. Voznik osebnega avtomobila Vasilij Medja (roj. 1946) iz Kranja je peljal proti Bledu; v bližini Boh. Bele je iz neznanega vzroka zapeljal skrajno desno in trčil v betonski steber ograje. V nesreči sta bila voznik in sopotnik lažje ranjena, škode na avtomobilu pa je za 15.000 din.

L. M.

Požar

V petek, 16. januarja, okoli ene ure ponoči je začelo goreti leseno ostrešje žebljarne v Železarni Jesenice. Pogorelo je okoli 240 kv. metrov ostrešja, električne naprave in drugo, tako da škodo cenijo na okoli 300.000 din. Ogenj se je bil pokazal tudi že nekaj ur prej, vendar so ga pogasili. Dan prej so namreč delavci z rezilnim električnim strojem za železo rezali kovinske cevi, ki so speljane na zunanji steni žebljarne. V bližini pod žebljarno je jašek, v katerem je rabljeno žaganje za čiščenje žebljev. Med rezanjem kovinskih cevi so iskre pršele tudi v žaganje, ki je začelo tleti. Prvič so ga gasili okoli 21. ure, kasneje pa je ogenj ponovno izbruhnil in napravil veliko škodo.

Kako se je poškodoval?

V petek, 16. januarja, okoli 12. ure je Škvarča Franc, zaposlen pri KŽK Kranj, obrat Mlekarna, našel pred delavnico v snegu Mate Franja, zidarja pri SGP Projekt Kranj. Le-ta je bil pred kako uro prišel k Škvarču, da bi mu ta pripravil električni stroj za vrtanje, ker ga je potreboval. Nato je Škvarča odšel iz delavnice, ko pa se je čez uro vrnil, je našel Franja hudo poškodovanega. Odpeljali so ga na ljubljansko Poliklinико, kjer so ugotovili, da ima zlom lobanjskega dna. Za sedaj še ni znano, ali se je Franjo poškodoval pri delu ali ga je kdo udaril.

Tehtnica

podjetje precizne mehanike Železniki, Na plavžu 79

razpisuje javno licitacijo za prodajo rabljenih osnovnih sredstev

1. **POLTOVORNI AVTO IMV 1600 SB**
letnik 1969, v voznem stanju, izklicna cena 5000 din

Javna licitacija bo v petek, 23. januarja 1976, ob 12. uri v podjetju. Ogled bo istega dne od 8. ure dalje.

Vsi interesenti morajo pred licitacijo položiti 10 % varščino, in sicer: pravne osebe bariran ček, zasebniki pa v gotovini. Zasebniki plačajo ob nakupu še 26 % prometnega davka.

Na XXI. FIS A tekmovanju v Bohinju je za nemoten potek tekmovanja skrbela tudi tehnična ekipa, v kateri so bili Janko Rozman, Marjan Ravnik, Janez Medja in Stanko Ažman.

Planinske postojanke kličejo po popravilu

Tržič – Tržiško Planinsko društvo upravlja tri postojanke: Zelenico, Kofce in Dom pod Storžičem. Razen tega imajo alpinisti na skrbi bivak v storžiški steni. Na zadnjem občnem zboru društva so povedali, da postojanke, ki jih iz leta v leto obišče več ljudi, kličejo po popravilu. Izjema je bivak v storžiški steni, ki ga alpinisti vzorno vzdržujejo. Sicer pa objekt ni tako velik, da bi terjal velika vzdrževalna dela, popravila in sredstva.

Popravila pri postojankah niso edini problem. Planinska društva, in pri tem tržiško ni izjema, si pogosto belijo glave, kje najti vestne oskrbnike domov in postojank.

Planinski dom na Zelenici je deležen tako kot druga dva objekta stalnih popravil, vendar mu še veliko manjka. Nujno potrebno bi bilo urediti balkon, fasado in cestno centralno ogrevanje. Žal je pogosto težko dobiti ljudi za obrtniška dela. V Domu pod Storžičem bi kazalo popraviti streho in urediti skupna ležišča ter kupiti boljše odeje. V domu na Kofcah pa bodo nujni nov štedilnik, kuhinjska posoda ter ureditev fasade. To so le popravila, ki lahko preprečijo škodo. Potreb po popravilih, ki bi prispevala k res popolni urejenosti postojank, pa je v resnici še več.

-jk

Predavanje o Braziliji

Kranj – Jutri, 21. januarja, ob pol osmih zvečer bo v dvorani Delavskega doma v Kranju zanimivo predavanje dr. Majde Mazovec »Brazilija, dežela tisoč čudes in presenečenj«. Organizator predavanja je Planinsko društvo Kranj. Predavanje bo popestreno z 265 barvnimi diapozitivi in izvirno glasbo te dežele, ki ima 65 milijonov prebivalcev raznih ras in narodnosti. Med njimi prevladujejo Portugalci in črnci. Predavateljica bo občinstvo popeljala v nekaj mest, ki dolgujejo razvoj trgovini s kavo, v glavno mesto Brasilio, ki je zgrajeno sredi pragozdov, in k ogromnim 21 slapovom, nad katerimi se dvigajo tudi 150 metrov visoke meglene mavrične zavese.

-jk

Na Krvavcu prvi tečaj za planinske vodnike

Kranj – Ko je Planinsko društvo Kranj začelo organizirati množične pohode v planine, je postalo pomanjkanje vodnikov za te izlete oziroma pohode precejšen problem. V Sloveniji imamo mladinske vodnike in gorske vodnike, vendar nobeden med njimi ni posebej usposobljen za vodenje takšnih skupin, ki največkrat združujejo stare in mlade ljubitelje gora ter bolj ali manj izkušene planince. Usposobljenost mladinskega vodnika je prešibka. Gorskih vodnikov pa je zelo malo. Njihova naloga je predvsem vodenje zahtevnejših, pogosto tudi plezalnih vzponov.

Zato so nekatera slovenska planinska društva, med katerimi je bilo tudi kranjsko, predlagala usposabljanje planinskih vodnikov. Podkomisija za vodništvo pri Planinski zvezi Slovenije je predlog sprejela, vendar se za izobraževanje teh ljudi še ni odločila. Ker do sezone množičnih planinskih pohodov in izletov ni več daleč in utegnejo biti problemi zaradi pomanjkanja za takšne naloge usposobljenih ljudi še večji, je Planinsko društvo Kranj samo organiziralo tečaj za planinske vodnike.

V zavetišču Gorske reševalne službe Kranj na Krvavcu se je v petek, soboto in v nedeljo zbralo 28 kandidatov za planinske vodnike. Vabilu društva so se odzvali vodje planinskih sekcij in odsekov, mentorji planincev po osnovnih šolah in nekateri izkušeni planinci iz kranjske občine. Ker terja vodenje planinskih izletov veliko znanja, so se tečajniki seznanjali z delom in nalogami vodnika, zgodovino planinstva, organizacijo in izvedbo izletov, varstvom narave, pravili gibanja v gorskem svetu, nudenjem prve pomoči, nalogami Gorske reševalne službe itd. Izvedeni so bili tudi praktični preizkusi znanja. Predavatelji so bili Franci Ekar, Brane Jaklič, Gabrijel Gaberščak, Emil Herlec, Tone Langerholc in Andrej Bauman.

-jk

Obnovitev doma pod Golico

Jesenice – Pri hotelskem podjetju Gorenjka na Jesenicah so se odločili, da obnove že dotrajan nekdanji hotel, sedaj dom pod Golico v Planini pod Golico. Letos so že uredili spodnje prostore in napeljali centralno kurjavo.

Z ureditvijo doma so del prostora odstopili tudi krajevnim družbeno-političnim organizacijam, ki do zdaj niso imele ustreznih prostorov.

B. B.

Mladi planinci na posvetu

Kranj – Danes, v torek, 20. januarja, popoldan bo v Kranju razširjeni posvet predstavnikov mladinskih odsekov pri planinskih društvih Gorenjske, na katerem bodo obravnavali in sklepali o spremembi programov mladinskih šol in tečajev, o vključevanju mladinskih odsekov v prizadevanje za varstvo narave in o skupnih akcijah, ki jih bodo izvedli letos.

Zaradi pomembnosti zadev, ki jih bodo obravnavali, se bodo posveta udeležili tudi predstavniki upravnih odborov planinskih društev Gorenjske in mladinske komisije ter komisije za vzgojo in izobraževanje pri PZ Slovenije.

-an

Hokejska divja liga

Tekmovanje v gorenjski hokejski divji ligi postaja izredno zanimivo. Tekme so borbene, rezultati pa tesni. Žal pa je, zaradi finančnih težav ekipa Jezerskega prenehal tekmovati.

Rezultati 4. in 5. kola: Jesenice: Ljubno 5:9, Naklo : Žabnica 3:4, Peter Mayer : Šenčur 5:0, Kokrica : Zlato polje 5:3, Ljbno : Naklo 4:2, Blejska Dobrava : Peter Mayer 7:1, Zlato polje : Šenčur 6:3, Žabnica : Kokrica 3:2.

Lestvica:

1. Bl. Dobrava	4	4	0	0	46: 6	8
2. Jesenice	4	3	0	1	36:20	6
3. Ljubno	4	3	0	1	23:15	6
4. Kokrica	5	3	0	2	21:19	6
5. Naklo	5	2	0	3	24:20	4
6. Žabnica	3	2	0	1	13:16	4
7. P. Mayer	5	2	0	3	19:25	4
8. Zlato polje	5	1	0	4	18:37	2
9. Šenčur	5	0	0	5	6:48	0

B. Vrlinšek

Javna razprava v polnem teku

Iz posameznih občin Gorenjske poročajo o dokaj aktivni javni razpravi o predvidenih spremembah v naši telesni kulturi. V javno razpravo so se vključile tudi organizacije združenega dela, predvsem proizvajalci športnih rekvizitov. Pred dnevi so se zbrali na posvetu v Škofji Loki, kjer so dali svoj prispevek v javni razpravi glede prioritetnih panog. Danes ob 17. uri pa bo v sobi št. 14 skupščine občine Kranj javna razprava o prioritetnih panogah v kranjski občini, ki jo bo organiziral izvršni odbor TKS Kranj. V sredo, 21. januarja, ob 9. uri bo v Radovljici sestanek predstavnikov gorenjskih TKS. Regionalni posvet za Gorenjsko, ki ga bo organizirala republiška TKS, pa bo v ponedeljek, 26. januarja, v Kranju (prvotno je bilo določeno, da bo posvet že 19. januarja).

J. J.

Solidni Gašperšič

Najboljši evropski smučarji so se v Hausu dva dni borili v tekmovanju za evropski pokal. V smuku je bil najhitrejši Švicar Josi, medtem ko je Jugoslovan Rečnik 52., 67. Popenko, 68. T. Kozelj, 70. Pašovič.

V slalomu pa je bil najhitrejši Avstrijec Gensbichler, od naših pa se je najbolje uvrstil Gašperšič, ki je bil 14., medtem ko je Pašovič zasedel 22. mesto. Pri tem pa je Križaja izločil prvi tek, Kozelj pa je odstopil v drugem.

-dh

Tudi najmlajši košarkarji začeli

Preteklo soboto so s tekmovanjem v občinski košarkarski ligi pričeli tudi najmlajši. V telovadnicah osnovnih šol Franceta Prešerna v Kranju in J. B. Tita v Predosljah se je v 1. kolu pomerilo sedem ekip mlajših pionirjev prve tekmovalne skupine. V tem kolu sta največ pokazali ekipi OŠ J. B. Tita in Simona Jenka, ki sta obe zmagali po dvakrat in tudi vodita v skupni razvrstitvi po 1. kolu.

Izidi: F. Prešeren : L. Seljak 13:48 (5:25), S. Mlakar : S. Jenko 25:31 (7:15), S. Jenko : L. Seljak 29:16 (18:7), S. Mlakar : F. Prešeren 22:30 (8:9), J. B. Tito : S. Žagar 15:11 (9:6), D. Jenko : J. B. Tito 16:33 (4:13), S. Žagar : D. Jenko 25:26 (13:7).

-bb-

Triglav A in Šenčur

Tretje kolo zimske GKL ni prineslo presenečenj. V vseh petih srečanjih so zmagala favorizirana moštva. V Kranjski gori se je domače moštvo dobro upiralo pomlajeni ekipi Plamena, derbi v Radovljici je bil odločen šele v drugem polčasu, mladi triglavani pa so se morali pošteno potruditi, da so na koncu le premagali svoje starejše vrstnike, ki so zastopali barve kluba pred leti. Krvavec in Šenčur pa sta zmagi dosegli brez večjega naprezanja.

Izidi: Kr. gora : Plamen 59:67 (27:34), Radovljica : Veriga 69:52 (27:23), Trhle veje : Triglav A 45:53 (20:30), Triglav B : Krvavec 24:47 (16:17), Kokrica : Šenčur 51:73 (26:37).

Lestvica:

1. SKUPINA:

Triglav	3	3	0	199:162	6
Plamen	2	2	0	157:112	4
Radovlj.	3	2	1	214:197	4
Kr. gora	3	1	2	158:202	2
Veriga	2	0	2	116:136	0
Trhle veje	3	0	3	168:213	0

2. SKUPINA:

Šenčur	3	3	0	201:134	6
Krvavec	2	2	0	101: 77	6
Kokrica	2	1	1	102:101	2
Sava B	2	0	2	104:128	0
Triglav B	3	0	3	84:152	0

-bb-

Zimska GKL – po pričakovanjih

Drugo kolo v zimski GKL je prineslo pričakovane rezultate. Še najzanimivejše je bilo v Radovljici, kjer je domače moštvo klonilo šele v podaljšku, čeprav je imelo precej možnosti za zmago nad mladinsko ekipo kranjskega Triglava. Kroparji so brez težav odpravili borbene »veterane« – ekipo Trhlih vej. Visoko zmago pa je zabeležila tudi ekipa Šenčurja, Cerkljani pa so se za prvi par prvenstvenih točk kar pošteno prepotili.

Izidi:

Skupina I.: Plamen : Trhle veje 90:53 (42:32), Radovljica : Triglav A 65:75 (61:61, 31:30);

skupina II.: Triglav B : Šenčur 32:54 (13:33), Krvavec : Sava B 54:53 (33:35).

Po drugem kolu vodi v I. skupini Triglav A pred Plamenom, v II. skupini pa Šenčur pred Kokrico.

-bb-

Janez Demšar državni prvak na srednji skakalnici

Ob dokaj dobri udeležbi je bilo v nedeljo na 90-metrski skakalnici v Planici letošnje državno prvenstvo v smučarskih skokih za člane, za srednje skakalnice. Prvenstvo bi sicer moralo biti v Logatcu, vendar je bilo preloženo v Planico, ker v Logatcu ni dovolj snega. Tekmovanje v Planici sta organizirala SSK Logatec in komisija za skoke SZJ. Letošnje prvenstvo je bilo v znamenju izredno hudega boja, kdo bo 31. povojni državni prvak v članski konkurenci. Kandidatov je bilo več, predvsem pa peterica olimpijskih kandidatov. Najboljšo formo sta pokazala Jeseničan Janez Demšar in Ilirijan Branko Dolhar, ki sta dosegla enake dolžine. O prvaku so odločile sodniške ocene in zaradi tega je Jeseničan prehitel Ljubljančana za eno točko. Norčič je v poskusni seriji, ko je imel najdaljši skok 89,5 m, padel in šel nato na zaletišče nekoliko poškodovan, tako da se je moral ob koncu zadovoljiti s 4. mestom. Na 3. mesto pa se je vrinil mladi Zupan iz Žirovnice, ki se močno bori, da bi se uvrstil v olimpijsko ekipo.

REZULTATI: 1. Janez Demšar (Jesenice) 228,8 (89,5, 89,5), 2. Dolhar (Ilirija) 227,8 (90, 89), 3. Zupan (Jesenice) 220,7 (87,5, 87,5), 4. Norčič (Triglav) 219,0 (87,5, 87), 5. Loštrek (Logatec) 217,3 (85,5, 88,5), 8. Štefančič Jesenice) 199,6 (78, 85,5), 9. Gorjanc (Triglav) 192,3 (76,5, 82,5), 10. Jože Demšar (Križe) 189,5, (80, 79,5), 11. Justin (Jesenice) 185,6 (81, 77,5), 14. Rakar (JLA) 181,4 (76,5, 79), 15. Kobal (Triglav) 173,8 (76, 75,5), 17. Poljanšek (Žiri), 18. Dovžan (Jesenice), 20. Cuznar (Jesenice), 21. F. Mesec (Triglav). J. Javornik

Janez Demšar

Šahovska inter liga

V nedeljo je bil start šahovske inter lige dveh dežel. Po dvokrožnem sistemu se za najboljšega potegujejo ekipe ASKO Finkenstain, SW Feldkirchen, Jesenice I in Kranjska gora. V vsaki ekipi je 8 članov. Pri tem pa igrata tudi dva mladinca. V 1. kolu je Kranjska gora doma izgubila s Feldkirchenom, Jeseničani pa so bili v gosteh uspešni v igri z ASKO.

Izidi: Kranjska gora : Feldkirchen 4:6, ASKO : Jesenice 4:6.

Povratna srečanja bodo čez 14 dni.

F. Štagar

V vodstvu Mazi

Na prvenstvu Kranja je po 5. kolu v vodstvu Mazi pred Krekom, na 3. mestu pa sta Rakovec in Muri. Pomembnejši rezultati 4. in 5. kola: Berčič : Rakovec remi, Muri : Deželak remi, Jokovič : Matjašič 1:0, Mazi : Berčič 1:0, Deželak : Jokovič remi. L. M.

Točka prednosti za Robleka

Na šahovskem prvenstvu Lesc je odigranih 7 kol, v vodstvu pa je Roblek pred Matjašičem in Deželakom. Vodilni je v 7. kolu premagal Sterleta, Matjašič je razdelil točko z Mencingerjem, Deželak pa je odvzel točko Kašetu. L. M.

Udeležba na rednem letnem občnem zboru PK Triglav je presegla vsa pričakovanja. Med številnimi gosti je bil tudi podpredsednik IS Kranj Rado Pavlin. — Foto: F. Perdan

Odličen uspeh kranjskih skakalcev v Zahomcu

Na mednarodnem tekmovanju v avstrijskem Zahomcu, tokrat na 60-metrski Bloudkovi skakalnici, je v konkurenci avstrijskih in italijanskih reprezentantov nastopila tudi ekipa kranjskega Triglava. V vseh konkurencah so sicer zmagali domači skakalci, med katerimi je Karl Schnabl s skokom 58 m postavil tudi nov rekord skakalnice in zasluženo prejel 22. ziljski pokal. V članski konkurenci se je izmed Kranjčanov najbolj odlikoval Gorjanc, ki je zasedel 5. mesto, pri starejših mladincih je bil najboljši Zelnik, ki je osvojil 3. mesto, 3. pa je bil tudi Benedik med mlajšimi mladinci. Odlično pa se je uvrstil pionir Globočnik, ki je zasedel 2. mesto.

Rezultati — PIONIRJI: 1. Godec (Zahomec) 120,3 (34,5, 36,5), 2. Globočnik (Triglav) 106,6 (36, 36), 6. Bevc (Triglav) 80,4 (31, 32); MLAJŠI MLADINCI: 1. Winkler (Gmünt) 186,3 (46,5, 49,5), 3. Benedik 150,2 (43,5, 43), 4. Bizjak 146,5 (42, 43), 5. Vesel, 8. Šink, 10. Bogdan Finžgar (vsi Triglav); STAREJŠI MLADINCI: 1. Groyer (Beljak) 212,4 (53, 52,5), 3. Zelnik 173,7 (48, 48,5), 4. Brane Finžgar 168,0 (46, 46,5). 5. Kejžar 167,5 (46,5, 46), 8. Polanič (vsi Triglav); ČLANI: 1. Schnabl 231,0 (58, 57), 2. Gratzer 219,2 (54,5, 54,5), 3. Wallner 217,4 (54, 54), 4. Millonig 214,9 (55, 53), 5. Gorjanc 192,3 (49,5, 49), 7. F. Mesec, 9. Peternel (vsi Triglav). J. Javornik

Olimpija prvak SFRJ

Jesenice, I. zvezna hokejska liga A, Kranjska gora : Olimpija 0:9 (0:3, 0:5, 0:1), dvorana pod Mežaklo, gledalcev 1000, sodnika Hegedüš (Zagreb), Šutović (Beograd).

Strelci: Svetlin 2, Petač, Hiti, Vnuk, Kavec, Bahč, Savič in Šercer po 1.

Kranjska gora: Pretnar, Češnjak, Medved, Berlisk, Z. Šuvak, Brun, Razinger, Šivic, Mavčec, Šlibar, Fartek, Horvat, Terseglav, Klinar, Kunšič, Lah, Ščap, Golja, Jug, Medja.

Olimpija: Prusnik, Albreht, Jakopič, Savič, Lap, Mrak, Vidmar, Repovž, Hiti, Šercer, Kavec, Petač, Svetlin, Lepša, Puterle, Vnuk, Bahč.

S tekmo zadnjega kola so hokejisti Kranjske gore in Olimpije pod Mežaklo končali letošnje 29. povojno hokejsko prvenstvo Jugoslavije. Domači hokejisti kljub veliki borbenosti niso uspeli premagati sicer rezervnega vratarja državnih prvakov Prusnika. Čeprav so imeli posebno v 1. tretjini nekaj lepih priložnosti za zadetek, le-teh niso izkoristili.

Lestvica:

Olimpija	12	10	1	1	90: 25	21
Jesenice	12	9	0	3	99: 33	18
Medveščak	12	2	1	9	37: 91	5
Kr. gora	12	2	0	10	39:114	4

V tekmi za mladinsko državno prvenstvo je Kranjska gora v dvorani pod Mežaklo premagala ljubljansko Olimpijo, v pionirskem srečanju za republiški naslov pa so Jeseničani odpravili svoje vrstnike iz Kranjske gore.

Izida: Kranjska gora : Olimpija 14:3 (1:1, 2:2, 11:0), Jesenice : Kranjska gora 14:1 (4:0, 5:0, 5:1). -dh

Prvenstvo SRS v smučarskih tekih

Štiri zlate za Triglav

BOHINJ — Smučine, kjer so Bohinjci pred dnevi odlično organizirali mednarodno tekaško FIS A prireditev, so dva dni gostile najboljše slovenske tekače. Smučarski klub Olimpija je bil na njih namreč organizator letošnjih tekaških bojev za slovenske naslove. Obenem pa je to tekmovanje, na katerem je nastopilo v konkurenci mlajših, starejših mladincev in mladink, mlajših članov, članov in članic 156 tekmovalcev iz 25 slovenskih in jugoslovanskih tekaških kolektivov, veljalo tudi za Isteničevo spominsko tekmovanje.

V solo tekih so največ uspeha imeli tekači kranjskega Triglava, saj je njihovim predstavnikom uspelo, da so si pritekli tri republiške naslove. Dve preostali zlati odličji pa sta odšli v Gorje in Ljubljano. Nova republiška prvakinja pri mlajših mladinkah je Triglavanka Jeli Jelovčan, pri mladincih pa je bil najhitrejši Gorjan Dušan Podlogar. Naslov pri starejših mladinkah je osvojila članica ljubljanske Olimpije Metka Munih, pri mladincih pa je prvak SRS Ljubljančan Cveto Cvajnar. V konkurenci mlajših članov je Vinko Pokljukar z odličnim tekom Gorjanom prislužil že drugo zlato, medtem ko med štirimi članicami kranjska olimpijska potnica Milena Kordež ni imela težkega dela, da je premagala klubsko kolegico Heleno Bešter. Hkrati pa je letošnji republiški Milenin naslov tudi prvi v njeni bogati tekaški karieri.

V najzanimivejši disciplini teku članov na 15 km so se za najhitrejšega udarili drugi kranjski olimpijski potnik med tekači za Innsbruck Maks Jelenc, Gorjan Filip Kalan in član Olimpije Franc Tajnikar. To so bili na progi pravi borci, čeprav tudi ostali niso dosti zaostajali, ki so se borili za vsako sekundo. Na kontrolnih 10 km je imel Kalan nekaj sekund prednosti pred zasledovalcem Jelencem. Toda zadnjih pet kilometrov, predvsem pa v finišu je imel Jelenc več moči in zmagal z minimalno prednostjo.

V teku štafet ni bilo presenečenj, saj so vsa prva mesta ostala v rokah favoriziranih ekip. V članski konkurenci so si naslov pritekli člani kranjskega Triglava, med mlajšimi člani so bili najhitrejši Jeseničani, mladinci Olimpije so prvaki v kategoriji starejših, medtem ko je naslov med mlajšimi odšel v Železnike.

Maksu Jelencu (Triglav) je šele v zadnjih petih kilometrih uspelo, da si je pritekel republiški naslov.

Drugo zlato je Triglavu v Bohinju priborila Milena Kordež. Hkrati pa je Milenin letošnji republiški naslov nasploh prvi v njeni tekaški karieri.

Rezultati — člani (15 km): 1. M. Jelenc (Triglav) 45:33,4, 2. Kalan (Gorje) 45:35,1, 3. Tajnikar (Olimpija) 47:57,0, 4. J. Šolar (Triglav) 48:05,0, 5. Kerštajn (Jesenice) 49:12,5, 6. Gros (VP 6145 Pokljuka) 50:02,6, 7. L. Jelenc (Alples) 50:28,5, 8. V. Lotrič (Triglav) 50:30,0, 9. Reš (Radovljica) 52:08,1, 10. F. Grašič (Alples) 52:59,3; **mlajši člani (15 km):** 1. Poklukar (Gorje) 46:35,9, 2. T. Djuričič (Jesenice) 47:27,0, 3. Nastran (Alples) 47:47,9, 4. S. Bešter (Triglav) 47:55,9, 5. Lanišek (Kamnik) 52:26,6; **starejši mladinci (10 km):** 1. Cvajnar (Olimpija) 30:24,6, 2. C. Podlogar (Gorje) 30:55,3, 3. Pustovrh (Olimpija) 31:39,3, 4. Kranjc (Lovrenc) 31:46,6, 5. Pogačar (Kamnik) 32:46,0; **mlajši mladinci (5 km):** 1. D. Podlogar (Gorje) 17:03,6, 2. D. Djuričič 17:04,9, 3. Mrak (oba Jesenice) 17:27,8, 4. Bratina (Gorje) 17:28,4, 5. Urh (Železniki) 17:41,6;

članice (10 km): 1. M. Kordež 33:26,5, 2. H. Bešter (obe Triglav) 35:06,5, 3. Pavlič (Lovrenc) 36:12,5, 4. Konečnik (Kočevje) 51:51,1; **starejše mladinke (5 km):** 1. Munih (Olimpija) 19:23,5, 2. M. Fister (Triglav) 19:41,6, 3. Šporčič (Polet-Skrad) 22:09,7, 4. B. Dovžan (Jesenice) 23:07,7, 5. Obrul (Lovrenc) 23:38,2; **mlajše mladinke (5 km):** 1. J. Jelovčan (Triglav) 21:22,0, 2. Kobentar (Jesenice) 21:51,2, 3. Blaževič (Polet-Skrad) 23:52,9, 4. Pogačnik (Ihan) 24:36,7, 5. Štefanič (Kočevje) 26:35,6;

štafete — člani (3 × 10 km): 1. Triglav (Šolar, Bešter, Jelenc) 1.26,49, 2. Olimpija 1.27,32, 3. Gorje 1.27,53; **mlajši člani (3×5 km):** 1. Jesenice (T. Mrak, T. Djuričič, M. Mrak) 1.35,24, 2. Kamnik 1.38,21, 3. Lovrenc 1.38,58; **starejši mladinci (3×5 km):** 1. Olimpija (Pustovrh, Brezovšek, Cvajnar) 50,27, 2. Dol 58,02, 3. Alples 59,34; **mlajši mladinci (3×3 km):** 1. Alples (Urh, Vrhunec, Eržen) 32,18, 2. Jesenice 33,50, 3. Gorje 34,14.

D. Humer

Za bodočnost plavanja se ni bati

Zadnji dve leti sta najuspešnejši v vseh pogledih obstoja kluba, je dejal v uvodu svojega poročila tehnični sekretar kranjskega plavalnega kluba Triglav Drago Petrič. To je okrepil še z dejstvom pri delu z najmlajšimi. Pred tremi leti se je klub namreč znašel v nezavidljivem položaju, saj se je ravno pri najmlajših zataknilo. Toda z uvedbo eksperimentalne plavalne šole se je stanje popravilo tako daleč, da imajo sedaj najštevilnejši in tudi najboljši naraščaj v Sloveniji, če ne tudi v Jugoslaviji. Med 207 člani, kolikor jih imajo v PK Triglav registriranih, je kar 164 mlajših kot 12 let. To pa jim zagotavlja, da se za bodočnost plavanja v Kranju ni bati. Pri tem pa ima prav gotovo veliko zaslug tudi šesterica trenerjev, saj je v letu 1975 ob skromni nagradi opravila kar 4775 delovnih ur.

V posameznih kategorijah so Triglavani v Sloveniji najboljši, le pri mladincih so na tretjem mestu, v skupnem seštevku vseh kategorij so četrti v Jugoslaviji, ženske pa so celo na čelu vseh. Pri tem pa ne smemo pozabiti mlajših pionirjev do 10 let. Oni se namreč ponašajo z moštvenim državnim naslovom v zimski in letni sezoni. Sicer pa so lani kranjski plavalci in plavalke v obeh sezonah obogatili svoje vitrine kar s 86 odličji. Osvojili so 26 državnih naslovov, 34 drugih in 26 tretjih mest. Pri tem pa tudi državna reprezentanca ni mogla brez njih. Državne barve so med Kranjčani branili Borut Petrič, Božo Linhart, Rebeka Porenta, Boni Pajntar in Barbara Štembergar. Tudi število rekordov je na zavidljivi višini. Na 218 nastopih so Kranjčani reci in piši postavili 195 državnih in 148 slovenskih rekordov. Če pa štejemo, da so državni rekordi tudi slovenski, pa imajo Triglavani 504 rekorde. Med dvajsetimi posamezniki, ki so rekorderji, vodi Borut Petrič, saj ima 20 članskih, 33 rekordov SFRJ za starejše mladince, 39 za mlajše mladince in 71 za starejše pionirje.

Pri vseh teh uspehih, osvojenimi državnimi in republiškimi naslovi, pa se upravni odbor ubada s preskromnimi finančnimi sredstvi. Klub dela že vsa leta s skromnimi sredstvi, ki pa so z uspehi in vedno večjim članstvom vsako leto večji. V veliko pomoč pri tem pa so jim starši, ki svoje in druge tekmovalce vozijo na tekmovanja brezplačno, honorarja pa so se odrekli tudi pri organizaciji raznih tekmovanj, ki pa jih v Kranju ni malo. Vse večji priliv novih plavalcev pa jih tare tudi s pomanjkanjem časa za vadbo v zimskem in letnem bazenu. Zaman so bile njihove prošnje tudi pri srednjeročnem programu izgradenj športno rekreativnih objektov, saj je pri tem izpadla gradnja novega letnega bazena, ki naj bi bil pozneje pokrit. Čeprav se že leta ugotavlja, da letni bazen propada in da pušča vodo, tudi zanj za popravilo ni denarja.

Na koncu lahko samo ugotovimo, da bi športni kolektiv, ki ima v svojih vrstah tudi olimpijskega kandidata (Petrič), tri tekmovalce (Petrič, Linhart, Porenta) mednarodnega razreda in štiri zveznega (Pečjak, Pajntar, Štembergar, Milovanovič) ter toliko uspehov, zaslužil večjo finančno in družbeno pomoč. Upanje pa je tudi, da bo nova prednostna razvrstitev športa v Kranju prinesla plavalnemu športu boljše pogoje za še boljše uspehe. Pri tem pa računajo še na pomoč njihovega pokrovitelja kolektiva Iskre, ki pa jih je v zadnjih dveh letih nekoliko zanemaril.

D. Humer

Nogometaši o prioriteti

V zvezi z osnutkom prednostne razvrstitve športnih panog v občini Kranj, ki je v teh dneh v javni razpravi, so pred dnevi zborovali tudi nogometaši na posvetu, ki ga je organizirala komisija za nogomet pri TKS Kranj. Nogometaši se ne strinjajo s predlogom, ki ga je dal izvršni odbor TKS Kranj, ker menijo, da obstajajo določeni argumenti, ki niso upoštevani, vendar pa vplivajo na pravilno uvrstitev nogometa. Pri tem omenjajo razširjenost nogometa v kranjski občini, ki ima bogato tradicijo, saj so bili začetki nogometa v Kranju že skoraj pred 70 leti. Nogomet je nedvomno najenostavnejša in najcenejša športna igra, ki zbira najširši krog ljudi vseh starostnih in socialnih kategorij. V kranjski občini deluje 13 nogometnih klubov in je skupno registriranih 672 nogometašev. Nogomet se je uveljavil tudi kot najmnožičnejša rekreativna športna igra bodisi na posameznih delavsko-športnih igrah in na sindikalnih tekmovanjih. Iz materiala za javno razpravo je razvidno, da je bil predložen izbor prioritetnih panog kranjske občine narejen po tako imenovanih ljubljanskih kriterijih, poleg tega pa so upoštevani še dodatni kriteriji, da imajo prednost panoge, v katerih se udejstvujejo tako moški kot ženske. Po teh kriterijih, ki jih je izdelala komisija za tekmovalni šport pri TKS Ljubljana in ki vsebuje vrsto osnovnih kriterijev in posebnih kriterijev, je bil po analizah na področju mesta Ljubljana napravljen naslednji vrstni red: 1. košarka, 2. plavanje, 3. nogomet, 4. atletika, 5. smučanje, 6. rokomet itd. Po ocenjevanju v kranjski občini po istih kriterijih pa je TKS Kranj napravila naslednji vrstni red: 1. plavanje, 2. košarka, 3. nogomet, 4. atletika, 5. rokomet, 6. alpsko smučanje, 7. vaterpolo in streljanje. V gradivu za javno razpravo pa je razvrstitev precej drugačna. Komisija za nogomet meni, da bi moral izvršni odbor to spremembo bolj natančno obrazložiti v gradivu. Potrebno bi bilo, da se gradivo razširi in o njem poda natančna specifikacija kriterijev in točkovanje vseh panog prioritete II, kajti le tako bo javna razprava lahko uspešna in javnost dovolj informirana. Izvršni odbor TKS Kranj mora zastopati stališča, ki bodo predmet izčrpnih analiz in razprav in ne stališča, s katerimi teren ne soglaša.

J. J.

Pravilna pot NK Sava

Ob dobri udeležbi je bil minuli četrtek redni letni občni zbor nogometnega kluba Sava, kjer so ugodno ocenili minulo sezono, saj so v vseh konkurencah v jesenskem delu prvenstva zasedli prvo mesto. V klubu se je v zadnjem času začelo strokovneje delati z mladimi nogometaši pod vodstvom nogometnih strokovnjakov. Vodstvo kluba je pritegnilo v strokovno delo dva višja trenerja in šest trenerjev inštruktorjev. Trenirali so štiri do petkrat tedensko. Vse to je vplivalo, da so bili doseženi tako lepi tekmovalni dosežki. Kljub vsemu pa ni bilo leto 1975 povsem rožnato. Imeli so precejšnje probleme povsem nenogometne narave. Predsednik je moral odstopiti na zahtevo velike večine vseh članov in situacija se je od sredine avgusta pa do danes močno popravila. Najslabša točka dosedanjega upravnega odbora je bila tudi v tem, da so bili slabo povezani z družbenopolitičnimi organizacijami v krajevni skupnosti Stražišče. Ker se pa zavedajo, da je za kvalitetni napredek in nemoteno delovanje kluba potrebno poleg kvalitetne rasti tudi široka povezanost z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami, so se povezali s številnimi delavno in družbeno priznanimi ljudmi, katere so vključili tudi v novi upravni odbor, ki šteje 11 članov. Novo vodstvo kluba bodo sestavljali naslednji člani: Viktor Eržen, Štefan Horvat, Aci Verdnik, Vlado Eržen, Stane Kert, Stane Bizaj, Rajko Kožar, Stane Nosan, Bogdan Andrejašič, Tomo Hribernik in Vladimir Lacko.

Na občnem zboru so prejeli knjižne nagrade za uspešno vodenje nogometnih šol naslednji člani kluba: Vili Urbanc, Marjan Tkalec, Dušan Hribernik in Marjan Šubic. Za uspehe pionirske ekipe je bil nagrajen Sašo Eržen, med mladinci Polde Mažgon in med člani Stane Kert. Po občnem zboru so zavrteli tudi šest nogometnih filmov, od tega dva, ki sta prikazala delo nogometnega kluba Sava. J. Javornik

Telesnokulturna skupnost komisija za smučanje in ZVUTS organizira začetni in nadaljevalni smučarski tečaj za šolsko mladino
(od 7. do 17. leta)
v semestralnih počitnicah
(od 26. do 30. januarja 1976)
z dnevnimi prevozi na smučišče

Skupna cena tečaja (20 ur pouka, enolončnica in avtobusni prevoz) je 480 din.

Prijave z vplačilom tečajnine sprejemamo do ponedeljka, 19. DO SREDE, 21. januarja, od 17. do 18.30 v sobi št. 57 SO Kranj (klet).

Poučeval bo kvalificiran strokovni kader.

Grafično podjetje Gorenjski tisk Kranj
razglaša prosto delovno mesto

poklicnega voznika
motornega vozila E kategorije

Prijave oddajte v tajništvu GP Gorenjski tisk Kranj, Ul. Moše Pijade 1, do 30. januarja 1976.

1+3

Letošnja zimska turistična sezona se bo skoraj prevesila v drugo polovico. Turistični delavci že preštevajo prve rezultate in jih primerjajo z lanskim začetkom turističnega poslovnega leta. Prvi podatki skoraj povsod kažejo na boljši začetek od lanskega. Vendar pa so hkrati skoraj vsi zaskrbljeni, ali bo drugi del koledarske zime kaj bolj radodaren s snegom. Ne glede na preostali del zime pa v večini gorenjskih zimskih središč že zdaj ugotavljajo, da bo letošnja zimska sezona vsaj takšna če ne boljša od lanske. Poglejmo, kaj o letošnji zimski sezoni menijo v Bohinju in v Kranjski gori.

Drago Rizman, direktor Alpetour TOZD Hoteli Bohinj:

»V hotelih v Bohinju smo lani v primerjavi z letom 1974 povečali celoten dohodek. Zabeležili smo okrog 119.000 prenočitev ali za 4,8 odstotka več in med gosti je bilo za 12 odstotkov več tujih kot leto poprej. Dohodek se je lani povečal za 2,20 milijona dinarjev, ostanek dohodka pa za okrog 350.000 dinarjev. Osebne dohodke smo povečali za 27 odstotkov. Za letošnjo zimsko sezono pa bi lahko ugotovili, da je nekoliko boljša od lanske. Na Voglu je okrog 90 centimetrov snega in je smuka še kar ugodna. Med novoletnimi prazniki smo zabeležili dober poslovni uspeh, zdaj pa smo tik pred zimskimi počitnicami in smo praktično že razprodani. Upamo, da bosta tudi februar in marec ugodna, saj imamo sklenjene pogodbe z nekaterimi tujimi agencijami. Pričakujemo predvsem Nemce, Holandce, Švede in Italijane. Sicer pa je precejšnje zanimanje za naše hotele tudi v Vojvodini. Lahko tudi povem, da smo izboljšali kvaliteto gostinskih storitev, da smo uvedli nekatere nove ugodne zimske pakete in da zato pričakujemo vsaj takšno turistično sezono, kot je bila lani, če ne boljšo. Nazadnje naj še dodam, da smo lani od delegacije iz Nemške demokratične republike dobili posebno priznanje za strežbo in druge gostinske storitve.«

Cene Resman, tajnik turističnega društva Bohinj-jezero:

»Čeprav je snežna odeja nizka in imamo le za spoznanje več snega kot lani ta čas, smo z obiskom domačih in tujih gostov v Bohinju letos lahko zadovoljni. Trenutno je smuka mogoča na Voglu, v Bohinjski Bistrici nad tunelom obratuje ena žičnica in v Srednji vasi so jo letos tudi postavili. Za bližnje zimske počitnice so hoteli že razprodani, v zasebnih turističnih sobah pa je prostora trenutno še dovolj. Sicer pa si do konca zime zares želimo le snega. Potem bosta lahko stekli tudi obe žičnici na Kobli. S tem pa bi se turistična ponudba v Bohinju močno popravila. Omenil pa bi še, da je škoda, ker ni v programu vzdrževanja cesta iz Bohinja na Soriško planino. Do Soriške planine je 12 kilometrov in cesta je splužena. Žal pa je močno poledenela in je ne posipajo. Če bi jo vzdrževali, bi številni turisti lahko vsak dan smučali na Soriški planini, kjer zdaj obratujejo tri žičnice. Zato ne bi bilo napak, da bi se republiški cestni sklad in Cestno podjetje Kranj o tem sporazumela.«

Vojteh Budinek, predsednik turističnega društva in direktor hotela Lek v Kranjski gori:

»Kranjska gora je to zimsko turistično sezono pričakala dobro pripravljena. Na voljo imamo 1650 hotelskih postelj in okrog 1400 postelj v zasebnih turističnih sobah. Že poldrugi mesec imamo tudi urejena tri naravna drsališča, medtem ko se je smučanje začelo že teden dni pred lanskim praznikom republike. Lahko bi rekel, da je v Kranjski gori zdaj tudi dovolj druge zabave: imamo tri plavalne bazene, savne, trim prostor, tri disco klube, dve plesišči in en nočni lokal. Pred novim letom smo dobili tudi nov gostinski lokal, in sicer Taverno Pino, kjer dobijo hrano predvsem gostje, ki bivajo v zasebnih turističnih sobah. Med novostmi naj omenim še, da je turistično društvo letos organiziralo smučarsko šolo, da smo s sodelovanjem Elana in Alpine nabavili 150 parov smuči in 120 parov čevljev, ki jih društvo zdaj sposoja v posebni izposojevalnici, nadalje da imamo v Planici šolo letenja z zmaji in še bi lahko našteval. Vse to je nedvomno pripomoglo, da je bil začetek te zimske sezone zares ugoden. Med novoletnimi prazniki so bili vsi hoteli zasedeni s tujimi gosti. Zdaj pričakujemo domače, februarja in marca pa bo najbrž vsakih pol. Predvsem se zanimajo za Kranjsko goro v februarju in marcu gostje iz Srbije. Skratka, ne glede na sneg je letošnja zimska turistična sezona v Kranjski gori boljša od lanske. Res pa je tudi, da je že nekaj časa pri nas toliko smučarjev kot na vseh slovenskih smučiščih skupaj.« A. Žalar

Zveza smučarskih organizacij in temeljna telesna kulturna skupnost Jesenice bosta januarja in februarja pri Podkorenu pripravili smučarske tečaje za učence vseh šol jeseniške občine. Zato so pred tečaji pripravili tečaj za smučarske učitelje. Teoretična predavanja so imeli na Jesenicah, praktični del pa na smučiščih Kranjske gore. Tečaja se je udeležilo dvajset dobrih smučarjev, ki jih je vodil profesor Janez Šmitek. — Foto: B. Blankuš

Ugotovitve Dispanzerja za medicino dela Kranj

Zaposlenost žensk ni vedno pravilna

Slovenija je že dolga leta na prvem mestu po odstotku zaposlenih žensk; le v republiki Hrvatski se z odstotkom zaposlenih žensk nekoliko približajo slovenskemu, ki se sedaj suče okoli 42 odstotkov. Med regijami ima največ zaposlenih žensk še vedno Gorenjska s 47 odstotki, medtem ko posamezne gospodarske panoge zaposlujejo med delavci tudi po več kot polovico žensk. Tako visoka zaposlenost žensk na Slovenskem je fenomen posebne vrste, ki skorajda ne najde primerjave v zaposlenosti drugih evropskih držav z izjemo nekaterih industrijskih predelov.

Po podatkih Zavoda za zaposlovanje Kranj ima največji delež žensk med zaposlenimi tržiška občina, sledi ji radovljiška, kranjska in škofjeloška. V absolutnih številkah je slika nekoliko drugačna, saj je Kranj z več kot 13.800 zaposlenimi ženskami daleč pred ostalimi gorenjskimi občinami. Največji odstotek zaposlenih žensk dela v elektro industriji, tekstilni industriji, industriji usnja in obutve, v obrti, kulturni in socialni dejavnosti.

Ob pojavu visoke stopnje zaposlenosti žensk pri nas kot posledice različnih faktorjev, si morda premalokrat zastavljamo tudi vprašanje, ali so ženske pravilno zaposlene gledano z medicinskega stališča. O tem smo se v Dispanzerju za medicino dela v Kranju, kjer skupaj z obratnimi ambulantami v občini pregledajo preventivno več kot 6000 delavcev letno, pogovarjali z **dr. Mariom Kocijančičem.**

»O pravilni zaposlenosti žensk, na katero vse prepogosto pozabljamo, lahko govorimo le takrat, če delavka dosega dober uspeh, in to kvalitativen in kvantitativen, pri tem pa ne pride do zdravstvenih okvar; obenem mora biti zaščitena in ji seveda omogočena tudi biološka funkcija — materinstvo.«

Dispenzer za medicino dela je v dolgoletni praksi verjetno prišel do zaključkov, ki to definicijo pravilnosti zaposlenih žensk v kranjski občini potrjujejo ali pa ne, kajne?

»Žal ne moremo reči, da so prav vse zaposlene ženske pravilno zaposlene; po naših izkušnjah je določen odstotek zaposlenih žensk zdravstveno ogrožen, ker njihovo delo ni prilagojeno anatomskim, psihološkim in drugim lastnostim ženskega organizma. Neprimerna so delovna mesta za ženske, kjer je potrebna večja fizična moč zaradi prenašanja bremen, stalnega pripogibanja, dvigovanja teže in podobno, ker vemo, da je mišična moč ženske manjša. Razen nefiziološkega položaja telesa ob delu, sem pa lahko štejemo poleg težkega fizičnega dela tudi stanje, sedenje, sklonjen položaj. Skratka, vsak statičen položaj, ima škodljiv vpliv še neugodno toplotno okolje, mraz ali vročina, vibracija, delo s kemikalijami in podobno. Vse našteto ženski organizem slabše prenaša od moškega: to je v medicini znano. Da pa so ženske še vedno kljub temu zaposlene na takih delovnih mestih, se na preventivnih pregledih, ko opažamo zdravstvene spremembe na ženskah, vedno znova prepričamo,« pravi dr. Kocijančič.

Kljub ugotovitvam, študijam, analizam, lani je bila na primer izdelana analiza Varstvo pri delu v občini Kranj, ki obsega tudi zdravstveno varstvo delavcev, se taka spoznanja le počasi oblikujejo v sistem pravilnega zaposlovanja žensk. Kaj bi bilo po vašem potrebno storiti?

»Delovne organizacije bi morale na delovno okolje in na težo samega dela gledati objektivno: le na osnovi raziskav na samem delovnem mestu in rezultatov preventivnih pregledov bi morali primerno ukrepati. Seveda pa sanacija delovnega okolja, za katerega se ugotovi, da kvarno vpliva na zdravje delavcev, včasih ni ravno poceni zadeva. Kjer gre le za to, da na primer delavke dobe ortopedske čevlje, ne bo posebnih težav, drugače pa je, če ne gre za ravno ceneno sanacijo. Hitrejše spremembe na bolje opažamo v večjih delovnih organizacijah, pri manjših gre počasneje, večkrat pa sanacijo delovnega okolja, ki je za zdravje škodljivo, ovirajo večje objektivne težave.«

Ali lahko tudi zaposlene delavke kaj same store?

»Seveda; kljub temu, da imamo dober zakon o varnosti pri delu, pravilnik o preventivnih pregledih, pravilnik o periodičnih raziskavah o nevarnostih pri delu, zdaj se pripravlja še uredba o delovnih mestih, kjer ne smejo biti zaposleni ženske in mladina, imamo občutek, da na težjih delovnih mestih zaposlene ženske same skorajda ne napravijo ničesar, da bi se pogoji dela in delovno okolje spremenili. Nikakor ni potrebno namreč, da bi zdravstvene spremembe morale opozarjati na to, da je neko delo nevarno ali zdravju kakorkoli škodljivo. Varnostna izobrazba zaposlenih žensk bi morala biti večja, na osnovi takega znanja bi verjetno tudi hitreje prihajalo do učinkovitih varnostnih ukrepov.« L. M.

Slovenski »železniški križ« elektrificiran

Pred novim letom je tudi na progi Maribor—Koper prvič peljal vlak z električno vleko

Elektrifikacija slovenskega železniškega omrežja je bila dolgoletna želja slovenskih in istrskih železničarjev. Vlaki z električno vleko so najprej začeli voziti na progi med Dobovo in Jesenicami. Zadnje dni leta 1975 pa je prva električna kompozicija zapeljala tudi na železniško progo od Maribora do Kopra. Progo so začeli graditi pred enajstimi leti, lani pa so namestili zadnje metre električnih žic in tako usposobili za električno vleko tudi drugi krak »železniškega križa«. Manjka le še elektrifikacija 17 kilometrov dolge proge od Maribora do Šentilja.

Danes imamo v Sloveniji 382 kilometrov elektrificiranih prog. Po njih vozi 77 električnih lokomotiv. Kmalu se jim jih bo pridružilo še 39 novih, najsodobnejših, ki jih je izdelala francoska tovarna v Alstonu. Razen tega bo Železniško gospodarstvo iz Ljubljane obogatilo tudi vozni park tovornih vagonov. -jk

Praznovanja in proslave, proslave in praznovanja, verjeli ali ne, hudo občutljiva stvar za poslušalce. Ne, niso prezahtevni, pričakujejo le nekaj smisla za mero, nekaj zavzetosti, nekaj prisrčnosti. Prebivalka iz Ljubnega se je hudovala, ker so le-tam nekoličkaj prekoračili še znosni nivo in na proslavi prepevali hite popevkarske, prebivalec Leš pa se je takole oglasil:

»Večkrat sem že zasledil, da se ljudje pritožujejo zaradi proslav in vse bi mi še šlo v račun, če bi se pritoževali drugi in ne občani tistega kraja. Mislim, da je kritike že zadosti in se sprašujem, zakaj se nezadovoljni občan oziroma občanka ni kaj sama potrudila. Ali ni sama del tega kraja? Poglejte: v Lešah pa je bilo za državni praznik drugače, proslava je bila odlična, s skupnimi močmi vseh smo imeli dober in pester program . . .«

Saj sem že omenil, dragi Lešan, bil sem že na imenitnih proslavah v manjših, odmaknjenih krajih, na lokalnih proslavah, ki so zaradi svoje neposrednosti, prijetnosti in spontanega zanosa zasenčile še tako pompozno oznanjevane, a v resnici prisiljene in formalne osrednje proslave. Na lokalnih proslavah začutiš tisto neposredno, sproščeno in naravno vzdušje v dvorani, slišiš glasnejši in odkritosrčnejši aplavz, vidiš morda slabši program, a ga zato nič manj ne ceniš, ker je očiten nastopajočih notranji zanos in ponos. Takšna proslava je bila najbrž tudi vaša, tista tovarišica pa se je, veste, bolj ali manj pritoževala le zaradi tega, ker so le-tam organizatorji pač vendarle malce pretiravali s popevkarskimi hiti, namesto da bi povabili vsaj šolske otroke.

•••

Špela iz Kranja: »V počastitev dneva JLA je kranjska garnizija povabila vse družbenopolitične delavce in gospodarstvenike s kranjskega območja v kino Center, kjer je bila lepa svečana akademija. Podeljevali so tudi nagrade in priznanja. Veliko povabljencev pa je prišlo v spremstvu enega ali dveh otrok in zasedlo mesta v dvorani, tako da celo nagrajenci niso imeli kje sedeti in so lepo tičali v kotu . . .«

Ni kaj, nevzgojen in osnovnih kulturnih odnosov nevešč rod kranjskih Janezov se nam obeta in bilo bi popolnoma brez haska okrcati Janeza st., saj zna, kar se je bil naučil. Bilo bi pa vredno podučiti Janeza ml., da domača vzgoja včasih vendarle hudo šepa in da je še najbolj zanesljiv poduk šolske tršice.

•••

Taista Špela iz Kranja je dobila v dar nezmleto kavo in je v trgovini Živila Kranj poprosila prodajalko, če bi jo hotela na mlinček v trgovini zmleti. Le-ta pa ji je odgovorila, da so z okrožnico takšne usluge prepovedali, češ da se mlinček preveč obrabi.

Trgovci imajo po svoje prav, veste, tisti mlinčki so res strahotno občutljivi, razen tega pa je popravilo hudimano drago. Mlinček se upre že v primeru, če je kava le malce vlažna, da ne govorim o slabih izkušnjah, ko se je v kavi znašel fižol, žebelj, drobtine . . . Sicer pa v tolažbo, draga Špela, moja dvojna bridkost ob enakih težavah: tudi pri nas doma je že tako, da kavo meljemo. Naše izkušnje z električnimi mlinčki so žal porazne, saj sta v kratkem času enostavno odpovedala kar dva in ker gre v tretje rado, nas je babica razveselila z njenim ročnim, starim. Zdaj meljemo »na roke«, kaj češ, nekoliko počasi, a »gvišno«!